

ΟΧΛΑΥΔΟΣ

Nº 140
ΔP. 6

ΠΕΡΙΕΡΓΕ! ΘΕ ΞΡΙΞΕ

Ο ΕΡΩΣ — στα 2.000

ΠΩΣ Θ' ΑΓΑΠΑΜΕ ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ 60 ΧΡΟΝΙΑ. — Ο ΕΡΩΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ. — ΤΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΖΕΥΓΑΡΙΑ ΤΟΥ ΧΑ.Υ.Δ-ΠΑΡΚ — ΜΙΑ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΕΡΩΤΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ.

Ποιός θα μπορούσε να πιστέψει ποτέ ότι δ-
λες οι όμορφες γυναίκες που κυκλοφορούν
στους δρόμους, στα υψωμένα κέντρα, στα
θέατρα, θα έρθει μια μέρα που θα πάφουν πιά
να ενδιαφέρονται για τον έρωτα;

Και όμως, αυτό υποστηρίζει ο δόκτωρ
Ουίλλιαμ Μίλγκεν, ένας από τους πιο γνω-
στούς ψυχιάτρους της Νέας Υόρκης. Σ' ένα
τελευταίο άρθρο του, που δημοσιεύθηκε στο
«Δελτίο της Ιατρικής Έταιρίας» της Νέας
Υόρκης, εξηγεί με την ψυχρή λογική του έ-
πιστήμονος αυτή τη νέα θεωρία του, χωρίς
να ενδιαφέρεται για τον θόρυβο που εδημοσί-
ηγεσε και για τις διαμαρτυρίες των όμορφων
Αμερικανίδων.

Η εποχή μας — γράφει ο Αμερικανός ψυ-
χίατρος — δεν φημιζεται τόσο για τον αίσθη-
ματισμό της... Οι άνθρωποι, τσακισμένοι από
τον καθημερινό αγώνα της ζωής, δεν έχουν
τόν καιρό να προσέξουν τον εσωτερικό τους
κόσμο. Έχουν μεταβληθεί σε αυτόματα...
Κάθε κίνησή τους νομίζει κανείς ότι είναι υπο-
λογισμένη από πριν και ότι κάθε σκέψις τους
έμπνεεται από την επιθυμία του κέρδους... Μια
απόδειξη αυτού είναι ότι έφαγαν πιά ν' ανα-
στατώνουν τον κόσμο τα τρυφερά ερωτικά
δράματα.

Σήμερα οι στήλες των εφημερίδων άσχο-
λούνται κάθε τόσο μόνο για τον αποτροπια-
σμό κλημάτων και από ακατονόμαστες οικογενει-
κές τραγωδίες. Οι ασιατάι, οι έκφυλοι, οι
ανισόρροποι, είναι τακτικοί ήρωες του άστυνο-
μικού δελτίου.

Μά δεν υπάρχει, λοιπόν, έρωσ στην εποχή
μας; Οι άνθρωποι έπαψαν να έχουν καρδιά;
Κάθε άλλο! Όπως όλα τα πράγματα έχουν
πάρει σήμερα διαφορετική μορφή, έτσι κι ο
έρωσ άλλαξε τον τρόπο της εκδήλωσής του.
Θέλετε μήπως να σας αναφέρω ένα παρα-
δειγμα;

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ

“Ας κάνω με μαζί ένα αναδρομικό ταξίδι
στο προπολεμικό Λονδίνο, στο όποιον και πα-
ρέμεινα επί πολλά χρόνια, και αν κάνω με τον
περίπατο μου ένα βραδάκι μέσα στο Χάι-
Πάρκ. “Ας γνωρίσιν, το Χάι-Πάρκ είναι —ή
μάλλον ήταν πρό του πολέμου— για το Λον-
δίνο δ.τ. ήταν για το Παρίσι το άσος της
Βουλώνης: Τά καταφύγιο του έρωτος. Κάθε
βράδυ, οι δευροστοχίες του φιλοξενούν ένα
πλήθος ερωτικών ζευγαριών. Δεν είναι ρωμάν-
τικοί, ούτε υποτικοί και έγκληματικοί άνθρω-
ποι. Είναι απλώς έρωτευμένοι. Άνθρωποι δη-
λαδή που τους άρεσε το σκοτάδι, η μονα-
ξιά. Οι τακτικές έφοδο των πόλεμων σ' αυτό
τό άνητρον του έρωτος, ανέκαλυσαν πολλές
φορές ζευγαράκια της άνωτέρας κοινωνίας
του Λονδίνου και κορίτσια των καλύτερων οι-
κογενειών του «Σ.τ.»....

Μά τί ζητάει, λοιπόν, κάτω από τα φυλλά-
ματα των δένδρων ή διμορφή νέα της άριστο-
κρατίας; “Οχι θέβαια να κρύψει την αγάπη
της από τα μάτια του κόσμου. Θέλει απλού-
στα να γνωρίση τον έρωτα έχοντας τον φό-
βο ότι από στιγμή σε στιγμή μπορεί να την
όδηγήσουν στο άστυνομικό τηλίκι! “Ετσι μό-
νον ο έρωσ γι' αυτήν άποκτά κάποιο ένδια-
φέρον. “Ο έρωσ, έλεπετε, της εποχής μας δεν
έχει την ειδυλακή ποιήσι της παλαιάς επο-
χής. “Εχει άπλοποιηθ σε σημειον αφάνταστο:
Είμε μια περίπτετα των αισθήσεων. Αυτή λοι-
πόν η επιθυμία της περιπέτειας εδηλητηρίσας
τόσο την άριστοκρατία του Λονδίνου, ώστε το
Χάι-Πάρκ να γίνει ο τόπος των τρυφερών
συνανήσεων του καλού κόσμου, που μέσα
σ' έκεινο το άπόλυτο σκοτάδι διασκεδάει με
τον πιο κινικό τρόπο.

Αυτό ώστόσο δεν πρέπει να σας κάνει καμ-
μιάν έντύπωσι. Οι έρωτευμένοι, καθώς έρε-
τε, από το πρώτο κίλας ραντεβού, άφοσιώ-
νται στις θέσεις και τις τρυφερότητες της
αγάπης τους. “Ο άνθρωπος που άφησε να πε-
ράσουν μόνο με αισθησιακά λόγια τρία δολό-
κληρα ραντεβού θεωρείται από τη φίλη του
ότι είναι ένα κομμάτι πάγου, ένας άναίσθητος,

Ένας άνθρωπος — φαινόμενοι! Γι' αυτό και ή
άσφαλεστέρα μέθοδος για τη διατήρησι του
έρωτος είναι ή παλαιά μέθοδος του Δόν Ζουάν.
“Η κατάκτησις δηλαδή της γυναίκας καρ-
διάς, όπως ενός φρουρίου...

Η ΜΥΡΙΑΜ, Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
ΚΙ' Ο ΤΡΥΦΕΡΟΣ ΛΗΠΟΔΥΤΗΣ

Τη γυναίκα σήμερα έπαψε να την συγκινεί
Ένας κοινός και τρυφερός έρωσ δίχως περιπέ-
τειες, δίχως άπρόσπετες συγκινήσεις.
“Εδώ και λίγες μέρες, ένα μεγάλο περιο-
δικό της Νέας Υόρκης είχε την έμπνευσι να
ρωτήση τις άναγνώστριές του ποιά ήταν ή κα-
λύτερη ερωτική περιπέτεία τους. Για, λοιπόν,
μια πρώτη τάξεως ευκαιρία να σας ανα-
φέρω μια από τις πιο εύλικρινες άπαντήσεις,
την περιπέτεία μιας νεαρής χήρας, κόρης γνω-
στής μου οικογενείας, που κρύβεται υπό το
ψευδώνυμον «Μύριαμ». “Η μυστηριώδης αυτή
Μύριαμ είναι ύπόδειγμα έναρτου κυρίας. Δεν
την άορύνει έπίσης καμμία κληρονομική και
οι γονείς της είναι από τους πιο καλούς
και τούς πιο ήσυχους άνδράτους του κόσμου.
Ναί, ώστόσο, να τί γράφει ή νεαρή χήρα:

“Είμαι είκοσι χρόνων κι' όμως δεν μπορώ
να πώ ότι δεν γνώρισα τον έρωτα. Αυτό το
αίσθημα έχει άρχισει να μ' άσασολή από
μικρή, μ' πάντοτε μ' έβενερούει, γιατί δεν
εύρισκα σ' αυτό κανένα ένδιαφέρον. “Εδώ
και λίγες μέρες, ώστόσο, ένα έραβό που είχα
πάει στον κινηματογράφο, ήρθε κι' έκάθησε
δίπλα μου ένας άγνωστος. Σημείωσε ότι δεν
ήταν διόλου άσχημος. “Όταν έβουσαν τα φώ-
τα, έννοιωσα το χέρι του ν' άγγίξει με τρυφε-
ρότητα το δικό μου. Στην άρχή συλλογίσθη-
κα να του δώσω ένα μπάτσο, φοβήθηκα όμως
το σκάνδαλο. “Όταν ώστόσο είδα ότι έπαινε,
του έδωσα μια δυνατή ταιμπία που τον έκανε
να θγάλλει μια κρουή πόνου! “Ε, λοιπόν, θα
τό πιστέψετε; Τον λυτήθηκα. “Ο νέος άπ' έ-
κείνη τη στιγμή φρονιμώει! Στο διάλειμμα,
μω χαμογέλασε καθώς με κύνταξε με τρυφε-
ρότητα στα μάτια. “Όταν έβουσαν πάλι τα
φώτα, έννοιωσα το χέρι του να πιάει το δικό
μου και να κλείνει μέσα σ' αυτό ένα σημείω-
μα. Το θάρρος μου, με την αλήθεια, με είχε
τόσο άφολλίσει! Περύριξη έκράτησα αυτό το
γραμμάκι. “Ο νέος τότε, πριν να τελειώση
το έργο, έφυγε από τον κινηματογράφο... Δεν
έβλεπα την ώρα πότε ν' άναψουν τα φώτα,
για να δώ τι μου έγραφε. Φαντασθήτε τώρα
την έκπληξή μου, όταν είδα ότι το χαρτάκι
έκεινο δεν έγραφε τίποτα! Συγχρόνως όμως
άντηληφθον, ότι μου έλειπαν τα κοσμήματα
μου, καθώς και το πλατινένιο ρολογάκι του
χεριού μου!... Μ' έπιασε λοιπόν μια τέτοια
άπελπισία, ώστε άρχισα να κλαίω από τη λύ-
σσα μου. Κι' όμως δεν λυπόμουν και τόσο για
τα κοσμήματά μου, όσο για τί έκεινο το κα-
ταραμένο χαρτάκι δεν έγραφε τίποτα.”

Καθώς έλεπετε, λοιπόν, μόνο ή παράξενη
περιπέτεία συγκινεί σήμερα την γυναίκα
καρδιά.

ΒΟΥΒΟΣ ΕΡΩΣ

Ποιός όμως θα είναι ο έρωσ του μέλλοντος;
Πώς θ' άναψουν οι άνθρωποι στα Δύο Χιλιό-
δες Χρόνια; “Από τί ειδικές μελέτες που έ-
καμα έπάνω στο ζήτημα αυτό, μπορώ να σας
θεαδίσω ότι ο έρωσ του μέλλοντος θα είναι
θουβός! Οι τρυφεροί έρωτευμένοι δεν θα
λένε ένα σωρό ερωτικά λόγια, θα συνεννοού-
νται δίχως να μιλούν. “Η κοούσις της δια-
πάλης, καθώς άναφέρωμε, θα τους έχει τσα-
κίσει τόσο τα νεύρα, ώστε θα έοριάζονται να
λένε ένα σωρό λόγια δίχως σημασία. Θα κα-
ταργηθού έπίσης και τα φλογερά φίλια, για-
τί δεν θα συγκινούν πιά τις καρδιές των έρω-
τευμένων.”

Τι τρυφερός, σ' αλήθεια, πού είναι αυτός
ο Αμερικανός ψυχίατρος! Έννοει να μάς δη-
λητηρίσας ότι την μοναδική εύχαριστι που
μάς άπαινε στον μάταιο αυτόν κόσμο: τον
Έρωτα!

Γ. ΣΑΝΔΗΣ

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΟΥ Ο «ΘΗΣΑΥΡΟΣ»

θα προσφέρη στους άναγνώστας
τον ένα πολυτιμον και χρησιμώτα
τον δώρον:

Είς την θέσιν του διπλού έξωφύ-
λου, ο καλλιτεχνικώτερος και άρ-
τιώτερος έκ των μέχρι τούδε έκτυ-
πωθέντων

ΧΑΡΤΗΣ

ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

φωτολιθογραφικός, πολύχρωμος,
λεπτομερής, ύψομετρικός και με
χιλιομετρικά άποστάσεις.

42.- ΣΕ ΥΨΟΣ 30.000 Μ.

“Η παρατήρησις του Νισάβ έφερε, για
μια στιγμή, σε δύσκολη θέσι τον νεαρό
εραστή του Κωπάτ, που κοκκινίζοντας είπε
με διαταγμό:

—“Εγώ, σεβάστε μου καθηγητά, σας με-
ταδίδω αυτά που άκουσα από το στόμα του
άτυχου εξαδέλφου μου, χωρίς θέβαια και
να μπορώ να εξηγήσω τα περιεργα πράγ-
ματα, που ίσχυρίζεται ότι άντικρουσε...

—“Εχεις δίκιο! Έκαμε ο Νισάβ. “Ας
άκούσωμε όμως τη συνέχεια της παράδο-
ξης αυτής περιπέτειας. “Εξακολουθήστε
την αφήγησί σας.

“Εμεσολάβησε όλίγοστιγη αιωπή, κι'
εώθως άμέσως ο Κωπάτ άρχισε:

—“Ο εξαδέλφος μου σταμάτησε για μια
στιγμή, σάν ναβέλε να συγκεντρωθί και
μετά εξήκολούθησε: “Χαμένος μέσα στον
άκεανό των παραξένων έκείνων χρωμάτων,
κατελήφθον από μια μεγάλη περιέργεια
ανάμικτη μ' άνησυχία. “Εκύταξα τον θα-
ρογράφο μου. Είχα φθάσει στα τριάντα
χιλιάδες μέτρα... “Αριστερά μου μια τε-
ράστια κίτρινη κηλίδα, πο- δεν ήταν ούτε
σύννεφο, ούτε ύλη, φαινόταν σάν να προ-
χωρούσε προς το μέρος μου... Μου είναι ά-
δύνατον να περιγράψω τα αισθήματα που
έδοκίμαζα εκείνη τη στιγμή. Δεν σκεπτό-
μουν πιά τον ζωντανό κόσμο. Με έντετα-
μένη τη θέλησί μου έπαιρμνα την απο-
κάλυψι του μυστηρίου της φαντασμαγο-
ρίας εκείνης, που έμοιαζε με παραμυθένια
θάλασσι... Και, άφαικτα, με κατέλαβε ή
ίδια, ότι έπρόκειτο πράγματι για μίαν
άγνωστη έλασσησι, της οποίας τα χρώμα-
τα, παραγόμενα από την άπουσύνεισι του
ήλιου, ήταν άδύνατον να γίνουν άντηληπτά
από κανένα άνθρωπινο μάτι...”

—“Αποκούηματα της παραγμένης φαντα-
σίας του εξαδέλφου σας, που φαίνονται
όλα αυτά, παρετήρησε δείκτά ο Πανσάπ.

—“Ετσι ένόμισα άκούοντας τον κι' έγώ,
άπήνησε χωρίς να πειραχθί ο Κωπάτ,
άλλά και ο εξαδέλφος μου δέκοψε την
αφήγησί του στο σημειον αυτό και άφού
μ' εκύταξε καλά, σάν να ήθελε να ιδή ή
έντύπωσι μου έκαναν τα λόγια του, εξή-
κολούθησε: “Τη στιγμή που το αθεριό-
πλάνο μου έθασσε στίς παρυφές του τερα-
στίου αυτού θαμβάκινου όγκου, άρχισεν
ν' άνακινούνται τριγύρω μου ένα πλήθος
τεράστια έντα, όμοια με σκούληκια... “Α,
τα άποισια αυτά πλάσματα, τί έντύπωσι
μου έκαμαν έτσι που ήσαν διαφανή και
μετατοπίζονταν όπως μετατοπίζεται στρα-
τός από ποντικούς κυνηγημένους άπ' τη
φωτιά!... Και όλα αυτά ήσαν ζωντανά,
σε θεβαιών, και οι έλικες του αθεριο-
πλάνου μου, μπήκαν ούρλιάζοντας μέσα
στο άπαιστο έκείνο συννόλευμα... Τι
άηδία, αλήθεια!... “Ετσι άναφέρωμε μέ-
σα στο άπειρο, που θεωρούμε όλοι μας κε-
νό, ενώ αυτό κρύβει τόσες ζωικές υπέρ-
ξεις! “Ενοιωθα ότι μου έρχόταν τρέλλα
και ο φόβος —ναί, ο φόβος— μ' έκυριεύε
σιγά-σιγά. Μάτια ήσαν έκείνα που μ' έ-
κύνταζον άπ' εκεί κάτω; Κι' έδω τί είχα
θίξει; “Ενα σκούληκι ή ένα σύννεφο γε-
μάτο νερό; “Επλεα μέσα σε πηχτή χρωμα-
τισμένη ύλη, χωρίς ώστόσο ν' άντισταβή-
ναι άλλον θόρυβο, έκτός άπ' εκείνον που
έκαναν τα μωτέρ μου... “Εαφνικά, άνατι-
νάθηκα τρομαγμένος και οι μοχλοί έ-
φυγαν από τα χέρια μου. “Εμπρός μου ή-
σαν δυο τεράστια μάτια, που μ' εκύταζαν
έπιμονα. “Εξούσαν μέσα σ' ένα γλοιώδες
σώμα λαμπερό, και τριγύρω μου έφαι-
νόνταν και άνεκινώντο άλλα σώματα και
άλλα μάτια... “Επειτα όλα συσκοτήθησαν
και άμυδρώς έννοιωσα πως το αθεριοπλάνο
μου έξέφυγε και κατακυλούσε... Συλλογι-
σθηκα τότε την μητέρα μου, όπως συμβαί-
νει μ' έκείνους που ο θάνατος έγγιίζει με
τα φτερά του...”

—“Θέ μω! Τι περιπέτεία! Μουρούρισε
ο Πανσάπ.

ΘΑΝ. ΓΙΑΝ.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΑΜΠΑΛΛΕΡΟ

Κ ά π ο υ ε ί σ τ ο ν Μ π ύ θ ο υ λ α
1η Φεβρουαρίου 1941.

“Αξιότιμε κύριε
Καμβάλλερε, άνόητε,

Με το μπαρόν, άλλα είσατε κρύος. Και
άναγνώσκω καθημερινώς τα κατορθώμα-
τά σας, ότι αναλαμπάνετε έπιθέσεις και
κόντρα έπιθέσεις και τάχατες θα μάς φο-
βήσατε και το άποτέλεσμα μια άστειότης.
“Ελαβον έπιστολήν από ένα Μπυθουλαίον
έκ του μετώπου και μω γράφει τα παθή-
ματά σας. Δεν ένδρεπτεσε;

Πολύ φίλος μου ο προκατόχος σας σι-
νιόρ Σόντου. Και συμπάθησι είς όλη την
άριστοκρατία και έξοχος κατά τα άλλα.
Περί στρατηγική και τα άλλα παρόμοια
όμολογώ ότι δεν άναμινύσομαι. Καθότι
αυτά πράγματα των άνδρών και ή μαντάμ
Σουσού άδιόφορος, άλλα ένεκα που βλέ-
πω, όμιλω.

Σκοπός της παρούσης μου είναι να σας
πειράξω όλίγον, καθ' όσον πνευματώδης
και μορφωμένη κα ίδού:

Διατί ο άρχηγός σας ο κρύος —πρό-
κειται περί του κ. Νινής— εξαπέλυσε τον
κύριο Σόντου και έφερε έσας; Πρώτον ή
μορφή σας άναμινύσκει φασάν και έν-
θυμίζει Παναγιωτάκη. “Αντε να δάλης
τον Παναγιωτάκη μου άρχιστράτηγον έν
“Ιταλούς και να προκόψης. Δεύτερον από
στρατηγικής άπόψεως τα σχέδιά σας γε-
λοία και άπόδειξις τα έξης:

Τί έκαμεν ο κύριος Σόντου;

“Επολέμει;

“Αστέιο πράγμα! Και δέβαια έπολέ-
μαι! “Αλλά έπολέμει μετά λογικότητος.
Εφ' όσον έβλεπε ότι οι στρατιώται μας
έκαναν έπιθέσι τα έπαρτάους και άτι-
σχωήροι. “Αλλωστε οι πόλεις μικρά και
διατί να τις κρατήση; “Ο άνθρωπος άρι-
στοκράτης και μαθημένος από Ρώμες και
Φλωρεντίας και Βενετίας και άντε τώρα
να καθήση να σκοτώση τα στρατεύματά
του περί διαφύλαξι της Κλεισούρας. Γνω-
ρίζετε τί είναι ή Κλεισούρα κύριε Καμβά-
λλερε; Πόλις άστειά, ο Μπύθουλας μεγαλύ-
τερος. Και τα σπιτία μικρά και οι δρό-
μοι στενοί. Σου λέει, ο άνθρωπος, εφ' ό-
σον την έχω, καθώς. “Αλλά εφ' όσον οι
“Ελληνες έπιμένουν και πυροβολούν και
έρχονται εφ' όπλου λάγχη και την θέλουν,
να καθήση να φονευθί και να φονεύσω
τους στρατιώτας μου; Κομικόν. Πίσω πα-
ιδιά. “Οπισθοχώρησις και από πίσω, δό-
ξα σοι ο Θεός, πόλεις μεγαλύτεραι, όχι
να καθήση να φάω τα μωτέρα μου.

Λοιπόν;

“Ο κρύος ο Νινής δεν του ήρεσε το σύ-
στημα και τω λέει έλάτε είς την Ρώμη
κύριε Σόντου, να πάη ο Καμβάλλερος, καθ'
όσον ή ύγεια σας κλονισμένη. Και ποσώς
ή ύγεια του κλονισμένη. Καθ' όσον από
έπιστολάς που μω έγραψε θηρίο και κα-
τεβάζει τον περίδρομο. “Αρα, λοιπόν,
παύσις και έξεστειλός. Τάχατις άποτυ-
χία της στρατηγικής.

Και μάς ήλθατε του λόγου σας σινιόρ
Καμβάλλερε και έφέρατε και νέα στρατη-
γική και διαβάζει και ο Παναγιωτάκης
μου τα κατορθώματά σας και μειδιά εί-
ρωνικώς. Καλώς. Διότι εάν είχατε μυαλό
δεν θα έφέρεσθε παρομοίως.

Τί κάμνετε;

“Επίθεσις. Λαμβρά. “Αλλά έπιθεσις
δεν σημαίνει έμπρός παιδιά και όποιον
πάρη ο Χάρος! Διότι οι στρατιώται σας
καλομαθημένοι και τα λυτάται πολύ τα
παιδιά. “Ημπορούν αυτοί να κρατούν ό-
πλα και να τρέχουν κατεναντίον τσα-
λιάδων; Οι ήμέτεροι λαϊκοί τύποι και
κακομαθημένοι. Ούτε κανδολίον παίζουν,
ούτε όπρας, ούτε Φλωρεντίας και Βενε-
τίας έχουν δη. “Ανθρωποι βουνήσιοι και
τρέχουν είς τα όρη και σκορφαλώνουν και
φονεύουν. Δεν τους λυτίζει τους καυμέ-
νους τους στρατιώτας σας;

Συμπαθώ πολύ τους “Ιταλούς. Και εάν
σας τα γράφω αυτά, τα γράφω από έν-
διαφέρον περί τον στρατό σας καθότι με
έβαλον είς την ψυχαγωγία των αιχμαλώ-
των και γνώρισα πολλούς και συνεδέθη,
(όχι το πονηρόν). Και τους άνωμασαστε
και λύκους. Δεν ένδρεπτεσε; Οι άνθρωποι
αθάβοι και κύριοι καθώς τρέπει και τί
σκέσι έχουν με τους λύκους; Μω ζητούν
τσιγαράκι, ψωμάκι και γκρατσια και δό-
σου γκρατσια και έχω πολύ ζουσε μετα-
ξύ των αιχμαλώτων λύκων Μόνον πεινα-
λέοι και από της άπόψεως αυτής τους
πγαίνει ή όνομασία, άλλα και πάλιν ο
πάς άνθρωπος που πεινά να όνομάζεται
λύκος, υπερβολή.

“Αλλά, μπαρόν. Σας άρέσουν τα ύ-
περφυσικά όνόματα και ήκουσα και περί
Κενταυροι, μισοί άνθρωποι, μισοί ήπιοι,
θηρία τρομερά. “Επισκέπτομαι και Κεν-
ταύρους και τί να ιδώ; Πτωχοί άνθρωποι
και έξ ίσου πειναλέοι. Και ούτε ψυχαγω-
γία θέλουν, ούτε άστειότητες που γκαρι-
ζω και διηγούμαι παρά να φανε μόνο και
μόλις πγαίνω τα μάτια τους στα χέρια
μου. Και ήμπορώ να πγαίνας άδειανη;
“Ενεκα που λυπούμαι εύκολα και λόγω
άριστοκρατικής σπατάλης (λίαν γαλαντό-
μος και διεσκόρπισα έκαστομύρια είς
την όδον Πατριάρχου “Ιωακείμ) όλα και
κατά τους φωνίζω. Τάχατις, λοιπόν, θη-
ρία και μου άρπάζουν από τα χέρια τα
πακέτα προτού προφάσω να τα σελ-
δίσω.

Τελοσπάντων:

Περί τα έξοδά μου ποσώς στενοχώρια
και ουδέμια ένόλησις. Και εάν σας τα
γράφω, έτσι άν-πασάν. “Εντός μιας έβδο-
μάδος εξώδευσα έκαστον έδδομήντα πέντε
δραχμάς και, δέβαια, το ποσόν γελοίον
—άστειο πράγμα!— άλλα την σημερινή
δ' ένα πτωχόν έκαστον έδδομήντα πέντε,
λογαρισμός!

Λοιπόν:

“Εάν σας τα άναγράψω όλα αυτά το
κάμνω διά να σας τονίσω ότι ένγνώρισα
καλά τους στρατιώτας σας τους καυμέ-
νους τους λύκους και τους πτωχούς Κεν-
ταύρους και μόλις με δλέπουν τρέλλαι-
νονται και μαντάμ-Σουσού από δώ και
μαντάμ-Σουσού από εκεί, πολύ δημοφιλή
μεταξύ των αιχμαλώτων. “Ολοι καλά παι-
διά —παρεκτός το έλάττωμα της πολυφα-
γίας— τί συχαμένο πράγμα!— και ά-
μαρτια να τους όνομάζετε λύκους. “Ολοι
δέ, κύριε Καμβάλλερε, μω είπαν ότι είναι
ένθουσιασμένοι είς τας Αθήνας και πολύ
τους άρέσει το κλίμα. Σας διαβεβαιώ δό-
ξάζουν τον Θεό ότι ευρίσκονται ένταύθα
έν ζωή και όχι νεκροί έν “Αλβανία.

Και ποιός το κατάρθωσε τούτο; “Εκεί
βέλω να καταλήξω. “Ο προκατόχος σας ο
κύριος Σόντου —καλή του ώρα— όστις
τους εξαπέστειλε είς τας Αθήνας, γω-
ρίζων τις πείνες που είχαν και από αι-
σθηματα φιλάνθρωπιας.

“Ενώ του λόγου σας;

Βλακώδης τακτική. Και άντις να κά-
μνετε τον στρατηγό καλύτερα να πουλάτε
ραβδία είς την Βενετία, θα πάη και κα-
λύτερον προς το γελοίον σουλατίπ σας
το έπάγγελμα του ραδιοκάπλου. Τους δα-
ζετε τους καυμένους να κάμουν έπιθέσεις.
Μά τί τους έπαράσαστε δλός; Διάττολιό-
δες; “Η δός φαντάρους; “Ημπορούν να
κάμουν έφόδους και προέλασις στρατιώ-
ται εύγενείς όπως οι ήμέτεροι; Και έπει-

ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ

ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΟΠΟΝΟΣ

ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

“Ενα δραματικό άριστούργημα από τα
ωραιότερα της παγκοσμίου φιλολογίας.

Είμε ή τραγωδία ενός νέου που θέλει
να έκδικήθι τον άδικο θάνατο της μητέρας
του και που, αλλοίμονο! είναι ύποχρεωμένος
να στρέψι την έκδίκησι του έναντίον της
γυνίκας που άγαπάει περισσότερο από
κάθε τι στον κόσμο, έναντίον της μητέρας
του μονάκριβου παιδιού του...

Είμε το μαρτύριο μιας ψυχής, μέσα στην
όποια παλαιούν ο άγνότερος έρωσ και το
πιο θανάσιμο μίσος.

Το συγκινητικώτερο και πολυπολοκώτερο
μυθιστόρημα γραμμένο από τον δημοφιλέ-
στατο συγγραφέα:

ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

Ο ΠΟΝΟΣ

ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

άρχιζει στο έρχόμενο

δης τους αλλάζετε τα όνόματα και τους
ονομάζετε λύκους και κενταύρους και τι-
γρητάς και λώντας και καμηλοπαράδες
και όδεις νομίζετε ότι τους μεταβάλλετε;
άνοητε!

Οι στρατιώται σας εύγενείς. Και όταν
έπιτεθούν οι άγενείς —άχ Θεέ μου αυτοί
οι τσαλιόδες!— παραχωρούν τη θέσι τους.
Και δεν είναι τίποτις ζώα να καθώνται με
το ζόρι. Ούτε να τρέχουν μπροστά ενώ
οι φονάδροι μας τους το άποσπαρέουν.
“Αποτέλεσμα; Φονεύονται σωρηδόν και
κρίμα στα παιδιά. Και όσοι συλλαμβά-
νονται αιχμαλώτοι λένε δόξα σοι ο Θεός.

Με άντισταβάνεσθε;

“Ιδόντες δε τί έπάσαστε τώρα, όπότε οι
τσαλιόδες σας έταράξαν πάλι και κατέλα-
βαν όλα τα όρη και βάλετε μυαλό και
να άκολουθήσετε άλλο σύστημα.

“Εξ άλλου να λάβετε παράδειγμα και
από τον κύριο Γκρατσιάνι —καλός άν-
θρωπος— που λυτάται να θυσιάζη τους
στρατιώτας και άντις να τους έπιβάλη
να άποθάνουν —τους καυμένους— τους
αφίνει να παραδίδονται είς τους “Αγ-
γλους και από πεθαμένοι καλύτερα ζων-
τανού. Σας τα γράφω αυτά έγώ, την ό-
ποιαν, άπεθανον κάποτε παρά την θέλη-
σίν της και είδα κακό πράγμα που είναι
ο θάνατος και ούτε να μιλάς, ούτε να
περιπατάς, ούτε να σε θαυμάζη ο κό-
σμος. “Ο κύριος Γκρατσιάνι όπισθοχωρεί
και αφίνει τας πόλεις και τας έρήμους
και πγαίνει προς τα όπισω να βρή την
ήσυχία του. Δεν είναι κορόϊδο όπως του λό-
γου σας άξιότιμε κύριε Καμβάλλερε,
δλός.

Μετά τιμής

(ιδίκης σας)

Μαντάμ Σ ο υ σ ο υ

Κ α θ υ σ τ ε ρ ό γ ρ α φ ο ν.— “Εάν
γράψετε είς τόν Μουσολίνι, διαδίδαστε
και την έπιστολήν μου να λάβη γνώσιν,
καθ' όσον έγώ θυμωμένη και δεν τω γρά-
φω. Και πληροφορούμαι ότι ο κύριος κο-
μήτης Τσιάνο πγαίνει πάλι αεροπόρος
και αλλοίμονον είς τις κόττες.

Μετά τιμής

(ιδίκης σας)

“Η δ' ί δ' ι α

Και διά την άντιγραφήν:

Δ. ΨΑΘΑΣ

7ον

— Και γιατί; Έκαμε έκπληκτη η Κρινώ.
— Γιατί δεν έπρεπε να πληγώση τον αδελφό σου με κανέναν τρόπο.
— Μά αφού κινδύνευε η ζωή του;
— Άν σ' αγαπούσε θα είχα, μ' όλη του την καρδιά, Κρινώ, ποτέ δεν θα τόκανε αυτό.
Την έκτύπησε η παιδούλα με κατάπληξη.
— Θέλεις να πής πως δεν πιστεύεις στην αγάπη του;
— Σκεψου ψύχραιμα, αποκρίθηκε η μεγάλη μη με πειστικό χαμόγελο. Δεν στο λέω για να σε απογοητεύσω... έπειδη στο κάτω-κάτω τί σημασία έχει αν σ' αγαπάει πάρα πολύ ή όχι; ... Μια και θέλει να σε παντρευτεί, αυτό δεν σε πολυενδιαφέρει, φαντάζομαι;
— Τι λές, Έρατώ; Έκαμε έκπληκτη η Κρινώ. Μά πώς μπορεί να είναι τόσο απρόσεκτη; Αυτό δε μ' ενδιαφέρει; Τι μ' ενδιαφέρει λοιπόν;
— Άν είσαι έξυπνη, τώρα πρέπει να σ' ενδιαφέρει να γίνεις γυναίκα αυτού του ανθρώπου που σ' έζήτησε.
— Κι' αν, όπως λές, δε μ' αγαπάει αληθινά;
— Σου λέω πως δεν έχει και τόσο σημασία...
— Μά πού βασίζεσαι για να λές ότι δεν πιστεύεις να μ' αγαπάει;...
— Έλα, Κρινώ, μην παρήγης ύφος τραγικό και σκέψου λογικά. Είναι δυνατόν να έρωτοχτυπήθηκε τόσο πολύ έπειδη σε είδε δυο-τρεις φορές; Ό ερωσ θέλει καλλιέργεια. Έπειτα, τις πρώτες φορές που σου είδε, θυμάσαι ότι μάλλον μας κορόιδευε... Πώς του ήρθε βαρύνει αυτή η φλογερή αγάπη; Έπειτα, ένας άντρας που αγαπάει σοβαρά μια κοπέλα, δεν κάνει καντάδες, και δεν την έκτελει με νυκτερινές συναντήσεις!
Δεν αποκρίθηκε άμέσως η μ' κρη. Στο τέλος η φωνή της ακούστηκε πονεμένη:
— Ω, Έρατώ, γιατί μου τα λές σήμερα αυτά; Γιατί δε με προλάβαινες;... Δέ φαντάζεσαι πόσο με κάνεις να πονώ.
— Μην είσαι κουτή, την έκοψε η μεγάλη. Γιατί να στάλεις από πριν; Θα σου στερούσα μια χαρά. Ξέρεις πως έγω έχω ελεύθερες ιδέες. Δεν έκανες και κανένα κακό με τις νυκτερινές σου συναντήσεις... Νέα είσαι, για τι να μη δοκιμάσεις λ'γάκι τον έρωτα;
Την έκτύπησε η Κρινώ θαθεία. Κι' άξαφνα, το πρόσωπο της θετής αδελφής της, της κοπέλλας που έννοιριζε από τον καιρό που είχε γεννηθεί, της έφάνηκε σαν ξένο, σαν να τ' έβλεπε πρώτη φορά... Δέ θα μπορούσε να εξήγηση ούτε στον εαυτό της αυτή την έντονα, μά έτσι καθώς έβλεπε αυτά τα πολλά γαλανιά μάτια, και τις λεπτές γραμμές των χεριών άνοιχτες σε μίαν άνεπαίσθητη ειρωνεία, ένόμιζε πως είχε μπροστά της μια ξένη.
— Αναστέναξε και είπε σιγά:
— Μπορεί ναχρησ και δικιο. Μά δε μπορώ, δε θέλω να κλονιστώ στην αγάπη μου. Άν δεν έχω σοβαρές αποδείξεις... Τώρα εά μου πη ό 'Αλέξανδρος τι είπαν όταν έφυγα και θά έβουθε.

— Μά την έλαστικότητα που την χαρακτήριζε, άλλαξε η Έρατώ άμέσως ύφος.
— Δεν είσαι για κουβέντα, έφώναξε ζωηρά. Έσύ τά παίρνεις όλα τά πράγματα τραγικά. Κουτό!... Μη σπάς τό κεφαλάκι σου! Τά πράγματα θά έθρουνε μοναχά τους τη λύση τους. Τώρα σ' έφηνω. Έχω δουλειές.
Έφυγε με έθιμα λικνιστικά, σιγατραγουδώντας...
Τά δάκρυα ήσαν έτοιμα ν' άνεβούν πάλι στα μάτια της μικρής, όταν άνοιξε η πόρτα και μπήκε ό 'Αλέξανδρος. Πεταχτηκε η Κρινώ, και ένώ έννοιωθε τό αίμα να άνεβαίνει στο μάγουλά της, τόν έκτύπησε με άγωνία στα μάτια.
— Ο 'Αλέξανδρος ήταν σοβαρός, άλλα όχι σκυθρωπός. Τό χέρι του δεμένο κρεμόταν από τόν ώμο του.
— Πώς είναι τό χέρι σου; ρώτησε η κοπέλα δειλά.
— Καλά, αποκρίθηκε ό αδελφός της. Μη σε νοιάζει για τό χέρι μου, δεν έχει τίποτα. Θέλω να μιλήσωμε.
— Έκάθισε και η Κρινώ έκάθισε κοντά του, δειλά.
Την έκτύπησε ό 'Αλέξανδρος κάμποιση ώρα πριν άρχιση. Στο τέλος είπε:
— Κρινώ, μιλήσωμε πολλή ώρα χθές τό έράδω με τόν Κωνσταντή Δαλή...
Σταμάτησε, περιμένοντας μια έρώτηση της αδελφής του. Μά τά λόγια είχαν σπών στη χείλη της Κρινώ. Μόνο τά μάτια της ρωτούσαν, ρωτούσαν με άγωνία. Χαμογέλασε ό 'Αλέξανδρος και συνέχισε:
— Πριν σου πώ τίποτα άλλο, θαπρεπε να σε μαλλώσω...
Τά δάκρυα άνέβηκαν στα μάτια της μικρής και τρεμούλιασαν στα μακρυά της ματόκλαδα. Άκούμπησε ό αδελφός της στοργικά τό χέρι του στο δικό της, και της είπε μαλακά:
— Όχι, μην άρχισης τώρα τά κλάματα, Κρινώ! Δέ θα σε μαλλώσω. Γιατί ό Θεός σε εοήθησε και γνωρίστηκες μ'. Ένα παλληκάρι αληθινά έξαιρετικό.
Μία πνιγμένη κρουγή χαράς έγυχε άθελα από τά χείλη της παιδούλας.
— Ναί, έξαιρετικό, εγώπαι μ' έμψαι ό 'Αλέξανδρος. Βλέπεις, σου μιλώ όπως σκέπτομαι. Είναι ζήτημα αν ύπάρχη έδώ στον τόπο μας Άλλος νέος με τόσο καρδιά. Άφου κάρθωσας να με κλονιστεί και μέσα και να με κάνει να πιστέψω στις ιδέες της Φιλικής Έταιρίας.
— Ω, 'Αλέξανδρε, ψιθύρισε η μικρή, με κάνεις τόσο εύχυσισμένη!
— Έίχαμε άδικο να περιφρονούμε αυτούς τους άνθρώπους, Κρινώ! Έλπίζω να τό κα ταλάξη και ό πατέρας, σήμερα τ' άτύχημα που θά το παρουσιάσω τόν Δαλή.
— Σήμερα τό άτύχημα; ξεφώνισε σχεδόν η Κρινώ.
— Ναί, αποκρίθηκε γελώντας ό νέος. Βλέπεις, ό αδελφός σου σε στενοχώρησε πολύ χθές τό έράδω, άλλα σήμερα προσπαθεί να σου δώση όση γίνεται πιο πολλή χαρά.
— Κι' έγω σε στενοχώρησα πολύ, ψιθύρισε ταπεινά η Κρινώ.
— Άδελφούλα μου, έκανε ό 'Αλέξανδρος μαλακά, με έφάνισες τόσο χθές που έβγα άλλαθ άνθρώπους. Θέλεις να ξεχάσης για πάντα τη χθεσινή νύχτα;
— Δέ σου κρατώ καμιά κάκία, 'Αλέξανδρε. Μά πές μου, πές μου... Θάρρθη, αλήθεια, τ' άπόγευμα;
— Ναί, θάρρθη να γνωρίστη με τους γονείς μας. Βέβαια, δε θά τώπο μιλήση για σένα... Θά τόν παρουσιάσω έγω ως φίλο τού Δεονάντη. Θάρρθη έτσι λίγες φορές, θά μιλήσωμε για τη Μεγάλη Ίδεα. Θά σε γνωρίση τάχα και σένα και στο τέλος θά κάνει την πρότασή του. Έ, πως σου φαίνεται τό σκεδιά μου;
Τά μάτια της Κρινώς έλαμπαν από χαρά. Έξαφνα όμως σκυθρωπάσε. Σά στιλιτιά της ήρθαν στην καρδιά τά λόγια της Έρατός. Μά χείλη χλωμά, ρώτησε άξαφνα τόν αδελφό της.
— 'Αλέξανδρε, θέλω να μου πής κάτι... Μά να μου πής την αλήθεια...
— Ύπαρχει λόγος να μη σου πώ την αλήθεια;
— Πές μου... νομίζεις πως μ' αγαπάει αληθινά, σοβαρά, θαθεία;
Την έκτύπησε με έκπληξη ό νέος.
— Από μένα περιμένεις να τό μάθης αυτό; αποκρίθηκε με έλαφρά ειρωνεία. Φανταζόμουν πως δεν είχες καμιά αμφιβολία.
— Θέλω να μου πής και συ πως τόν έψυχολόγησες;
— Μά, αλήθεια, μιλάς σοβαρά; Έκαμε άνοπόμωνα ό 'Αλέξανδρος. Πως σου ήρθε αυτή η αμφιβολία; Δεν καταλαβαίνεις πως σε λατρεύει;
— Άχ, αλήθεια; αναστέναξε η Κρινώ και τά μάτια της έλαμπαν πάλι εύχυσισμένα.
— Έπειτα, άθελα σχεδόν, ψιθύρισε:
— Μ' έτρόμαξε τόσο η Έρατώ!
— Γιατί;
Τότε διηγήθηκε η παιδούλα τη συνδιάλεξη της με την Έρατώ.
— Δεν ξέρω αν έκαμες καλά να της έκμ-

στηρευής αυτά, είπε σκεπτικός ό 'Αλέξανδρος.
— Άφου είμαστε αδελφές;
— Ναί, δε σου λέω... Μά, Κρινώ!... Η Έρατώ θάχη μέσα της κάποιον καύμο, κάποιον παρόπνο που δεν την παίρνω γυναικά. Ναί, μη θέλεις να μου διαμαρτυρηθής. Τό κα ταλαβαίνω πως αυτό ποδοδός. Λοιπόν, όταν έχη αυτό τό παρόπνο, εινε φυσικό να αισθάνεται κάποιον φθόνο για σένα, και για κάθε κοπέλλα που θρίσκει την εύτυχία της. Μακάρι να εύχόγη κι' αυτή, τό εύχομαι με όλη μου την καρδιά. Μά τά λόγια της δεν πρέπει να σε δηλητηριάσουν. Ό Κωνσταντής σε λατρεύει, και πρέπει να πιστεύεις στην αγάπη του.
Δέ θάσταξε η Κρινώ. Με μία γρήγορη κίνηση, άγκάλιασε τόν μεγάλο της αδελφό, και τού έφώνασε έραχνη από εύτυχία.
— Είσαι καλός, 'Αλέξανδρε... Είσαι ό καλύτερος αδελφός τού κόσμου...
— Λοιπόν, έκαμε ό νέος διώχνοντας τη συγκίνηση που τόν έπαινε κι' αυτόν. Άλλο τίποτα δεν έχω να σου πώ... Τ' άπόγευμα, πού θάρρθη ό Κωνσταντής, θά κάνει πως τόν έλέπεις πρώτη φορά στη ζωή σου. Τ' άλλα άφησε τά σε μένα. Τώρα πάω να κάνω τη δέουσα εισήγηση στον πατέρα. Και να τού πώ τό παραμύθι για τό χέρι μου. Έσύ, ησύχασε ως τ' άπόγευμα.
Της έχάιδισε στοργικά τά μαλλιά, και έφυγε, αφήνοντας την ζαλισμένη από εύτυχία.
Η ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΠΙΣΚΕΥΣΙΣ
— Όταν παρουσιάστηκε ό Κωνσταντής στο κατώφλι της μεγάλης σάλας, η Κρινώ είχε την έντύπωση πως η καρδιά της θά σταματούσε. Ποτέ δεν ήταν πιο όμορφος. Μέσα στην όλοκαίνουργη φορεσιά του, άστραπτε όλόκληρος. Καί η φυσιογνωμία του έλαμπε. Τά καστανά του μάτια είχαν μια σοδορή φλόγα, και τό ήλιοκαμένο του δέρμα ακτινοδούλουσε. Μά και η Κρινώ λαμπροκοπούσε.
Ποτέ δεν είχε φροντίσει τόσο για την όμορφιά της, όσο σήμερα. Ποτέ δεν είχε χτενίσει πιο προσεκτικά τά πλούσια μαύρα μαλλιά της και δεν είχε φορέσει με περισσότερο γούστο τό θαλασσί φουστάνι που έδειχνε πιο βιολετιά τά μάτια της.
Και η Έρατώ, είχε ντυθί με πρόθεσι να φανή όραία. Φορούσε ένα άλικο φουστάνι, που έδειχνε πιο προκλητική την πλούσια όμορφιά της και πιο άφρατό τόν χρυσόλευκο λαϊμό της και τά στοργικά της μπράτσα. Ηταν όλοτα όλη άντιθετη η όμορφιά τών δυο κοριτσιών. Η Κρινώ, ψηλή, σέδα στα σένα θαλασσί της φουστάνι, με τό όλοκληρο θερμά και τά βιολετιά μάτια κάτω από τό πλάισιο τών μαύρων μαλλιών, φαινόταν ένα άριστο-κρατικό λουλούδι σέρας ή ένα περήφανο άγριο-λούλουδο. Οι κινήσεις της ήταν μετρημένες, η φωνή της γλυκεια και θαθεία. Η Έρατώ πάλι, με τά χρυσά σγουρά μαλλιά της, με τό χρυσόροδινο δέρμα που φαινόταν πιο ζωντανό μέσα στο άλικο φουστάνι και με τά σταχτογάλανα μάτια, τραβούσε τις ματιές. Και όταν περπατούσε άργά, λικνιστικά, τό σώμα της διαγραφόταν πλούσιο, ήδονικό.
Η γρήγορη ματιά τού ξένο άκούμπησε μια στιγμή στην Έρατώ, μια στιγμή στην Κρινώ. Έπειτα, προχώρησε με σεαδισμό στους δυο γονείς που έστεκονταν σοβαροί, άείσπρετες στην όκη της πλούσιας μεγάλης αίθουσας.
— Καλώς όριστες, παιδι μου, είπε ό γέρο Πεφάνης βίνοντας τό χέρι του στο νέο.
— Και η μητέρα του χαμογέλασε, με τό άχνό, άριστοκρατικό της χαμόγελο.
Χαϊρέτησε ό Κωνσταντής θαθεία, με σεαδισμό, έπειτα ό 'Αλέξανδρος τόν παρουσίασε στα δυο κορίτσια. Η Κρινώ είχε παρακαλέσει την Έρατώ να κάνει κι' αυτή πως πρώτη φορά τόν έλπει. Και πραγματικά, συμμορφώθηκε σ' αυτή την σύσταση η κοπέλλα, μά η ματιά της άστραψε εύχλωτη και ειρωνική καθώς έδινε τό χέρι της στο νέο.
— Έπιασαν άμέσως κουβέντες σοβαρές. Ό Κωνσταντής τους διηγήθηκε πως είχε άνατραφή σαν πλουσιόπαιδο στο άρχοντικό τους στη Βιέννη και πως έπειτα, μετά τόν μαρτυρικό θάνατο τού πατέρα του, τάχασαν διαπώς πέθανε η μητέρα του από τόν καύμο της και πως έπέρασε τη δύσκολη νεανική του ήλικία στην πίκρα και στη φτώχεια.
Η Κρινώ άκούγε άπληστα τά λόγια αυτά και έννοιωθε τά μάτια της να δορκώνουν και τό στήθος της να φυσούνη από τόν πόθο να δώση χαρά και εύτυχία στο παλληκάρι αυτό που είχε ύποφέρει τόσο πολλά και τόσο άδικα. Τόν αγαπούσε, τόν άγαπούσε!... Από χθές έννοιωθε πως η αγάπη της είχε θεριμεί, πως ήταν ικανή για κάθε θυσία. Η δεκαπεντάχρονη καρδιά της άνοιγε σαν άνθος πυρίνος και η εύτυχία, και ό φόθος μ'ήν παρουσιαστή κανένα έμπόδιο έκαναν τό αίμα ν' άνεδοκαθεσάνη στα μάγουλά της.
Και η Έρατώ δύσκολα μπορούσε να κρύ-

ψη την ταραχή της. Δεν έλάμβανε σχεδόν καθόλου μέρος στη συζήτηση. Μά όταν άνοιγε τό στόμα της, τά λόγια της ήταν τσουχτερά και νευρικά... Άνένανς πάντως δεν της έδινε και πολλή σημασία, και ό Κωνσταντής πρό πάντων δεν είχε μάτια παρά για την Κρινώ.
Η έρωτευμένη παιδούλα καταλάβαινε ό ο περνούσε η ώρα, πως ό αγαπημένος της έκανε καλή έντύπωση στους γονείς της. Ό πατέρας τού μιλούσε με ένδιαφέρον και η μητέρα τού χαμογέλασε καθώς έγκάρδια.
— Όταν έτελειώσαν τά κεράσματα, είπε ό 'Αλέξανδρος.
— Τώρα έγομε σοβαρές κουβέντες γμεις οι άντρες... Έσεις, κορίτσια, αν θέλτε, μπορείτε να μ' άφήσετε.
Άμέσως σηκώθηκαν και έφυγαν οι δυο κοπέλλες. Τis άκολούθησε και η μητέρα. Έκείθσαν οι τρεις γυναίκες λίγη ώρα στη θεράντα και η Δόμνα Πεφάνη είπε, παρά την συνήθεια της να εινε ήγροληγη.
— Άριστος νέος, μά την αλήθεια. Είχε δικιο ό 'Αλέξανδρος και ό Δεονάντης.
Της Κρινώς της ήρθε να φωνάξη από τη χώρα της και να άγκαλιαση τη μητέρα της. Με κοπο συγκρατήθηκε να μη μιλήση. Η Έρατώ όμως της είπε πειρακτικά:
— Έσένα πως σου φανηκε, Κρινώ; Δέ φαίνεσαι να ένθουσιαιστηκες με την καινούργια γνωριμία, γιατί δεν άνοίξεις σχεδόν τό στόμα σου.
Κοκκίνισε ως τις ρίζες τών ατιών η μικρή και έριψε στη θέση της αδελφή μια θυμωμένη ματιά. Μά η μητέρα, είπε χωρίς να δώση σημασία σ' αυτό τό πειράγμα.
— Σπάνιος νέος... Φοβάμαι μόνο μην μ'αλέξη τόν πατέρα σας σε τίποτα επικίνδυνες ένέργειες...
Συζήτησαν κάμποση ώρα για τόν ξένο και στο τέλος με άνακούφισι είδε η Κρινώ τη μητέρα της να σηκώνεται και να διακόπτη αυτή την κουβέντα.
Έκείνη τη στιγμή άνοιξε η πόρτα τού σαλονιού, κι' ό πατέρας κι' ό 'Αλέξανδρος ξεπροβόδιαν τόν Κωνσταντή που έφευγε. Όλοι έφαινανταν εύχαρηστημένοι. Ό 'Αλέξανδρος της ψιθύρισε σε μια στιγμή:
— Ησύχασε, Κρινώ! Κατεργάσαι... Ό άτμηνός σου κατέκτησε. Δυο-τρεις φορές νάρρη άκόμα, κι' οι άρραβόνες σου θά γίνουν...
Η ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΡΑΤΩΣ
Τρεις έρες συνέχεια ήρθε ό Κωνσταντής στο σπίτι. Την τρίτη ήμερα είπε ό 'Αλέξανδρος, μπροστά στην Έρατώ, άνύποτος για την τρικυμία που έσήκωνε στην καρδιά της άτυχης κοπέλλας:
— Κρινώ, αύριο θά κάνει την πρότασή του ό Κωνσταντής.
Γελούσε όλόκληρος από τη χαρά του.
Στά μάτια της παιδούλας άστραψε μαζί η έλπίδα κι' ό φόθος.
— Και τί φαντάζεσαι πως θ' αποκρίθ ό πατέρας;
Πριν προφθάση ν' άπαντηση ό αδελφός της, πετόχησε κι' η Έρατώ:
— Τι έρώτησις! ξεφώνισεν νευρικά. Μά δε βλέπεις, κοπέλλα μου, πως οι γονείς σου εινε έτοιμοι να τού κάνουν αυτοί την πρότασι αν δεν προλάβη αυτός;
Χαμογέλασε η μικρή, κι' είπε εύχαρηστημένη:
— Ναί, έτσι μου φαίνεται κι' έμένα πως τους άρέσει πολύ.
— Κι' όμως ό πατέρας φιλοδοξούσε να σε δώση σε πλούσιο, είπε η μεγάλη.
— Άλλάζει ό άνθρωπος γνώμη, αποκρίθηκε ό 'Αλέξανδρος ήρεμα. Πιο άξιος άντρας δε μπορούσε να θρεψή για την Κρινώ.
— Όποτε μ' άλλα λόγια, έφώνασε με έξαση η Έρατώ, μπορούμε να σε συγχωρούμε από σήμερα, άδερφάκι μου... Μά ζήσης... να ζήσης!...
Σηκώθηκε κι' άγκάλιασε τη μικρή, νευρικά, ύστερικά.
— Έγέλασε η Κρινώ και μετά έσοδάρεψε.
— Φρόνιμα, Έρατώ! έφώνασε. Λένε πως δεν πρέπει να συχαίρης από πριν, πως αυτό τό πράγμα φέρνει δυστυχία.
— Κουταμάρες! την έκοψε η κοπέλλα. Έσ' ου την εύτυχία σου την κρατάς στα χέρια σου... Δεν φαντάζεσαι πως χαίρομαι, Κρινώ! Η Κρινώ της έπιασε έγκάρδια τό χέρι, ένώ ό 'Αλέξανδρος την έκτύπησε στα μάτια και την ψυχολόγησε.
— Έπειτα, χωρίστηκαν γιατί ήταν πιο άργά, ίρα να κοιμηθούνε.
Μόλις έπλάγασσε στο κρεβάτι της, η Έρατώ έννοιωσε δάκρυα λίσσας κι' άπελπισίας να κυλάνε καινά στα μάγουλά της. Μά δόντια σφιχτά, ψιθύρισε μοναχή της:
— Γιατί είσαι άδικος, Θεέ μου; Όλες τις εύτυχίες γιατί τις σκροπάς στους ίδιους ανθρώπους;... Γιατί είμαι... Άνθρώπος δεν είμαι κι' έγω; Κοπέλλα...; Δεν έχω τό δικαίωμα

ν' αγαπήσω και ν' αγαπηθώ;... Γιατί να ριζώνω στην καρδιά μου όλο άτυχες αγάπες; Έκλαψε κάμποση ώρα. Άξαφνα σηκώθηκε. Μέσα στην άπελπισία της, κάποια ιδέα της είχε έλξει. Έπέρασε ένα έλαφρό έπανωφόρι, και άνάλαφρη σαν σκιά έγυχε στο διάδρομο, και κατέθηκε κάτω, στα δωματία της ύπηρεσίας. Πήγε γρήγορα κι' άνοιξε την κάμαρα της Χαμίντας, της παλιές της παραμύνας.
— Μη φοβηθής, Χαμίντα, της είπε από την πόρτα. Έγώ είμαι, η Έρατώ.
— Άναψε ένα λυχνάρι και πήγε κι' έκάθισε στο κρεβάτι της μαύρης, ένώ η μισοεπλημένη γυναίκα την έκτύπησε αστισμένη.
— Άκουσε, Χαμίντα, της είπε σιγά και θιαστικά η κοπέλλα. Μ' αγαπάς;
— Τό ρωτάς, κορούλα μου; αποκρίθηκε με θερμή φωνή η Άραμίντα.
— Όποτε θά μου κάνης τη χάρη που σου ζητώ;
— Και στη φωτιά πέφτω για σένα.
— Δεν θά πέσες στη φωτιά, άλλα θά πας κάποιο γράμμα σε κάποιον.
— Αυτό ήταν όλο; Ποτε; Άδριο τό πρωί;
— Όχι, τώρα, τώρα άμέσως!
— Τι έπαθες, κορούλα μου; έφώνασε η γερόντισσα πνιχτά. Όγειρο είδες; Η έρωτεύθηκες έτσι έραφικά, που σου ήρθε τρέλλα;
— Έδίστασε η Έρατώ μια στιγμή. Πήγε να τά έκμυστηρευθί όλα στη γυναίκα αυτή που την άγαπούσε σαν μάνα. Μά πάλι μετάνιωσε. Όχι, καλύτερα να μην ήξερε κανένας άνθρωπος τό μυστικό της. Έτσι θά ήταν πιο δυνατή. Έγέλασε λοιπόν κι' αποκρίθηκε:
ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ. Η συνέχεια.

ΤΟ ΔΙΗΗΜΑΤΑΚΙ ΣΤΑΙΣ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΛΕΠΤΟΥ

Η ΑΙΩΝΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Τη μικρή βασίλοπούλα, την όμορφη και γνωστή, την είχε πάρει απ' τά μικρά της χρόνια μια σκληρή νεράιδα και την έπήγε σ' ένα έρημονίσι. Καί η μικρή βασίλοπούλα στενοχωριόταν τρομερά στο μέρος εκείνο, γιατί δεν ύπήρχαν εκεί καθόλου κάτοικοι.
Δεν ήταν όμως μόνο η έρημιά που την έκανε δυστυχισμένη. Στενοχωριόταν επίσης, κι' άκόμη πιο πολύ, γιατί στο νησί αυτό δεν έβρισκε τίποτε να φάη. Από τά κλαδιά τών δένδρων έκρεμονταν λουλούδια άσπρα και κόκκινα, άλλα ούτε ένα φρούτο, ούτε ένα χαμοκέρασο, ούτε ένα σταφύλι... Κι' όταν η μικρή βασίλοπούλα, που την έβασάνισε σκληρά η πείνα, έβαζε στο στόμα της άνθη και χορτάκια, αυτά έγίνονταν άμέσως έντομα και πεταούσαν άμέσως μακριά. Η κακή και πονηρή νεράιδα είχε θρή τόν τρόπο, αν και δεν της έδινε ποτέ τροφή, να μην πέθανε της πείνας ούτε και να πάθαινε τίποτα.
Και η δυστυχ η βασίλοπούλα, που ως τόσο πεινούσε τρομερά, έπήγαινε στην άκροθαλάσσια και έγλειφε τους θράσους, έγμειζε τό στόμα της με θαλασσινή άλμη και προσπαθούσε να δαγκώση τις πέτρες. Μά τίποτε δεν καταπνύνε την άδιάκοπη πείνα της.
Έπί τέλους, η νεράιδα άπόφασισε να της στείλη τροφές και διατάξε έναν από τους άκολουθούς της να πάη στο έρημονίσι μ' ένα καλάθι γεμάτο από τά ωραιότερα φρούτα τού κόσμου.
Ένώ λοιπόν η έξόρστη πριγκίπισσα περιπλανιόταν μόνη της και στενοχωρημένη στην άκρογαλιά, είδε νάρχεται από πέρα προς τό μέρος της ένας νέος καλοντυμένος που έατοόσε ένα καλάθι με ροδάκινα, δαμάσκηνα, σταφύλια, σύκα και κατακόκκινα κεράσια.
Η κόρη έτρεξε άμέσως να τού τ' άρπάξη και να τά φάη.
Όταν όμως ό άκόλουθος της νεράιδας έφτασε πιο σιμά, της έφάνηκε τόσο άριστος με τά άσπρα τού δόντια, με τά γαλάζια του μάτια, με τά πριανταφυλλάκια του μάγουλα και τά κατακόκκινα χείλη του, που έμεινε άκίνητη και βουθή από τη γοητεία που έννοιωσε. Στεκόταν μπροστά του και τόν έκτύπησε εύχυσισμένη, χωρίς να σκεπτή, αν και πεινούσε ύπερβολικά.
— Πάρε να φας γλυκά φρούτα, όμορφη πριγκίπισσα, της είπε τότε ό άκόλουθος.
Έχεις χρόνια και χρόνια νηστικά και η πείνα σου σπαράζει τά σπλάχνα...
Μά η μικρή βασίλοπούλα άντι να ριχθί στα όπέργα φρούτα, έπήδησε έπάνω του κι' άρχισε να τόν φιλή, να τόν φιλή με πάθος στα κόκκινα του χείλη!...
ΚΑΤΟΥΑ ΜΑΝΤΕΣ

Η ΕΥΖΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

140 γράμμα απ' τό μέτωπο

Παγώνα μ' ηπριπόθη!
Πήμυ πρίμα!
Είπ' ού ταλιάνος «Άντεπίδα» θά σάς κάνω, α'Η τάνης ή επίταξη, με σφάιρες χύμα» μά επί τάνης δεν είδαμε... ταλιάνο.
Διότι τάνης φασιστικό θά πη κλουβί πώχ' μέσα όρνια, χήνες ή λαγούς, κη μόλις ού τοσλίς μπροστά τους κατεβή στρών' στο κυνήγι κη λαγούς κη... άκυνήγους...
Μάθε πως φέραν ένα κουμουδιά γελοία, που άκυνήγους τους βάφτισαν στην 'Ιταλία. Γι'αυτό προφές είδα εις τόνειρόν μου «φούρνο» κι' έγινα κυνηγός κι' έτρωγα άγριογούρνοι!
Τά όνειρά μ' πώς θγαίνουν τά χατκαμμένα! Σάν έδλεπα «φοράδας» συναντούσα... σένα. Σάν έγλειπα σασκι πατάτες πως τουοδαλάζα την έπίοισα τό παχύ κορμί σ' άγκάλιαζα!
Μάθε πως αν όνειρευτής θηλ'κά μικρούλια, είκόνα θέλεις 'δη, τη μπραχία Τζούλια, κι' αν τύχ' να δής στον ύπνο σ' πεινασμένους (γλάρους) θά ίδης αίχμαλούς 'Ιταλούς φαντάρους.
«Αν σ' όνειρό σ' τηράς τό Δελαπατρίδη, θά δής τού Ντούτο φατασ εν έφημερίδι. Κι' αν ίδης φασιστήν να ρίχτη ντόρτια ού Τσιάνους έχει πάρ' τά πασαπόρτια...
«Αν δής σκυλιά να τρώγουνται λυσάφ'κα θά μάθης εν Τεργέστη στάσεις φάρκα κι' αν ίδης σφάρακον πως... κάτι έχει πάθει, περί τού στρατηγού Γκρατσιάνι θέλεις μάθει, (φίλο)
«Αν ίδης χιόνια, θά ίδης σ' έφημερίδας είκόνας με 'Ιταλικά χειροδουμίδας, διότι ού φρατέλλους σαν μάς δη, τά χάν'. τις ρίχ' στα χιόνια...κι' η χειροδουμίδας δέν (σκάν').
Θ'μάσαι που σαν σε προουφίλησα έθορυθήθην κη έσφαλμένως στο αού σ' έπεκολλήθην; Κι' άντι ν' άκούσης μάτς... ήκουσας μόνον (πρίτε);
«Έτο' η χειροδουμίδας τους δρά... Δεν άκούς (χίτε).
Μοι γράφεις πως ένας γείτων σε φρονιζ' κι' ό,τι σε λείψη προσεφέρη να φωνιζ'. Είδα τουοδμή στ' όνειρό μ'... κη πές στον πως ασφαλώς θέλω τόν τουλουμιάσ' στο έζυλο, (φίλο)
Μέ φταβαν πρόσεξον μην κατεβής σε κατα- (φύγον). Παρά ύπόγειον, μάλλον σε προτιμώ επίγειον, μήπως, παρ' όλην την άδύαν στάσιν σου, δεν επανέλθης σώα εις την άσιν σου.
«Η κόττα την όποιαν, ψ'χούλα μ', σ'όπεσέθην δεν επανήλθε στ' άσιν, κη... στενοχωρήθην. Μά τί να πής! Έδω, κοτζάκι Γρατσιάνι, κη καθ'κε κη δε ξερούνη τί κάνει!
«Έφ' ό κη πρόσμειν' άλλην να σοι στείλω, κη νέας νίκας να σοι άναγγείλω. Έφ' ό σ' άπάζομαι κη ένθέρμως κη ριγών. Ό Γιάννος (κυνηγός τών «Κυνηγών»).
Διά τό πιστόν:
ΛΑΙΛΙΟΣ ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ.
ΧΙΟΥΜΟΡ
ΤΟ ΙΔΙΟ ΕΚΑΝΕ
«Όταν λείπη ό άρχισυντάκτης: —Πού εινε ό κύριος άρχισυντάκτης; — Λείπει, κώρτε τόν άναπληρώ όμως έγώ! — Μά... θέλω να τού δώσω κάτι... — Δώστε τό σε μένα... Τό ίδιο κάνει, — Νά τότε, δυο σκαμπιλια για κάτι που έγραφε χθές η έφημερίδα σας για μένα!
* * *
«Αδύνατες ψυχές δεν εινε αυτές που παύουν ν' αγαπούν, άλλ' άπειναντίας όσες επμένουν στον ίδιον έρωτα.

ΟΙ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ

της μικρής διαρκείας

ΥΠΟ ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

(Σ' ένα έξοχικό δρομάκι της Αθήνας, Έκείνος προπαθεί να πείση Έκείνη με ωραία λόγια ότι η έρωτική τους ιστορία πρέπει να λήξει. Έκείνη αντιλαμβάνεται ότι επίκειται το μοιραίο του έρωτός τους, και προβάλλει τις τυπικές αντιστάσεις όλων των γυναικών που παίρνουν τα παπούτσια στο χέρι, προτού προφτάσουν να τα δώσουν αυτές).

ΕΚΕΙΝΗ: Όποτε έτσι; Χωρίζουμε...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Είναι μοιραίο να χωρίσουμε. Οι δρόμοι δύο έρωτευμένων, που προχωρούν παράλληλα γι' αρκετό χρονικό διάστημα, ξαφνικά διαχίζονται, κι' η αιτία του χωρισμού είναι φυσιολογική, όπως φυσιολογική είναι κι' η αιτία της ένωσης.

ΕΚΕΙΝΗ: Λόγια... (δακρύζει).

ΕΚΕΙΝΟΣ: Το πόν στην περίπτωση του χωρισμού, είναι να επικρατήσει πολιτισμός και αξιοπρέπεια. Οι ακρότητες, οι υστερισμοί, και τα δάκρυα ακόμα, δημιουργούν μιάν ατμόσφαιρα, που, χωρίς να προκαλή κανένα κέρδος, ζημιώνει και την ωραιότητα των τελευταίων στιγμών ενός αξιοπρεπούς έρωτος, που ξέρει να πεθαίνει ωραία...

ΕΚΕΙΝΗ (σικαυίζει τα μάτια της): Καλά. Σκηνές δε θα σου κάνω, δέβαια, κι' ούτε υστερισμούς. Δε μπορώ όμως και να μη δακρύσω γι' αυτόν τον έρωτα, που μάς έδωσε τόσο δυνατό, που έχουμε να του θυμηθούμε τόσα και που σήμερα τελειώνει...

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δεν είναι περίεργο που τελειώνει. Το περίεργο θα ήταν να μην τελείωνε ποτέ. Η αιωνιότητα μένει ασύλληπτη έννοια για τα παραμύθια, ενώ κάθε τι φθαρτό και πρόσκαιρο, μένει θαυμάσια ανθρώπινο.

ΕΚΕΙΝΗ: Κι' όμως, μου ωρκίζοσουν ότι θα μ' αγαπάς αιώνια.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Και σούλεγα ψέματα, όπως, επίσης, ψέματα σούλεγα όταν σου υπέσχεμουν να κατεβάσω το φεγγάρι στα πόδια σου! Οι έρωτευμένοι, χωρίς εξαίρεση, λένε μεγάλα λόγια, υπόσχονται καταπληκτικά κι' ακατόρθωτα πράγματα, μόνο και μόνο για να πείσουν αυτήν που τους ακούει ότι την αγαπούν υπερβολικά. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως με τον έρωτα γίνονται υπεράνθρωποι.

ΕΚΕΙΝΗ: Κρίμα στον έρωτά μας. Τον κλαίω που πέθανε έτσι γρήγορα. Ούτε δυο χρόνια δεν έβασταξε.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δε θα θελήσω να σου πω ότι ένας έρωτας δύο ετών δεν είναι θρέφας, αλλά μεσηλίε, ούτε θα σου θυμίσω το αρχαίο «όν Όσοι φιλοῦσι, θνήσκει νέος». Θα σου εκθέσω μόνο μερικές ισχυρές ακλονήτες αλήθειες σχετικά με το πρόνμιο της μικρής διάρκειας στη ζωή.

ΕΚΕΙΝΗ: Άς ακούσω τις δικαιολογίες σου, μιά και δεν μπορώ ν' ακούσω πια τα ερωτικά σου λόγια.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Υπάρχουν, λοιπόν, αγαπητή μου, μερικοί άριστοκράται της ζωής, που δεν θα κατορθώση ποτέ να τους ίσοπεδώση με τον συρφετό καμμία κοινω νική μεταβολή προς τ' άριστερά, προς τα δεξιά, προς τ' άπάνω ή προς τα κάτω. Αυτοί είναι οι προνομιοῦχοι της μικρής διαρκείας, που η ύπαρξίς τους μετριέται με τις ημέρες, κι' και με τις ώρες, και που περνάνε σαν διάττοντες από το στερέωμα της ζωής και χάνονται. Η φύσις έφύλαξε το πρόνμιο αυτό στους λίγους και στους έλκτικους. Νά, πάρε μιά πεταλούδα: Γεννιέται, ζή, γεράνει και πεθαίνει σε όσο διάστημα περίπου ένας άνθρωπος τρώει και χωνεύει ένα μετρίως εύκολονόνηυτο φαί. Και όμως η πεταλούδα είναι μιά σκανδαλώδως προνομιοῦχος ύπαρξίς της ζωής, αφού η ίρις έχει σκορπίσει άπάνω στα φτερά της την πλουσιώτερη ποικιλία χρωμάτων και άποχρώσεων.

Πριν προφτάσουν όμως τα μάτια να την χαρούν, η πεταλούδα γίνεται σκόνη. Αντίθετα, ένας άρχοντας και αντιπαθητικότητα όλουμυρος κόρακας, ζή και βασιλεύει δεκαετηρίδες άμετροτες, για να προαναγγέλλη με τη φρικτή φωνή του, σε γέενες ανθρώπων, την άφιξη της καταιγίδας. Τα ίδια και στο βασίλειο των φυτών: Μιά γαρδένια ζή ώπου να τη μυρίσης. Η φύσις έσκόρπισε άπάνω στα πέταλά της το απαλότερο λευκό και τη ράνισση με το λεπτότερο άρωμα. Λίγο όμως ύστερα άπ' το άνοιγμα του μπουμπουκιού της, το λευκό γίνεται μαύρο, κι' η δροσιά χάνεται μαζί με το άρωμα. Πριν καλά-καλά ζήση, η γαρδένια έχει πεθάνει — λαμπρή, αλλά τόσο πρόσκαιρη μεγαλειότης του κήπου. Αντίθετα, ένα σπιδάτο «άθανάτο» με φύλλα σαν σπαθιά, βαρύνεται να το βλέπης. Είναι «άθανάτο»: Η φύσις του χάρισε αιώνια ζωή κι' αιώνια άσημότητα. Ύστερα, τα φρούτα: Μεγάλες προνομιοῦχος του λαχαϊκήπου μένει η φράουλα. Όπου να τη χαρύνει, μέσα σε πανέριμα με καταπράσινα φύλλα, στολισμένη κι' ακατάδεχτη, πάει! τη χάσαμε! Δεν προφταίνει ούτε η τιμή της να ξετελιστή, ούτε η μεγαλοπρέπεια της να ταπεινωθή. Μοιάζει με ωραιότητα που περνάει σαν άστραπή έμπρός από τα μάτια μας, τόσο, που να

... μιά παλιά δόξα του θωβού κινηματογράφου, η Ναζιμόδα, θα έπανελλή στον κινηματογράφο παίζοντας έναν ρόλο, του οποίου η δημιουργία έλπιζε να της επιτρέψη να μείνη στον κινηματογράφο, τον όποιον είχε εγκαταλείψει άμα τη εμφάνισή του όμιλουόντος έξ αιτίας της ρωσικής προφοράς της:

... η Λούπε Βελζ άπεφάσισε να υιοθετήση ένα άγοράκι ηλικίας έπτά μηνών, το όποιον παραδόξως μοιάζει υπερβολικά στον άνδρα της, τον Τζόνν Βάισμυλερ;

... η Άν Σέρινταν έπαθε τελευταίως μιά νευρική κρίση όταν, μπαίνοντας σ' ένα κομμό ρεστωράν του Χόλλυγουντ, είδε να φορή μιά άλλη γυναίκα μιά τουαλέτα ίδια με την δική της, ενώ η μούστια της την είχε διαβεβαιώσει ότι ήταν μοναδικό μοντέλλο.

... την Ντιάνα Ντάρμπιν, το χθεσινό άκόμη κοριτσόπουλο, την φλετάρουν σήμερα όλοι σχεδόν στο Χόλλυγουντ και θεωρείται ως θεβάνον ότι πρόκειται να άρραβωνιασθή τον νεαρό Πάλ Βόν, βοηθόν διευθυντού της κινηματογραφικής εταιρίας Σέντσουρυ-Φοξ;

★ Οι έφημερίδες του Χόλλυγουντ άνημοσι εύων ότι ο Ρομπερτ Τάϊλντορ εξύρισε το μουστάκι του για να μπορέση να παίξη τον νέο ρόλο του στην ταινία ο «Σμήνρχος».

★ Η Ζανέτ Μακδόναλδ ώργάνωσε στο μέγαρό της μεγαλοπρεπή έσπερίδα επί τη εὐκαιρία της εορτής του συζύγου της Τζόν Ράμουντ. Κατόπιν τούτου άπεδείχθησαν άνακρίβεις αί τελευταίως κυκλοφορήσασαι φήμαι ότι το ζεύγος θρίσκεται σε διάσταση και ότι πρόκειται να ζητήσει διαζύγιο.

★ Πολλοί άστέρες επιδίδονται άπ' τινος με μανία στο ψάρεμα. Μεταξύ αυτών είναι η Μύρνα Λόου, που μαζί με τον συζύγό της Άρθουρ Χορμπλάντ, άφιερώνουν τις ώρες της σχολής των στο προσφιλές των σπόρ.

★ Επίσης ο Φράνκ Μόργκαν έχρησιμοποίησε την τρίμηνο άδεια του στην Άλάσκα όπου κατέγινε με το ψάρεμα. Τέλος ο Τζάιμς Στιούαρτ άγόρασε ένα πολυτελέστατο κατάλευκο άεροπλάνο για να πηγαίνει στη Κέντρική Άμερική για ψάρεμα.

ΕΚΕΙΝΗ: Κρίμα στον έρωτά μας. Τον κλαίω που πέθανε έτσι γρήγορα. Ούτε δυο χρόνια δεν έβασταξε.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Δε θα θελήσω να σου πω ότι ένας έρωτας δύο ετών δεν είναι θρέφας, αλλά μεσηλίε, ούτε θα σου θυμίσω το αρχαίο «όν Όσοι φιλοῦσι, θνήσκει νέος». Θα σου εκθέσω μόνο μερικές ισχυρές ακλονήτες αλήθειες σχετικά με το πρόνμιο της μικρής διάρκειας στη ζωή.

ΕΚΕΙΝΗ: Άς ακούσω τις δικαιολογίες σου, μιά και δεν μπορώ ν' ακούσω πια τα ερωτικά σου λόγια.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Υπάρχουν, λοιπόν, αγαπητή μου, μερικοί άριστοκράται της ζωής, που δεν θα κατορθώση ποτέ να τους ίσοπεδώση με τον συρφετό καμμία κοινω νική μεταβολή προς τ' άριστερά, προς τα δεξιά, προς τ' άπάνω ή προς τα κάτω. Αυτοί είναι οι προνομιοῦχοι της μικρής διαρκείας, που η ύπαρξίς τους μετριέται με τις ημέρες, κι' και με τις ώρες, και που περνάνε σαν διάττοντες από το στερέωμα της ζωής και χάνονται. Η φύσις έφύλαξε το πρόνμιο αυτό στους λίγους και στους έλκτικους. Νά, πάρε μιά πεταλούδα: Γεννιέται, ζή, γεράνει και πεθαίνει σε όσο διάστημα περίπου ένας άνθρωπος τρώει και χωνεύει ένα μετρίως εύκολονόνηυτο φαί. Και όμως η πεταλούδα είναι μιά σκανδαλώδως προνομιοῦχος ύπαρξίς της ζωής, αφού η ίρις έχει σκορπίσει άπάνω στα φτερά της την πλουσιώτερη ποικιλία χρωμάτων και άποχρώσεων.

ΕΚΕΙΝΗ: Λόγια, σου ξαναλέω. Λόγια και τίποτ' άλλο. Μπορούσε ο έρωας μας να διαρκέση. Έγώ θα τον κλαίω παντοτεινά και δε θα παρηγορηθώ ποτέ για τον θάνατό του.

ΕΚΕΙΝΟΣ (χαμογελάει. Βγάζει ύστερα άπ' την τσέπη του ένα δεματάκι, το άνοίγει και της προσφέρει ένα μικροσκοπικό ρολογάκι—μπροσάλε, με διαμαντάκια): Για να τον θυμάσαι περισσότερο τον έρωτά μας, σου κάνει σήμερα αυτό το τελευταίο του δώρο...

ΕΚΕΙΝΗ (χαρούμενη, γελαστή μέσ' άπό τα δάκρυά της, σαν λιανικά μαζί με βροχή): Ά! Τι όμοιο μπροσάλε! Τι καλός που είσαι! (Βάζει το ρολογάκι στο

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΝΕΑ

Έμάθατε ότι:

... ο Ουάλλας Μπέρν, ο οποίος είχε χωρίσει με την γυναίκα του Ρίτα, προσπαθεί με όλα τα μέσα να την ξανακατακτήση και της υπόσχεται ότι αν συγκατατεθή να ξαναπαντρευτή μαζί του, θα διορθώση τον κακό του χαρακτήρα, που ύπληξε ο κύριος λόγος του χωρισμού των;

... ο μέχρι σήμερα θεωρούμενος ως άτρωτος Τζών Χόγουαρντ έχει ήδη γοητευθή άπ' το καινούργιο άστέρι που άνατέλλει στο στερέωμα του Χόλλυγουντ, την Ραϊν Γκρίφιν και πρόκειται να γυρίση μαζί της μιά καινούργια έξαιρετικού ένδιαφέροντος ταινία;

... μιά παλιά δόξα του θωβού κινηματογράφου, η Ναζιμόδα, θα έπανελλή στον κινηματογράφο παίζοντας έναν ρόλο, του οποίου η δημιουργία έλπιζε να της επιτρέψη να μείνη στον κινηματογράφο, τον όποιον είχε εγκαταλείψει άμα τη εμφάνισή του όμιλουόντος έξ αιτίας της ρωσικής προφοράς της:

... η Λούπε Βελζ άπεφάσισε να υιοθετήση ένα άγοράκι ηλικίας έπτά μηνών, το όποιον παραδόξως μοιάζει υπερβολικά στον άνδρα της, τον Τζόνν Βάισμυλερ;

... η Άν Σέρινταν έπαθε τελευταίως μιά νευρική κρίση όταν, μπαίνοντας σ' ένα κομμό ρεστωράν του Χόλλυγουντ, είδε να φορή μιά άλλη γυναίκα μιά τουαλέτα ίδια με την δική της, ενώ η μούστια της την είχε διαβεβαιώσει ότι ήταν μοναδικό μοντέλλο.

... την Ντιάνα Ντάρμπιν, το χθεσινό άκόμη κοριτσόπουλο, την φλετάρουν σήμερα όλοι σχεδόν στο Χόλλυγουντ και θεωρείται ως θεβάνον ότι πρόκειται να άρραβωνιασθή τον νεαρό Πάλ Βόν, βοηθόν διευθυντού της κινηματογραφικής εταιρίας Σέντσουρυ-Φοξ;

★ Οι έφημερίδες του Χόλλυγουντ άνημοσι εύων ότι ο Ρομπερτ Τάϊλντορ εξύρισε το μουστάκι του για να μπορέση να παίξη τον νέο ρόλο του στην ταινία ο «Σμήνρχος».

★ Η Ζανέτ Μακδόναλδ ώργάνωσε στο μέγαρό της μεγαλοπρεπή έσπερίδα επί τη εὐκαιρία της εορτής του συζύγου της Τζόν Ράμουντ. Κατόπιν τούτου άπεδείχθησαν άνακρίβεις αί τελευταίως κυκλοφορήσασαι φήμαι ότι το ζεύγος θρίσκεται σε διάσταση και ότι πρόκειται να ζητήσει διαζύγιο.

★ Πολλοί άστέρες επιδίδονται άπ' τινος με μανία στο ψάρεμα. Μεταξύ αυτών είναι η Μύρνα Λόου, που μαζί με τον συζύγό της Άρθουρ Χορμπλάντ, άφιερώνουν τις ώρες της σχολής των στο προσφιλές των σπόρ.

★ Επίσης ο Φράνκ Μόργκαν έχρησιμοποίησε την τρίμηνο άδεια του στην Άλάσκα όπου κατέγινε με το ψάρεμα. Τέλος ο Τζάιμς Στιούαρτ άγόρασε ένα πολυτελέστατο κατάλευκο άεροπλάνο για να πηγαίνει στη Κέντρική Άμερική για ψάρεμα.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Γιατά στα ρούχα δεν χωρεί.
— Λίγα λόγια και δεμένα, για νάχης κερδεμένα.

— Πιάσ' τον κασιδή και πάρ' τα μαλλιά του.

— Ό,τι γράφει δεν ξεγράφει.

— Η εύχη και η καταρα πιάνει κι' άπ' τον κάτω κόσμο.

— Το μήλο πέφτει κάτω άπ' τη μηλιά.

— Βοήθαμε φτωχή να μη σου μοιάσω.

— Της πολυλογούς η γλώσσα, και κομμένη θαρραλεύει.

— Στάλα με στάλα το νερό τρυπάει και λιθάρι.

— Στους άσπρους χρόνους μάζευε, νάχης να τρώς στους μαύρους.

— Καλλίο Μάρτης στις γυνίες, παρά Μάρτης στις αούλες.

— Άν κάνης τα καλά παιδιά, τα γρόσια τί τα θέλεις;

— Κι' αν κάνης τα κακά παιδιά τί θησαι, ρούς μαζεύεις;

— Σά σε ρίξη τ' άλογο, ξέξερ' το και τράβα το.

χέρι της, και το καμαρώνει, έντελώς παρηγορημένη.

ΕΚΕΙΝΟΣ: Είδες; Γι' αυτό και τα γυναικεία δάκρυα είν' όρατα: Άνηκουν κι' αυτά στην τέξη των προνομιοῦχων της μικρής διαρκείας...

ΧΡ. Κ. ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΟΗΤΕΥΤΙΚΗ ΦΟΝΙΣΣΑ

Μέσα στον αυτοκρατορικό κοιτώνα έ- βασίλευε η παράξενη εκείνη σιωπή που παίρνουν οι κάμαρες, κατά τις ώρες της άγανίας. Ο Κωνσταντίνος ο Πορφυρογέν- νητος ήταν άρρωστος βαρείας. Ένας σι- λεντιόριος, όρθιος στην άκρη του μεγά- λου κρεβάτιου, παρακολουθούσε τη γρή- γορη ανάσα του βασιλικού στήθους, κα- θώς άπετύπωνε την κίνησή της επάνω στο χρυσεκτεντημένο σκέπασμα. Κι' έπεριμε- νε, έτοιμος διαρκώς, να τρέξη κοντά στον άρρωστο για να τον ρωτήση τί θέλει.

—Φώς! έψιθύρισε σε μιά στιγμή ο Πορφυρογέννητος, άνοίγοντας τα μισο- κλεισμένα βλέφαρά του.

Σε λίγο ο αυτοκρατορικός κοιτώνας φωτίστηκε ως την όροφή, όπου ένας ζω- γραφισμένος ούρανός έλαμποκοπούσε με τα χρυσά του άστέρια. Παρακάτω ένας σταυρός, το έμβλημα της σωτηρίας. Ο- λάγυρα, πλήθος πράσινα ψηφιδωτά συνε- πληρώναν τη διακόσμηση των τοίχων, έ- νω στο δάπεδο, ένα μεγάλο παγώνι, επί- σης ψηφιδωτό, άνοιγε τη μακρυά φαντα- χτερή ουρά του και στις γωνίες, τέσσερες όητοι, τέσσερα αυτοκρατορικά σύμβολα, κρατούσαν άνοιχτές τις φτερούγες των σαν να έπρόκειτο να πετάξουν.

Για δεύτερη φορά ο Κωνσταντίνος ο Πορφυρογέννητος εύγρισε προς το σιλεν- τιόριο τα άφηρημένα του μάτια. Έκείνος έπλησίωσε στο κρεβάτι και έσκυψε το κεφάλι με ευλάβεια.

—Το γιατρικό! έψιθύρισε ο Αύγουστος με τον καλόβολο τόνο, τον σχεδόν φιλικό, που είχε πάντοτε η φωνή του, άκόμη και όταν μιλούσε στο πιο άσήμαντο πρό- σωπο.

Ο Πρωτοσπαθάριος έπήρε άπό το πα- ρακείμενο δαμάτιο την έντολή του Αυτο- κράτορος και τη διεβίβασε στο διαδοχικό ζεύγος. Μια νεωτάτη γυναίκα, άπαραμίλ- λου όμορφιάς, που έγοήτευε, που άνεστά- τανε άπό την πρώτη στιγμή κάθε άνθρω- πο που θα τύχαινε να ρίξη επάνω της τη ματιά του, άπήνησε στον Πρωτοσπαθα- ριο.

—Θά το φέρω εγώ. Δεν έμπιστεύομαι τα φάρμακα σε κανέναν άλλον.

Ήταν η Θεοφανώ, η «κόρη του κατή- λου», που με τα γυναικεία της θέλητρα είχε κατορθώσει να γίνη η σύζυγος του Ρωμανού, αυτού που έπρόκειτο να άνεβή στο θρόνο όταν θα πέθανε ο Πορφυρογέν- νητος. Όταν άπεχώρησε ο Πρωτοσπαθα- ριος, η Θεοφανώ έπήρε το φάρμακο και κατόπιν έδυθισε τα μαγευτικά μεγάλα μάτια της μέσα στα μάτια του Ρωμανού. Έκείνος, νοιώθοντας το δυνατό βλέμμα της, χαμήλωσε τα δικά του.

—Φοβάσαι! του είπε περιφρονητικά η Θεοφανώ, πηγαίνοντας άκόμη πιο κοντά του.

—Όχι! της άπήνησε ο Ρωμανός. Δε φοβάμαι, όπως φαντάζεσαι. Λυπάμαι.

Το βλέμμα της έγινε τώρα πιο σκληρό.

—Άν είναι έτσι, του είπε άφίνοντας το γιατρικό επάνω σ' ένα τραπέζι, μέινε με τη λύπη σου. Άλλά πρέπει να ξέρης κα- λά ότι ποτέ δε θ' άνεβούμε στο θρόνο.

Ο Ρωμανός έπήρε το γιατρικό στα χέρια του, την εκύταξε και χωρίς τίποτε να της πη, έπροχώρησε κατά την πόρτα. Έκείνη κατάλαβε άμέσως και τον άκο-

λούθησε. Σε λίγο ο Αυτοκράτωρ ήπια ά- πό τα χέρια τους το φάρμακο και ύστερα έκλεισε τα μάτια του άναχριστήμενος. Για να μη τα ξανανοιξη ποτέ.

Την άλλη μέρα, όταν πέθανε ο Κωνσταν- τίνος ο Πορφυρογέννητος, μέσα στα άπέ- ραντα διαμερίσματα που άποτελούσαν τον γυναικωνίτη, έκυκλοφόρησε η διάδοσις ότι ο Αυτοκράτωρ είχε δολοφονηθή. Άντί γιατρικού, η Θεοφανώ με τον Ρωμανό του είχαν δώσει δηλητήριο.

Ήταν αληθινή; Ή έπρόκειτο για μιά άπλη διάδοσι άπό εκείνες που έδημιουρ- γούσε η φαντασία του γυναικωνίτη, όπου έπαιρναν τη μεγαλύτερη ένταση οι συμ- πάθειες, οι αντίπαλθειες και οι δολοπλο- κίες όλης της ζωής του παλατιού; Το βέ- βαιον είναι πως η Θεοφανώ, με τη φιλοδο- ξία που την έφλογίζε, έλαχταρούσε να άνεβή μιά ώρα το γρηγορότερο στο θρό- νο. Και πως ο Ρωμανός, ο άντρας της, ήταν πάντα έρωτευμένος με την άσυγκρι- τη όμορφιά της, τόσο που να κάνει ό,τι του ζητούσε, σε κάθε περίπτωση. Τώρα το όνειρό της είχε πια ίκανοποιηθή. Έκαθά- ταν στον ένδοξότερο θρόνο του κόσμου. Ήταν παντοδύναμη.

Κι' έπρεπε να μείνη παντοδύναμη, για τί ήξερε πολύ καλά ότι η παραμικρότερη χαλάρωσις της εξουσίας, μπορούσε να έ- χη καταστρεπτικά άποτελέσματα. Άπό τη μιά ήμερα στην άλλη ήτο δυνατόν να άπειλήσουν το θρόνο οι μεγαλύτεροι κίν- δυνοι. Όλόγυρά του, τίποτε δε μπορού- σε να θεωρηθή σταθερό. Οι φιλοδοξίες ήσαν πάντοτε έτοιμες, η συνωμοτική διά- θεσις υπήρχε στην ατμόσφαιρα. Η Θεο- φανώ τα ήξερε όλα αυτά και είχε λάθει τα μέτρα της. Άπό τις πρώτες φροντίδες της ήταν να πείση το Ρωμανό να τοπο- θετήση στις κυριώτερες θέσεις της Αυ- τοκρατορίας, προ πάντων μέσα στην Κων- σταντινούπολη, πρόσωπα της άπολύτου

Κι' έπρεπε να μείνη παντοδύναμη, για τί ήξερε πολύ καλά ότι η παραμικρότερη χαλάρωσις της εξουσίας, μπορούσε να έ- χη καταστρεπτικά άποτελέσματα. Άπό τη μιά ήμερα στην άλλη ήτο δυνατόν να άπειλήσουν το θρόνο οι μεγαλύτεροι κίν- δυνοι. Όλόγυρά του, τίποτε δε μπορού- σε να θεωρηθή σταθερό. Οι φιλοδοξίες ήσαν πάντοτε έτοιμες, η συνωμοτική διά- θεσις υπήρχε στην ατμόσφαιρα. Η Θεο- φανώ τα ήξερε όλα αυτά και είχε λάθει τα μέτρα της. Άπό τις πρώτες φροντίδες της ήταν να πείση το Ρωμανό να τοπο- θετήση στις κυριώτερες θέσεις της Αυ- τοκρατορίας, προ πάντων μέσα στην Κων- σταντινούπολη, πρόσωπα της άπολύτου

Κι' έπρεπε να μείνη παντοδύναμη, για τί ήξερε πολύ καλά ότι η παραμικρότερη χαλάρωσις της εξουσίας, μπορούσε να έ- χη καταστρεπτικά άποτελέσματα. Άπό τη μιά ήμερα στην άλλη ήτο δυνατόν να άπειλήσουν το θρόνο οι μεγαλύτεροι κίν- δυνοι. Όλόγυρά του, τίποτε δε μπορού- σε να θεωρηθή σταθερό. Οι φιλοδοξίες ήσαν πάντοτε έτοιμες, η συνωμοτική διά- θεσις υπήρχε στην ατμόσφαιρα. Η Θεο- φανώ τα ήξερε όλα αυτά και είχε λάθει τα μέτρα της. Άπό τις πρώτες φροντίδες της ήταν να πείση το Ρωμανό να τοπο- θετήση στις κυριώτερες θέσεις της Αυ- τοκρατορίας, προ πάντων μέσα στην Κων- σταντινούπολη, πρόσωπα της άπολύτου

έμπιστοσύνης. Και ο Ίωσήφ Βρίγγας, η ψυχή της συγκλήτου, την έδοθηδύσε με την πείρα του. Έκείνος συνέστησε στο αυτοκρατορικό ζεύγος να διαρίσουν τον Νικηφόρο Φωκά δομestικον των σχολών της Άνατολής, ένός είδος άρχηγού των στρατιωτικών δυνάμεων.

—Μπορούμε να του έχωμε έμπιστοσ- νη; ρώτησε η Θεοφανώ που ήταν πάντα καχύποπτη.

—Είνε ένας τίμιος και γενναίος στρα- τιώτης, την έβεβαίωσε ο Ίωσήφ.

—Δεν έτυχε να τον συναντήσω ποτέ, επανέλαβε η Αυτοκράτειρα. Γι' αυτό είπα να τον καλέσουν. Τους άνθρώπους που χρησιμοποιούμε σε τόσο μεγάλα αξιώ- ματα, πρέπει να τους γνωρίζουμε καλά.

Ο προπόζιτος άνοιξε την πόρτα και άνήγγειλε με έπισιμότητα:

—Ο μέγας δομestικός των σχολών της Άνατολής, ο Νικηφόρος Φωκάς.

Ενας άνθρας πολυ μελαχροινός, ά- σχημος στην εμφάνιση, με μαύρα γένεια και πυκνά φρύδια, αλλά καλοδεμένος, με δυνατό χέρια, με πλατύ στέρνο και με ώμους άθλητικούς, έπροχώρησε στην αί- θουσα. Η Θεοφανώ τον κύτταξε με θα- βεία περιέργεια. Κι' έκείνος με καταπλη- ξι, σαν νάδλεπε μπροστά του το γοητευ- τικότερο γυναικείο πλάσμα της γης.

Ο Νικηφόρος Φωκάς συνήτατο εκείνη την ώρα με τη μοίρα του.

Η άνάκτησις της Κρήτης, που άποτε- λεί ένα άπό τα ένδοξότερα γεγονότα της μεσαιωνικής ιστορίας μας, τον έκαμε εί- δωλο του Βυζαντινού λαού, τον δημοτι- κώτερο στρατηγό της Αυτοκρατορίας. Ο- τον εύγρισε νικητής, ο Ρωμανός με τη Θεοφανώ έφρόντισαν να όργανώσουν προς τιμή του τη μεγαλοπρεπέστερη δεξίωση.

Όλη η βασιλεύουσα είχε ξεχυθή στους δρόμους, για να θαυμάση το θρίαμβο του Νικηφόρου Φωκά, που εύγριζε φέροντας θησαυρούς και αίχμαλώτους.

Άλλ' άκριβώς άπό την έπομένη του θριάμβου, άρχισε η αντίδρασις εναντίον του. Και πρώτος εκίνηθη στο παρασκήνιο ο Ίωσήφ. Έπροσπάθησε να τον στείλη το ταχύτερον σε μιά νέα έκστρατεία της Άνατολής, για να τον άπομακρύνη άπό την Κωνσταντινούπολη.

Στην Άσία ο Φωκάς κερδίζει καινούρ- γιες νίκες, κυριεύει τα δυνατότερα φρού- ρια, συγκεντρώνει νέους άμύθητους θη- σαυρούς. Ξεκινά πάλι για την πρωτεύου- σα, αλλά στο δρόμο μαθαίνει ότι πέθανε έξαφνα ο Αυτοκράτωρ Ρωμανός. Η φήμη μάλιστα έφερνε ότι δεν πέθανε άπό φυ- σικό θάνατο, αλλά ότι τον είχε δηλητη- ρίασει κι' έκείνον η Θεοφανώ. Ο Φωκάς διατάζει τώρα να συνεχίση το ταξίδι του προς την Κωνσταντινούπολη, έπειδή έλο- γυριάζε την άπρόκλητη έχθρότητα του Ίωσήφ. Σε λίγο όμως καιρό παίρνει άπό την ίδια τη Θεοφανώ, με ιδιαίτερο άγγε-

λιοφόρο που του στείλει, τη διαταγή να γυρίσει. Στη φαντασία του εκείνη τη νύχτα, κάτω από τον έναστρο ουρανό της Ανατολής, ξαναγύρισε το γλυκό πλάσμα που θυμόταν τόσο τρυφερά, τόσο επίμονα, από τότε που το πρωτόεισε στο παλάτι...

Η επιστροφή του δίδει την ευκαιρία για καινούργιο θρίαμβο. Ο λαός τον έπειθε, η κοινή γνώμη ζητά να πάρη αυτός στα δυνατά χέρια του την εξουσία, μία που ήταν ανήλικα τα δυο παιδιά του Ρωμανού. Ο Ήλιος αντίδρα, η Θεοφανώ τον θυσιάζει, για χάρι του Νικηφόρου, καθώς βλέπει να ανεβαίνει κάθε μέρα ψηλότερα το άστρο του. Άλλωστε με την ασφαλή γυναικεία της διαδοχής, είχε καταλάβει από καιρό τη βαθεία γοητεία που άσκούσε, με τα είκασι ανθισμένα χρώμα της, έναντι αυτών των άσχημοι και παντοδύναμοι στρατιγχοί που βρισκότανε στο κατώφλι των γυρτωμένων. Η διαφορά ανάμεσα στις ηλικίες τους έπερινοσε τα τριάντα χρόνια.

Ο Φωκάς περιβάλλεται με βασιλική σχεδόν εξουσία. Φεύγει τότε για την Άννα, με το σκοπό να οργανώσει καινούργια στρατιωτική δύναμη για να χτυπήσει το Χαλέπι. Εκεί ο νέος στρατηγός Ίωάννης Τσιμισκής, που ήπιε γιοδες της αδερφής του, του αποκαλύπτει ότι ο Ίωσήφ του έπρότεινε να λάβη μέρος σε συνωμοσία εναντίον του. Ο Νικηφόρος παίρνει τώρα τη μεγάλη απόφαση, για να εξουδετερώσει μια και καλή τα σχέδια των έχθρων του. Όλος ο στρατός, όλοι οι αρχηγοί του, τον αναγορεύουν βασιλέα στην Καισάρεια. Έπειτα ξεκινά για την Κωνσταντινούπολη, άνωπομόνωτας να ξεναδερθεί πάλι αγνώστια στη γυναίκα που αίσθάνεται σαν να τον τραβά, με το μαγνητή της όμορφιάς της. Από την Άσιατική ακτή έφτασε με το βασιλικό δρομώριο στη Χρυσή Πύλη, και από εκεί, καβάλλα σ' ένα κάτασπρο άτι, σπολισμένο με τα βασιλικά φάλαρα, έπροχώρησε, ανάμεσα από τις έπειθυμίες του λαού, ως το ναό της Παναγίας Θεοτόκου. Έκαμε την προσευχή του και ύστερα, αφήνοντας το άσπρο άλογο, έτράβηξε κατά την Άγια Σοφία πεζός.

Τον Νικηφόρο ζητούσε βασιλέα μας, έφώναζε πίσω του ο λαός.

Τον Νικηφόρο θέλαμε στο παλάτι.

Νικηφόρε Αύγουστε, σὺ νικᾷς.

Από την Άγια Σοφία, φεράντας το βασιλικό διάδημα, έγύρισε στο παλάτι. Μέσα στο πλατύ του στήθος, η μεγάλη του καρδιά, αυτή που είχε μείνει άσυγκίνητη σε τόσες και τόσες μάχες της Άννατολής, έχτυπούσε τώρα δυνατά, στην σκέψη ότι θα ξανάβλεπε εκείνη που γέμιζε τα όνειρά του σαν μια άκατανίκητη πρόκληση. Η Θεοφανώ, χαϊρετώντας τον από κοντά, τον έκύτταζε με το γλυκύτερο βλέμμα της, σαν να θέλει να του πη πως τον καρτερούσε. Μετά ένα μήνα ο Πατριάρχης ελόγησε το γάμο τους που θα είνε ο πρόλογος μιας καινούργιας τραγωδίας.

Γ. ΦΤΕΡΗΣ

Κομπράτι «Θσαυροῦ» 1941

ΧΡΥΣΙΑ ΛΟΓΙΑ

★ Ο άνδρας δεν πιστεύει τη γυναίκα, παρά όταν του ληψέματα. Γι' αυτό την αναγκάζει να του ληψέματα όσο πιο συχνά μπορεί.

★ Λίγες γυναίκες είνε τόσο τέλειες, ώστε οι άνδρες τους να μη μετανοούν, μία φορά την ημέρα τουλάχιστον, γιατί τις παντρεύτηκαν.

★ Στα χείλη των γυναικών το «Όχι» είνε ο μεγαλύτερος άδελφός του «Ναι».

★ Για κείνους που αγαπούν, δεν υπάρχει ανώτερος νόμος από τον έρωτα.

★ Δεν υπάρχει μεγαλύτερη ευτυχία για έναν άνδρα από μια γνωστική γυναίκα.

★ Η αγάπη που μάς χαρίζει η γυναίκα είνε η μόνη αληθινή παρηγοριά της ζωής μας.

★ Το να κατηγορήτε μια γυναίκα για τι παρασύρθηκε από τον έρωτα, είνε σαν να ζητάτε από έναν που πνίγεται την αίγλη για την όποιαν έπεσε στο νερό.

10

ΕΥΘΥΜΗ ΠΛΕΥΡΑ

ΥΠΟ ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑ

Έπειτα από το τελευταίο του πάθημα, που παρ' όλignon να του στοιχίση λίσδια δια γάμου δεσμά, ο Πίπης έπρότεινε στον εαυτόν του τριήμερον διακοπήν των έπιχειρήσεων για να συνέλθη και απέδεχθη την πρόταση. Τρεις νύκτες, λοιπόν, ο Πίπης, δεν ένήργησε νυκτερινές έξόδους ανά τους σκοτεινούς δρόμους της πρωτεύουσας προς άγρην παραπλανημένον θηλέων. Την τέταρτη όμως νύκτα, συνελθών έντελώς από το «σοκ» που είχαν υποστεί έκείνο το μοιραίο θράδυ, έπηρε το φαναράκι του και επεχείρησε την κανονική του πρωϊκή έξοδο. Παραδόξως, έκείνο το θράδυ ο Πίπης είχε μια προαισθήση ότι θα του συνέβαινε κάποια εύτυχη περιπέτεια. Μια μυστική φωνή του έλεγεν ότι θα έσπαζε ο διάβολος το ποδάρι του και οι άναμφισήτητοι κόποι τώσαν νικτών, θα έδικαιούντο από την δόξαν της έπιτυχίας.

Δεν είχαν περάσει δεκα λεπτά της ώρας από τη στιγμή της ηρωϊκής εξομνήσεως, όταν το πρώτο θήραμα έπεσε στις ακτίνες του φακού του. Μια έξαισια γυναικεία σιλουέττα διεγράφη αστραπιαίως στο λίγο αλλά έντονο φώς. Ο Πίπης εδιπλώρσεν άμέσως και έξεφώνησε την καινούργια του ποιητική φράση:

—Δεσποινίς, δλίγον φώς εις το σκότος της νυκτός και της ζωής σας.

—Γιά ποιά λόγο; έρώτησε εκείνη.

—Γιά να πάτε ασφαλώς στο σπίτι σας.

—Ευχαριστώ πολύ για την ευγένειά σας αγαπητή μου κύριε, αλλά θέλω άρκετά καλά.

—Έτσι ένόμιζε και η εσάδελγ μου προχθές το θράδυ, αλλά, συγχωρήστε μου την έκφραση αγαπητή μου δεσποινίς, άφαγε τά μούτρα της. Σας παρακαλώ να μην παρεξηγήσετε την προσφορά μου. Είμαι κύριος καθώς πρέπει, αξιοπρεπής, διακριτικός, φιλικός και από σπίτι...

Οι τελευταίες αυτές διαβεβαιώσεις φαίνεται ότι έπεισαν τη δύσπιστη εκείνη κοπέλλα για την αξιοπρέπεια του φωτόδότη και υπεχώρησε στην προσφορά του:

—Τέλος πάντων κύριε...

Πανευτυχής ο Πίπης έθεσε τον φανόν στη διάθεσι της δεσποινίδος και έπροχώρησαν μαζί ένα μικρό διάστημα. Στα λίγα λεπτά της ώρα που εθάδιζαν μαζί, ο Πίπης προσπαθούσε να βρή τον τρόπο να φέρη την κουβέντα, ώστε να καθορίση τους σκοπούς του.

—Δεν είδα το πρόσωπό σας, άρχισε να λέη, αλλά από την όμιλία σας καταλαβαίνω πως θα είσθε πολύ όμορφη... Έχετε τόσο γοητευτικό λέγειν...

—Με κοιτάξετε, απήντησε εκείνη.

Έμεσολάβησε διάστημα δλίγων δευτερολέπτων, κατά το οποίον ο Πίπης έψαχνε να βρή άλλη φράση κατάλληλη για την περίπτωση, όταν σφαινώσε αίσθάνεται ένα χαστούκι στο πρόσωπό του και τη γοητευτική φωνή της δεσποινίδος που έλεγε:

—Νά παληάνθρωπε! Για να μάθης άλλη φορά να ταίμπας!

Ο Πίπης έμεινε για μία στιγμή άναυδος, με το φαναράκι του στο χέρι. Τι έσημειανε άρα γε αυτό; Άντελήφθη όμως μία σιλουέττα μάλλον άνδρική που τούς είχε προσπεράσει και τότε κατάλαβε: Είχε πέσει θύμα παρεξηγήσεως. Την κοπέλλα την είχε ταίμπασει ο άναίδης αυτός που τούς είχε προσπεράσει, χωρίς να σεβασθή τον συνοδόν. Και τότε ο Πίπης άρχισε να τρέχη για να βρή την θιγείσαν δεσποινίδα και να της εξήγησθ ότι έπρόκειτο περί δικαστικής πλάνης. Αυτό πιά ήταν ζητήμα αξιοπρεπείας. Έτρεχε, λοιπόν, κατευθύνοντάς το φως του φανού του προς δλας τας θιγυθύνσεις. Έπί τέλους να την! Την πλησιάζει, λαχναρισμένος και την διπλωρώνει πάλι:

—Σας όφειλα μια έξήγηση, δεσποινίς. Πρόκειται περί παρεξηγήσεως. Δεν σας έτοιμψα εγώ...

—Σας έτοιμψα κάποιος που περνούσε δίπλα μας...

—Τρελλός είσθε κύριε; είπε εκείνη.

—Τρελλός; όχι δεσποινίς... Γιατί;

—Γιατί εσάς φαίνεται πως σας έτοιμψα κάποιον μύγα. Έμένα δεν με ταίμπασε κανείς.

—Τότε το χαστούκι που μου έδωσατε;

—Ούτε κανένα χαστούκι σας έδωσα. Κά ποιο λάθος θα κάνετε άσφαλώς. Άλλην θα ζητάτε!

—Όστε δεν είσθε σείς που σας έπρόσφερα το δλίγον φώς μου εις το σκότος της νυκτός και της ζωής σας;

—Όχι!

—Νί! Τότε θέβαινα έκανα λάθος... Έκείνη όμως τώρα χάθηκε. Πού να την έρω... Καθώς θέλει όμως και σεις περπατάτε στα σκοτεινά. Μου έπιτρέπετε, λοιπόν, να προσφέρω σε σας το φώς του ηλεκτρικού μου φανού;

Έκείνη έβγαλε από την τσάντα της ένα φαναράκι, το άναψε και είπε:

—Μερσί, κύριε, αλλά έχω. Δεν τ' άναβω όμως γιατί μ' άρσσει να περπατώ στα σκοτεινά. Ψάξτε, λοιπόν, για καμμιαν άλλη σκοτεινή ύπαρξη!... Ώρεδουάρ και καλή έπιτυχία!

Και ο Πίπης άντελήφθη στο σκότος της νυκτός και της ζωής του το νέο του εύρημα ν' άπομακρύνεται.

—Άτυχία κι' άπόψε! είπε στον εαυτό του ο Πίπης. Άς έλπίσωμε ότι η αύριανή νύχτα θα παη καλύτερα.

Το άλλο θράδυ, άλλη περιπέτεια. Αυτή τη φορά το νέον του θύμα έδέχθηκε εύχαιρίσως και χωρίς αντίρρηση το φώς του Πίπης, στο σκότος της νυκτός και της ζωής της. Άλλά η μοιραία του έπεφύλαξε νέο μπλέξιμο: Σε μία στιγμή που έρεθθηκαν σε κεντρικό δρόμο, όπου εκείνη έπαινε να παρη το τράμ, άκούσε το θύμα του να φωνάζει:

—Το τσαντάκι μου! Το τσαντάκι μου! Παληάνθρωπε!

Κοσμος πολός μαζεύτηκε, και ο Πίπης άκούγε το γοητευτικό του θύμα να ξεφωνίζει:

—Μου πήρε το τσαντάκι μου ο λωποδότης! Καλά τον κατάλαβα από την πρώτη στιγμή!

Χωρίς ν' άντελήφθη πως και γιατί ο Πίπης, άπορών και εξιστάμενος, ώδηγήθηκε από προσδραμόντα πόλισμα στην άστυνμία, όπου εκείνη έξέθεσε όλη την περιπέτεια:

—Το τσαντάκι μου το είχα στην τσέπη του παλτού μου, κύριε άστυνόμπε, όταν αυτός ο άναίδης με έπλησίασε και με τρόπο ύποπτο προσεφέρθη να μου φωτίση το δρόμο για να μη σκοτάψω. Φωμάμαι καλά ότι το είχα! Και όταν έφτάσαμε στη στάσι του τράμ, τότε έπαιρη είδησι ότι το τσαντάκι μου είχε κανεί φτερά!

—Σας έπλησίασε κανένας άλλος στο δρόμο;

—Όχι! Κανείς! Αυτός ήταν διαρκώς δίπλα μου.

Ματαιώς ο Πίπης διεμαρτυρήθη. Τα πράγματα ήταν εναντίον του: Νέα δικαστική πλάνη. Εκείνη έπέμενε. Ύπέργραφε τη σχετική μήνυση και ο Πίπης ώδηγήθη στο κρατητήριο, όπου έκανε παρέα μαζί με άλλα αξιοπρεπή μέλη της κοινωνίας. Διηγήθηκε στην έλεκτη αυτή συντροφία την ιστορία, και αφού επανέλαβε έκαστο φερές ότι ήταν άθώος, άκουσε κάποιον που με θρανή φωνή, γεμάτη πεποίθησι όμως, έρώτησε:

—Και τώρα που τυχεις το τσαντάκι;

Ο Πίπης διέκοψε τη συζήτηση. Εύτυχώς όμως δυό ώρες άργότερα, τον έφώναζε ο άστυνόμος και του είπε:

—Είσθε έλευθερος κύριε!

—Ελευθερός; Πως αυτό;

—Μας έτηλεφώνησε η δεσποινίς που σας κατήγγειλε ότι έκανε λάθος. Το τσαντάκι της δεν το είχε μαζί της. Το είχε στην τσέπη του άλλου της παλτού και το θρήκε στο σπίτι. Σας ζητει συγγνώμη!

—Και ποιος θα με άποζημιώση δια την θιγείσαν υπόληψίν μου; Άπασιτώ ίκανοποίησιν.

—Άφήστε τα τώρα αυτά... Κάτι τέτοιες παρεξηγήσεις συμβαίνουν συχνά... Άλλη φορά όμως να μην ένοχλητε τις γυναίκες στο δρόμο με το φαναράκι σας γιατί θα θρήτε κανένα μπελά. Το λιγότερο που έχετε να πάθετε είνε να φάτε κανένα χαστούκι!

—Μερσί για τη συμβουλή, είπε ο Πίπης, ψιθυρίζων μέσα του: Άμ χαστούκι έχω φάει...

Και έγραψε κι' εκείνη την ημέρα στο καρνέ του:

«Σύντομος έπαφή μετά του έχθρου, με άποτέλεσμα μάλιστα, άπωλείας της τιμής, της ύποληψεως και της αξιοπρεπείας μου».

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

Ο ΕΡΩΣ ΥΠΟΧΩΡΕΙ

Εδούλευε μηχανικός σε φορ- τηγό διαπύρι. Και κάθε φορά που έφευγε από τον Πειραιά για κάποιο μακρινό ταξίδι, έπαιρνε μαζί του ένα μπουκετάκι άνθη και την ανάμνησιν δυό γλυκών ματιών. Αυτά τα ματία τον έκύτταζαν πίσω από το τζάμι κάποιου παραθυριού καθώς κατηφόριζε από το σπίτι του προς την προκυμμία και ύγρα από την συγκίνησι του έλεγαν το τελευταίο «αρεδουάρ».

—Άρεδουάρ, αγαπημένη μου, ψιθυρίζει μέσα του. Και η ψυχή του έτρεμε.

Στο ταξίδι, τις ώρες της βαρείας δουλειάς ή όταν άνεβαινε για λίγο στο κατεστρωμα κι' έδλεπε το πέλαγος λουλουδιμένο από τα φωτεινά μπουκετά των άστρων, την σκεφτόταν. Και τα χείλη του έπροφέροναν σιγαλά τ' όνομά της. Όταν έπιασε το διαπύρι σε λιμάνι, έδβαινε και πρώτη του φροντίδα ήταν να στείλη ένα σύντομο γραμματάκι ή ένα καρτ-ποστάλ στην αγαπημένη του.

«Δεσποινίδα Λέλαν...» έγραφε στο φάκελλο και το χέρι του έτρεμε.

Άλλά και η Λέλα με την ίδια λαχτήρα των παρακολούθουσε νοερά στα μακρινά του ταξίδια κι' εύχόταν για τον σύντομο γυρισμό του. Κάθε φορά που έπαιρνε μήνυμά του έσκιρτούσε από γλυκεία ταραχή.

—Είνε από τον Άνδρέα! ψιθυρίζει. Και τα μάγουλά της επύρωναν από έρωτα...

Ο ΣΚΛΗΡΟΣ ΚΗΔΕΜΟΝΑΣ

Επάνω από δυό χρόνια είχε κρατήσει το ειδύλλιο.

Το μόνο όνειρο του Άνδρέα και της Λέλας ήταν να ένωσουν τη ζωή τους. Μα η κοπέλλα δεν ήταν ανεξάρτητη. Είχε μια σκληρή μάνα κι' έναν πιο σκληρότερο θείο, που έφρόντιζε για την συντήρησι τους. Αυτός ήταν ο κηδεμόνας της κι' έννοουσε να έξασκήση αυτό του το δικαίωμα κατά τον πιο άυστηρό τρόπο.

—Όταν πέθανε ο πατέρας σου, είπε μια μέρα στη Λέλα, μου άνέθεσε να φροντίσω για το μέλλον σου. Του τό υποσέθηκα, γιατί ήταν ο μόνος μου άδελφός. Ένωσά λοιπόν να κρατήσω την υπόσχεσί μου και γι' αυτό θα σε άποκαταστήσω κατά τον τρόπο, που εγώ καταλαβαίνω πως είνε ο σωστός.

Δεν κατάλαβε εκείνη την ήμερα η Λέλα γιατί ο θείος της άρχισε να της κάνει αυτή την διδαχή. Μα το κατάλαβε ύστερ από λίγες μέρες.

—Σου θρήκα, της είπε, ένα πολύ καλό παιδί για σύζυγο. Είνε έμπορος στη Θεσσαλονί-

κη. Θα τον παντρευθης και θα ευτυχήσης.

Επάγωσε άκούοντας αυτά τα λόγια. Ήξερε τον άκαμπο και δύστροπο χαρακτήρα του θείου της και γι' αυτό δεν είχε σχεδόν καμμία έλπίδα, ότι θα κατάρθανε να τον κάνει ν' αλλάξη γνώμη. Μολαταύτα δοκίμασε. Είπε στη μητέρα της, ότι αγαπούσε τον Άνδρέα.

—Μη το ληύσης και το πής αυτό στο θείο σου, ήταν ή άπάντησις της μητέρας, γιατί δεν ξερω τί είμαι ίκανή να κάμω. Θα γίνη ό,τι άπεφάσισε ο θείος σου.

Η Λέλα έχασε και την τελευταία σανίδα σωτηρίας. Ο αγαπημένος της έλειπε σ' ένα ταξίδι στην Άργεντινή. Θα έγύριζε ύστερ από μήνες. Κι' ούτε ήξερε που να του στείλη μια ειδοποίησι. Του έμεινε στα κουτούρα ένα γράμμα, που ήταν κραυγή άτελειπίσις:

«Έλα γρήγορα να με σώσης», του έγραφε...

Όταν έγύρισε ο Άνδρέας στον Πειραιά, δεν έδωκε τη Λέλα. Είχε παντρευθί τον πλούσιο έμπορο από τη Θεσσαλονίκη και οι δυό τους είχαν κάμει ταξίδι του μήνα τους σε κάποια νησιό τής Αιγαίου.

—Δεν θέλω τίποτε άλλο, παρά να την συναντήσω μια φορά, είπε ο άτυχος έρωτευμένος σ' έναν στενό του φίλου. Να την ιδώ, ν' άντικρύσω τα μάτια

της και αν τα ιδώ να δοκρύζουν πάλι για μένα, όπως άλλοτε, θα την πάρω δια της βίας μαζί μου.

Αυτή ήταν ή άπόφασίς του —μια άπόφασίς άτελειπισμένη, ξεχειλη από τον πόνο της άτυχης αγάπης.

ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΦΩΤΙΑ

Μα δεν έπρόφθασε ο Άνδρέας να πραγματοποιήση τον σκοπό του. Έκρηχθη ο πόλεμος και πήγε στρατιώτης.

Δυό μήνες στα βουνά της Άλβανίας αγωνίσθηκε τον άγώνα της τιμής. Στο διάστημα αυτό συνεδέθη στενώντατα μ' έναν συνάδελφό του που τον λένε Στράτο, Σ' όλες τις μάχες θρήθηκαν μαζί. Μοιράσθηκαν τον κίνδυνο και τη νίκη, τις κακουχίες και τις χαρές.

Έγιναν κάτι παραπάνω από άδέρφια.

Μια μέρα τον έστειλε τον Άνδρέα ή Διοίκησις της μογαρίας του στη Θεσσαλονίκη, για να συνοδεύση μερικούς αξιωματικούς.

—Τώρα που θα πās στη Θεσσαλονίκη, του είπε ο φίλος του ο Στράτος, θα μου κάμης μια χάρη.

—Ό,τι θέλεις, άδερφέ μου! απήντησε ο Άνδρέας.

—Να πās να ιδής την γυναίκα μου και να της πής ότι είμαι καλά.

—Αυτό ήταν όλο;

—Ναι. Μήπως είνε μεγάλη ή χάρη, που σου ζητώ;

Οι δυό φίλοι γέλασαν κι' άγκαλιάστηκαν.

—Όρα καλή! του εύχθη ο Στράτος. Και να γυρίσης γρήγορα.

—Όσο καιρό θα λείπω, να

στην LIBYKH ΕΡΗΜΟ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ:—Ούτε και στην έρημο δεν μπορεί πιά να βρή κανείς ήσυχία.

(Σκίτσος ΡΑΜΙΖ)

ΒΕΡΘΕΡΟΣ

πολεμάς και για μένα, απήντησε ο συναγωνιστής. Καλή τύχη, Στράτο.

Έφθασε ο Άνδρέας στη Θεσσαλονίκη. Πρώτη του δουλειά ήταν να έκτελέση την παραγγελία του φίλου του. Έπήγε στο σπίτι του Στράτου. Ήταν άραίο σπίτι. Άνέθηκε μια μεγαλοπρεπή σκάλα και θρήκε μπροστά σε μια τζαμεία είσοδο. Ήταν έτοιμος να χτυπήση το κουδούνι. Άλλά κυττάζοντας μέσα από το τζάμι έμεινε σαν κεραυνόπληκτος.

Στο βάθος του διαδρόμου είδε τη Λέλα...

Τον είδε κι' αυτή και μια ξαφνική ταραχή έχυθη στο πρόσωπό της. Στιγμές γεμάτες σαστισμάρα και συγκίνησι έπηκολούθησαν. Ο Άνδρέας την έδλεπε πίσω από το τζάμι, σαν άλλοτε, που τον άποχαιρέτασε, όταν έφευγε για τα μακρινά, θαλάσσια ταξίδια του. Όστε η Λέλα ήταν ή γυναίκα του Στράτου, του άδελφικού του φίλου! Και είχε όρκισθί, αν την συναντούσε, να την σφιχί στην άγκαλιά του και να της πη:

—Έλα μαζί μου, να φύγουμε από δω, να πάμε να ζήσουμε σε μίαν άλλη, μακρινή χώρα. Έμένα αγαπάς και δεν θα είσαι ένοχος μπροστά στο Θεό, αν έγκαταλείψης τον άλλον...

Αυτά θα της έλεγε σ' άλλη περίπτωση. Μα τώρα ο νους του έπηγε στον Στράτο, στον σύντροφο ενός άγαντος για κάτι ανώτερο, ιερότερο και μεγαλύτερο από τον αίσθηματικό δεσμό δυό ανθρώπων. Να φερθή, όπως έλογάριαζε άλλοτε, στη γυναίκα του συναγωνιστού του; Ποτέ.

—Ποτέ, άδελφέ μου Στράτο! είπε μέσα του.

—Όλ' αυτά τα σκέφθηκε στις λίγες στιγμές, που οι δυό άλλοτε αγαπημένοι εκυττάζονταν βουβά ο ένας από το τζάμι της είσοδου. Έπειτα άνοιξε την πόρτα, προχώρησε με το βαρύ γδούπο της άρβύλας στο παρκέ, έπήγε κοντά στη Λέλα και της είπε:

—Έρχομαι από το μέτωπο, κυρία.

—Άνδρέα..., έμυρμούρισε ή νέα. Μα ο φαντάρος την διέκοψε.

—Ήμουν μαζί με τον σύζυγό σας, πρόσθεσε. Και με παρεκάλεσε ναρθώ να σας πώ, ότι είνε καλά.

—Σας ευχαριστώ πολύ! απήντησε η Λέλα.

Η φωνή της τώρα είχε άποκτήσει άλλοωτικό τόνο, έναν τόνο, που έσήμαινε, ότι είχε μπη στο νόημα της θυσίας, που έκανε ο Άνδρέας.

—Ετσι πρέπει, έσκέφθηκε κι' αυτή. Ο παλιός έως πρέπει να υποχωρήση μπροστά στην άνώμνησι εκείνου, που πολεμά τώρα στο μέτωπο...

Ο Άνδρέας έστράφη προς την έξοδο.

—Σε δυό μέρες ξαναγυρίζω στο μέτωπο, είπε.

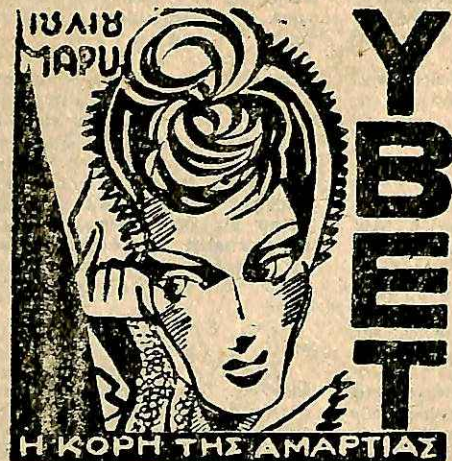
—Να πάτε στο καλό, απήντησε η Έλληνίδα. Και να πητε στο Στράτο, ότι τον σκεπτομαι κάθε στιγμή και τον περιμένω να γυρίση νικητής.

—Μάλιστα, κυρία. Χαίρετε.

—Στο καλό.

—Ένας μεγάλος έρως ανάλωθηκε εκείνη τη στιγμή στις φλόγες του βωμού της Πατρίδος...

ΒΕΡΘΕΡΟΣ

7ον

Κυττάχθηκε το ανδρόγυνο, κι' οι δύο τους έρριξαν μια ματιά στη Μαρτίττα, που καθόταν παρ'μέσα, σιωπηλή.

—Δεν είναι άσχημη ιδέα, είπε σε λίγο η κυρά-Κατερίνα.

—'Αλλά εμείς τι έχουμε να κερδίσουμε απ' αυτό; έκαμε ο άνδρας της σπληνονοντας στη Νάντια τα μάτια του γυαλιωτέρω από τον πυρετό.

—'Ο,τι μπορώ θα σ'ας δώσω, αποκρίθηκε με λαχτάρα η κόρησας.

—Γρέπει να μας δίνετε κάτι κάθε μήνα, είπε ο αρρωστος κοφτά. Τριακόσια φράγκα κάθε μήνα.

—Για το Θεό, εφώναζε η Νάντια. Σ'ας όρκίζομαι πως δεν έχω...

—'Ιότε γιατί να πούμε έμεις το ψέμα πως το παιδί είναι δικό μας; έμωύγκρισε ο άνδρας. Δεν υπάρχει κανένας λόγος. Πάρτε την κόρη σας και κάνετε ό,τι θέλετε.

—Το καλό πού σ'ας θέλω, είπε η Μαρτίττα σιγά, είναι να προσπαθήσετε να κάνετε κάθε θυσία...

Κατά έοφίχτηκε μέσα στην καρδιά της κόρησας.

—Καλά, είπε αναστενάζοντας θαρειά. Έλάτε τον άλλο μήνα. Θα πάρτε τα τριακόσια φράγκα σας.

—Τότε πάρτε το παιδί, είπε η κυρά-Κατερίνα αλλαζοντας μια γρήγορη ματιά με τη Μαρτίττα.

Έσκυψε η Νάντια στην κούνια, έσήκωσε το μωρό. Δεν έκλαψε αυτό. Έπέρασε μόνο τα χεράκια του, αδύνατα σαν κλωστές, στο λαιμό της, κι' έθγαλε μ'άν αδύνατη φωνούλα.

Δάκρυα ανέβηκαν στα μάτια της Νάντιας. Η φωνή αυτή την έπληγωσε θαθειά στην καρδιά. Ήταν φωνή ενός θοσανιμένου παιδιού, άρρωστού, έτοιμοθανάτου ίσως. Ή πνοή ούλα του παιδιού της! Της κόρης της, που δεν ήταν άνομα γεννημένη, άλλα που την είχε κυνηγήσει μια άδικη μοίρα.

Α'αφνα, μια άμφιβολία πέρασε από τη σκέψη της.

—Δεν μού λέτε; είπε. Τώρα πρέπει να μάθω πως ξέρετε πως σ'ας είνε το παιδί μου; Πώς το μάθατε πως έχασα εγώ ένα παιδί;

—Πώς το μάθαμε; έκαμε η Κατερίνα και έκύτταζε τη μοδιότρα.

Της έκανε ένα άνεπαίσθητο νόημα αυτή, κι' η γυναικα έξηκολούθησε:

—'Ο κύριος κόμης είναι αξιωματικός και όπηρετεί στο Μαρόκο, δεν είναι έτσι;

»Ένα δράδυ, π'άνε έξη μήνες τώρα, μ'ας έχτύπησε την πόρτα... Τον έγνωρίζαμε, γιατί ο Θωμάς, ο άντρας μου, όπηρετjσε κ' αυτός στρατιώτης στο Μαρόκο. Μ'ας είπε ότι το παιδί αυτό πρέπει να εξαφανισθί, να το έχωμε σαν δικό μας, ότι θα υτέληη χρημάτα...

Στην άρχη νομίσαμε πως είναι κανένα νόθο δικό του. Έπειτα όμως, όταν έπέρασε λίγος καιρός και δεν μ'ας έστειλε χρήματα, καταλάβαμε πως δεν ήταν δικό του παιδί και όπνοπτευθήκαμε πως θα ήταν δικό σας. Ρωτήσαμε με τρόπο το όπηρετικό σας προσώπικό, μ'ας είπαν ότι γεννήσατε ένα παιδί που είπαν ότι θ'ήγκε πεθαμένο, άλλα δεν το είδε κανένας. Με άλλα λόγια, τα καταλάβαμε όλα. Τότε σκεφθήκαμε πως δεν ήταν πιά σωστό να κρατούμε το μυστικό του κόμητος, άφού αυτός μ'ας έγλασε και δεν μ'ας έστειλε λεπτά. Ή Μαρτίττα ανέλαβε να σ'ας ειδοποιή. Και έτσι και έμεις σωζόμαστε από αυτό το βάρος και σ'ας κάνομε καλά...

Τώρα όμως δεν πρέπει να φανητε άχαρίστη.

»Έμεινε έκστ'άδικη η Νάντια. Ώστε έτσι, ο άνδρας της είχε έγκαταλείπει το παιδί... Και αυτοί οι άνθρωποι, θουτηγμένοι και αυτοί στην δυστυχία, είχαν άδρος και το ξένο το μωρό... Προσπάθησε η Νάντια να τούς καταλάβη θαθειά και στο τέλος τους έδικαίωσε. Βέβαια, δεν ήταν δυνατόν να τού κρατούνε το μυστικό πού, μια και αυτός έγκατέλειψε το παδί. Ήταν φυσικό να θέλουν εστω και να κερδοσκοπήσουν... Ή καρδιά της έσπρωχνε τη Νάντια να σταμάτησ πιά την ανάκρισι... Το παιδάκι πού σιογοογγούσε στην άγκαλιά της, ένοιωθε πως το άγαπούσε κιόλας... Καθώς ένοιωθε τα αδύνατα χεράκια του γύρω στο λαμό της, θα ήθελε να είχε τη δύναμι να τού δώση την υγεία του και άς έχανε αυτή τη δική της. Θα ήθελε να έλ'ε θασίλειο όλοκληρο να τού χαρίση.

Με μια τελευταία έπιφυλακτικότητα, είπε: —Έχετε καμμιάν απόδειξι πως είναι άλλη θεια αυτά πού λέτε;

—Απόδειξι; έκαμε το ανδρόγυνο κυττάζοντας τη Μαρτίττα.

Τους έκαμε ένα άνεπαίσθητο νόημα πάλι αυτή και η κυρά Κατερίνα έθγαλε από ένα παληό ντουλάπι ένα φάκελλο.

—Αναγνωρίζετε το γραψιμο τού κυρίου ντέ Ζιρά; ρώτησε τη Νάντια.

Παρετήρησε αυτή το γραψιμο. Ναι, δεν όπηρε άμφιβολία. Ή έπιγραφή αυτή του φακέλλου, πού είχε σφραγισά από το Μαρόκο, ήταν γραμμένη με το χέρι τού Ζεράφ. Δεν ήταν σπουδαίο βέβαια το πειστήριο. Μά η καρδιά της μ'άνος πού ποδούσε να έρθη την κόρη της, η καρδιά της γυναικας που κρατούσε στην άγκαλιά της ένα παιδί και δεν ήθελε να το χάση, δεν έγνώρισε διαταγμό. Δι'ως άλλη έρωτησι πιά, πηρε το μωρό ζεστά στην άγκαλιά της και τραβήξε στους άφωτους στενούς δρόμους, όχι τώρα με φόβο, άλλα εύχισιμηνί.

Θά έφρεμε όμως άν είχε διαβάσει και το περιεχομένο της έπιστολής του κόμητος προς τον Θωμά, τον άντρα της κυρά Κατερίνας, πού έγγραφε:

»Θωμά, Μην ξεχάσης να παρακολουθήσης την κόρησας. Στην έλαχιστή ένοιξι ότι ήρε το παιδί της, άμέσως ειδοποιήσε με. Πίρε πει να είμαι ένημερος. Άν έρθη το παιδί της και το παρη σπύι, Θωμά, σου όπενθυμίζω την ύπόσχεσι σου. Στην θυμίζω και έννοιά να την έκτελέσης. Το κορίτσι της δεν πρέπει να ζήση. Έσ'υ είσαι ο ένδεθε γμενος να με άπαλλάξης από αυτόν τόν έφιακτη.

Το δικό μου το παιδί θα τα κληρονομήση όλα. Το δικό μου το παιδί θα σ' ευγνώμηη μία μέρα, κι' άν εγώ δεν ζώ, πού θα το άπαλλάξης από μία νόθα άδελφή, πού και θ'νείδος στο όνομά του θα είναι και την περιούσιό του θα έπιθυλεύθ.

Αυτά έά μπορούσαν να διαβάση σ' αυτό το γράμμα η Νάντια. Και άν μπορούσε να κυττάξη πίσω της, στο άθλο σπύι όπου είχε πάρει το μωρό, θαέλεπε, μούλι έφυγε, την κυρά Κατερίνα να άλλαζή ύφος, να γέρινε το κεφάλι της στο τραπέζι και να κλαίη μ'άναφύλατα, ένθ ο Θωμάς, ο άντρας της, προσπαθούσε από το κρεβάτι του να την παρηγορήση, γέλοντας της:

—Μην κλαίξι! Κοντά μας θα μεγάλανε στη δυστυχία το παιδί μας. Γώρα θα είναι εύτυχισμένο, και τα λεπτά πού θα παίρνουμε από την εύπιστη κόμησσα, ίσως με βοηθήσουν να συνέλθω και γώ, να όρθωποδίσω.

Τι είχε συμβή στο φτωχικό σπύι λίγες ήμέρες πρίν; Αυτό θα το δούμε τώρα.

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΦΤΩΧΕΙΑ

»Ένα δράδυ, άργά, είχε πάει η Μαρτίττα στο φτωχικό τού Θωμά και της Κατερίνας. Ήταν μακρυνη έξεδέληση τού Θωμά και τόν λυόπαν κατακάθει για την άρρώστια σ'α πού τόν έκάρφανε στο στρώμα.

—Λοιπόν, εφώναζε ζωηρά από την πόρτα. Πέστε αντίο φτώχεια, Θωμά, θα γίνης καλά, θα έρθς τα μέσα να θεραπευθής.

Τη' έκύττασαν και οι δύο με προσδοκία.

Τότε τούς διηγήθηκε με λίγα λόγια το μυστικό της και το αγχιδό της και τούς μίλησε για την κόμησσα ντέ Ζιρά.

»'Ο Θωμάς άνασηκόθηκε στο στρώμα του.

—Της κόμησσας ντέ Ζιρά; εφώναζε. Μα αυτό με ένδ άφφερε και μένα.

Και έδειξε το γράμμα πού είχε λάδει από τόν κόμητα.

—Και πού τόν γνωρίζεις έσύ τόν λοχαγό ντέ Ζιρά; τόν ρώτησε η Μαρτίττα.

—Υπηρετjσε υπό τας διαταγς του κάποτε. Είχαμε συνδεθί και με έπροστάτεμε παν τότε. Τώρα μού ζητεί τη χάρι να παρακολουθώ τη γυναικα του και άκριώς μού λέει να τόν τηρήσω ένημερο άν έρθη το παιδί της.

—Λαμπρά! εφώναζε η Μαρτίττα. Αυτό δεν

έμποδίζει να την βοηθήσης έσύ να έρθη το παιδί της.

—Έγώ; Και πώς;

—Είσαστε φτωχοί, είπε σιγά η Μαρτίττα. Φτωχοί και άρρωστος έσύ. Το παιδί σας είναι καταδικασμένο. Δέν θέλετε πως η φθισις άρχίζει να εάξη τη σφραγίδα της στα μάγουλα της μικρής σας;

Κυττάχθηκε το ανδρόγυνο και ένα σύγκρυο ένίναξε τούς αδύνατους ώμιους της Κατερίνας.

—Και τι πρέπει να κάνωμε; ρώτησε η Κατερίνα σιγά μαντεύοντας σχεδόν την άπάντησι της Μαρτίττας.

Έδίστασε αυτή να άποκριθί. Στο τέλος είπε σιγά, μα κοφτά:

—Νά δώσετε το παδί σας. Νά το παρουσιάσετε πως είναι το χαμένο κοριτσάκι της κομήσσας.

Και τούς έξηγησε ένα αγχιδό άπλο. Στην άρχη δεν ήθελε να άκούση λέξι από αυτή η κυρά Κατερίνα. Στο τέλος όμως άρχισε να το σκέπτεται. Το μωρό της έζάρωνε ήμερα με την ήμερα παρ'ά μεγαλώνω. Ναι, ήταν καταδικασμένο.

Όταν το πρωτοκατάλαβε αυτό, άρχισε να ούρλιαξη σαν λαθόμενο ζωό. Έπειτα, σιγά, σιγά έλ'αγι στην ιδέα. Και όταν το άποφάσισε, πήγε η Μαρτίττα να ειδοποιήση την κόμησσα.

Δέν είχε έξηγήσει καθόλου σ'τους δύο συνηνοχους της, γιατί ήθελε σώνει και καλά να έρθη η κόμησσα την κορη της. Δέν τούς είχε μιλήσει για τόν έρωτά της με τόν Φερνάνδο. Δέν τούς είχε πη ότι ο έραστής της την έπείζε κάθε μέρα δλο και πού πολύ να τόν βοηθήση να έρθη την κορη της Νάντιας. Και έτσι άφωμ όπλεπιστήκαε πως ήταν δυνατόν να τόν έρθη στα άλήθεια, είχε επινοήσει αυτό το ψέμα, αυτή την σκηνοθεσία. Παρασιάζοντας την μικρή τού φτωχού έξεδέληφου της για κόρη της κόμησσας, ένόμιζε πως έκανε διπλό καλό. Από το ένα μέρος έξεπληρώνανε τόν όρο πού της είχε θέσει ο Φερνάνδος, και έπεταιχυνε την ήμερα τού γάμου της μαζί του. Από το άλλο έσώζε το μωρό από τη φτώχεια και την άρρώστια. Έτσι δεν είχε διόλου τύψεις η μοδιότρούλα, και θα παραξενευόταν άν της έλεγε κανείς πού άν πράξεις της μπορούσαν να τιμωρηθύν από τόν νόμο.

ΓΛΥΚΕΙΑ ΚΑΙ ΟΔΥΝΗΡΗ ΑΥΤΑΠΑΤΗ

Βαστώντας το πολύτιμο κι' εύθραστο φορτίο της έθβασε η κόμησσα στο σπύι της. Το κοριτσάκι έκόντευε να ξεψυχήση στα χέρια της από την άδυναμία.

Οι όπηρετες παραξενεύτηκαν πού την είδαν με το μωρό. Και αυτή έξηγησε φωναχτά πως καθώς περνούσε από μία φτωχόγειοτα, μια δύστυχη μάνα της το πέταξε στα πόδια της και εξαφανίστηκε. Και έπροσθεσε πως θα κρατούσε το παιδί να το άνθρέψη σαν δικό της.

Κανένας δεν μίλησε μπροστά της. Έπειτα έγιναν τα οχόλια.

Το ιστορικό τού θανάτου τού παιδιού της Νάντιας είχε ξεπεράσει τα στενά όρια τού σπύιτος της. Οι περισσότεροι το πίστευαν. Άλλοι, άρχισαν να κάνουν διάφορες ύποθέσεις με χαμηλή φωνή.

Ή Νάντια έκανε πως δεν άκουσε τίποτε, πως δεν άντιλαμβάνόταν τίποτε.

Μόνη της σκέψις ήταν πως να σώση το παιδί και από την άρρώστια και από την έκδι κησι τού άντρός της.

Ένώ συλλογιζόταν σε πούν ν' άπονταθί για βοήθεια, ήρθε να την έπισκεφθί ο Ροδόλφος. Την έρθηκε με το παιδί στην άγκαλιά της. Το πρόσωπό της ήταν μαζί χαρούμενο και θλιμμένο. Τού χαμογέλασε και τού είπε άχνά:

—Ροδόλφε, να το παδί μου! Νά το παιδί πού φαντάζονταν πως είναι δικό σου!

Έχάιδεμε ανάλαφρα, με συγκίνησι ο νέος το μωρό. Έπειτα ρώτησε σιγά:

—Πού το έρθηκε, Νάντια;

Τού διηγήθηκε η κόμησσα την ιστορία.

—'Ο Θεός σε βοήθησε να έρθς την κ'ρούλα σου, είπε ο Ροδόλφος ντέ Τρενύ.

»Άλλά, Νάντια, χωρίς να θέλω να σε πικράνω, πρέπει να σοπ πώ ότι δεν θα μ'απέρσης να την κρατήσης εδώ. Είναι υπερβολικά έπικίνδυνο.

—Άχ, άναστενάξε η κόμησσα. Μήπως δεν το καταλαβαίνα κι' εγώ;... Άλλά, μού είναι αδύνατον, Ροδόλφε, να άποχωρjσθ πιά το παιδί μου. Άδύνατον.

—Προτίμας να συμβή κανένα δυστύχημα; Άν το μάθθ ο Ζεράφ.

—Θά διαδώσω σε όλο τόν κόσμο ότι υιοθέτησα ένα κοριτσάκι, άφού πθανε το δικό μου. Και ο Άλβέρτος άκόμα δεν πρέπει να ξέρη την άλήθεια, όσο είναι μικρός, θ'εθαια.

—Όλοι μπορούν να το πιστέψω, ο κόμης όμως θα όπνοπτευή πως έρθηκε το παιδί σου. Γά κύττα, τί συμπτωσι! Ή μικρούλα είναι άλήθεια ξανθειά και γαλανή...

—Σ'άν και σένα, είπε η Νάντια και κυττάχθηκε.

τάθηνκαν κοκκινίζοντας και οι δύο.

—Γι' αυτό, Νάντια, δεν θα πιστέψη πως δεν είναι κόρη σου αυτή η μικρή.

—Μά πού θα το μάθθ;

—Ρωτάς; Θάξη ανθρώπους να σε έπιτηρούν.

—Τότε κινδυνεύεις και σύ, είπε με ξαφνικό φόβο η κόμησσα.

—Έγώ; έγλάσε άγλήφιστα ο νέος. Τά είπαμε, δεν φοβάμαι έγώ. Άλλά ένα μωρό, άνωπέρασπιστο...

Έσκυψε η κόμησσα και κύτταξε τη μικρή πού ήταν χλωμή σαν κέρινη. Μετά θαθειά σκέψι, είπε:

—Όχι, Ροδόλφε, δεν θα άποχωρισθώ το παιδί μου. Πιό κολύ κίνδυνο διατρέχει από την κακομεταχείρισι σε έένα χέρια, παρ'ά από την έκδίκησι τού Ζεράφ. Όσο λείπει ο άνδρας μου, θα κρατήσω κοντά μου την μικρή. Άν ποτέ έλθθ, έλέπτομε... Άσε όμως πρώτα να ζήση, το δυστυχισμένο το μικρό...

Δάκρυα ήλθαν από μάτια της και έπεσαν στο αδύνατο προσώπικί της μικρούλας. Κι' ο Ροδόλφος δεν έπέμεινε άλλο.

»ΠΕΣ ΜΟΥ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ»

Έκει πού ο Ροδόλφος και η κόμησσα έκάθονταν και κύτταζαν με συγκίνησι το μωρουδάκι την ήμερα αυτή, ήλθε ο Φερνάνδος. Έρριξε μια γρήγορη ματιά και σ'τους δύο, και φώναξε από την πόρτα.

—Νάντια! Πές μου εύχαριστώ.

Χαμογέλασε η κόμησσα και τόν ρώτησε:

—Γιατί φερνάς;...

—Γιατί; Γιατί άλλο; Σ'ού έρθηκε την κόρη σου. Ώ, τι χαριτωμένο μωρό!

—Έσύ την έρθηκες; έκαμε η Νάντια με έκπληξη.

—Μά πούδς άλλος; Έγώ έστειλα κάποι'α μοδιότα να άναστατώση τόν κόσμο γυρεύοντας το παιδί σου. Γιατί βέβαια, ο Θωμάς και η Κατερίνα είχαν ύπ' όψει ίσως να σε ειδοποιήσουν να πάρης το μωρό σου, άλλα πού θα σ' έβρισκαν;... Τίποτα δεν γίνεται χωρίς κόπο, άγαπητή μου!

—Ώ, τότε σ' εύχαριστώ! εφώναζε με εύγνωμοσύνη η κόμησσα.

Ένα σύννεφο έπέρασε από το πρόσωπο τού Ροδόλφου καθώς είδε τη χαρά της Νάντιας και το χαμογελο πού έχάρισε στον Φερνάνδο. Σ'ά να καταλάβαινε τη σκέψη τού ο Φροντέ, τόν έκύτταζε θρ άμειντικά.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ: Ή συνέχεια.

»Στο Μεξικό έπικρατεί η συνήθεια να θαφτίζουν τα κατοικίδια ζώα.

—Μιάν όριμένη μέρα τού χρόνου, όλοι οι κάτοικοι τών Μεξικανικών χωριών οδηγούν στην πλατεία τα ζώα τους, άλογα, βόδια, γαϊδούρια, σκυλιά, γάτες, κόττες, στολισμένα με καρδέλλες και λουλούδια.

—'Ο παπάς ψέλνει άγιασμό και ραντίζει με άγιασμα τα ζώα. Σ' όσα ζώα πέση άγιασμα, οι κύριοί τους τα περιποιούνται περισσότερο άπ' τ' άλλα, κι' ούτε τα πωλούν, ούτε τα σφάζουν, αφηγιόντας τα να πεθάνουν ήσυχ'α από γηρατεία.

»Στις άμμόδεις έκτάσεις τού Κάνσας της Άμερικής υπάρχει ένα περιεργότατο είδος θαρράχων, πού έχουν... κέρατα!

»Στην Δημοκρατία τού Σαν-Σαλβατώρ υπάρχουν κουκούλια, πού το μέγεθος τους είναι όσο και το κεφάλι ενός μικρού παιδιού.

»Σε μερικά νησιά της Ίαπωνίας, η κουκούβ'αγια λατρεύεται ως θεότης. Την άφήνουν να πετ' μέσα στα σπύια έλεύθερα και να κουνιάξη όπου θέλει.

»Ένας Γερμανός μηχανικός θαείωνει ότι το ανθρώπινο σώμα αυξάνει καλύτερα στο φώς παρ'ά στο σκοτάδι.

»Σε μερικά χωριά της Γερμανίας τα έξοβα τού γλεντιού τών γάμων πληρώνονται από τούς προσκαλεσμένους.

»Τα νύχια μας μεγαλώνουν γρηγορώτερα το καλοκαίρι παρ'ά τόν χειμώνα.

»Όταν ρωθώ λίγο τα νύχια μας μεγαλώνουν γρηγορώτερα.

—Τα νύχια τού δειλιού χεριού μεγαλώνουν γρηγορώτερα άπ' τα νύχια τού άριστέρου.

—Πιό γρήγορα μεγαλώνει το νύχι τού μεσαίου δακτύλου και πιό άργά το νύχι τού δεικτού.

—Τα νύχια τού χεριού αυξάνουν 4-5 εκατοστόμετρα τόν χρόνο.

ΚΛΕΠΤΟΜΑΝΙΑ

ΧΙΟΥΜΟΡΙΣΤΙΚΟ ΑΠΡΟΟΠΤΟ

Ή σκηνή σ' ένα μεγάλο κατάστημα νεωτερισμών, με πολλά διαμερίσματα. 'Ο κ. Λάφης είναι έαυλωμένος σε μία πολυθρόνα της ελσώας και περιμένει την γυναικα του πού περιφέρεται στα διάφορα τμήματα.

Κόμης πολλός πηγαίνειόερχεται στο μεγάλο κατάστημα, και ο κ. Λάφης έτσι για να περάση ή ώρα, παρακολουθεί με το θέλημα τις όμορφες γυναικες.

Ώτερα από λίγο, πρνάει άπ' έμπρός του μία όμορφη κοπέλλα. Είναι ίσαμει έίκουσι χρόν'ων και από το ντύσιμό της φαίνεται αρκετά πλούσια.

Ή νέα, ύστερα από λίγο, πλησιάζει την θλτρίνα τών καλλυντικών, έκει όπου λίγο πρίν έρισκόταν η γυναικα πού Λάφης και έξετάζει τα διάφορα άντικείμενα δίχως να φαίνεται διαστειμένη ν' άνοραση τυπότε. Και είναι μόνη, γιατί οι υπάλληλοι έρισκονται άπνοχολημένοι με άλλους πελάτες και δεν την προσέχουν.

Έξαφνα, ο Λάφης άφινει ένα έπιφώνημα. Είδε την άγνωστη κοπέλλα να παίρνει με τρόπο ένα άντικείμενο από την άκρη της έιτρίνας και να το κρύβη στην παλάμη της. Ώστε λοιπόν είναι κλέφτρια ή χαριτωμένη και κομψή αυτή νέα;

»'Ο κ. Λάφης έχει διαβάσει πολλές ιστορίες λαποδοτών και κλεπτομανών, άπ' αυτές δηλαδή πού κλέβουν από μανιά, χωρίς να έχουν καμμιαν άνάγκη. Μήπως λοιπόν είναι κι' αυτή καμμία τέτοια;

Πλησιάζει και η έκπληξις το υμεταβάλλεται σε κατοπλήξι, όταν θέλει στον μεγάλο άντιπρευνό καθρέφτη έναν υπάλληλο τού καταστήματος να πλησιάζη την νέα άποφασιστικά. Από τόν καθρέφτη, έχει αντίληψη τη λαθροχειρία της και τώρα έρχεται να της πάρη το κλοπιμαίο και να την ρεζιλίψη άσφαλώς.

»'Ο κ. Λάφης καταλαβαίνει ότι πρέπει να την σώση. Πλησιάζει λοιπόν τόν υπάλληλο και με άδυσφορία δρδεν τόν ρωτάει τι ώρα είναι. Έκείνος δεν τού άπανταει παρ'ά προχωρεί άπειληκώς προς την δεσποινίδα. Ή στιγμή είναι έξαιρετικά κρίσιμη γι' αυτήν.

—Συγγνώμη, δεσποινίς, της λέγει ο ύπάλλ'λος, μήπως έπείρατε κατά λάθος.

Ή νέα τ'ά χάνει. 'Ο κ. Λάφης νοιώθει άπεμπαντο οίκτο γι' αυτήν και σκεπτεται πως θα μ'απορή να την σώση. Έξαφνα, την θλέπει ν' απλώνη το χέρι πίσω της. Τα δακτύλα της κινούνται λικνευτικά. 'Ο εύστοχαγνήκος Λάφης απλώνει το χέρι του και παίρνει το άντικείμενο πού τού πασάρει αυτή. Είναι μία στρογγυλή πουδρίερα, την όποian εξαφανίζει άμέσως στην τέψη τού πανταλονιού του.

Ή νέα παίρνει μία θαθεϊάν άναπνοή, με άνακούφισι και μετά παίρνοντας ύφος, λέει στον υπάλληλο:

—Νά είσαστε προσεκτικώτερος, σ'ας παρακαλώ!

—Μάλιστα. Έχει δικήν η δεσποινίς, έπεμθαίνει ο κ. Λάφης, περιμένοντας ένα χαμόγελο εύχαριστίας από την νέα.

Ή έπέμβασις του όμως αυτή ήταν άρκετη για να παρουν τα πράγματα τραγικότερη τροπή. Στην ύποθεση άνακατέστη και ο προϊστάμενος τού τμήματος, πού άναγκάζει την όπνοπτη πελάτιδα να υποβλήθι σε έρευνα από μίαν ύπάλληλη. Δέν της έρισκουν τίποτα. Φυσικά και τα θέματα όλων συγκεντρώνονται στον κ. Λάφη. Δυναμितिό άν είχε στην τέψη του δεν θα ήταν τόσο ταργαμένος.

Θέλει κάτι να πη για να δικαιολογήση την έπεμθασι του, άλλα δεν το κατορθώνει. Φαθαίσι μ'ήπως τόν έρωτήσουν κι' αυτόν, όπου χ'ας όμως δεν συμβαίνει τέτοιο πράγμα. Οι ύπάλληλοι, κάτι ψιθυρίζουν μεταξύ τους και άπομακρύνονται. Μήπως πάνε να ειδοποιήσουν την άστυνομία; Θα ήταν προμερό, να τόν πιάσουν για κλεπταποδόχο! Και τί θ'έλεγε στη γυναικα του, πού θα ύπαμφαζόταν και τη σύζυγική του πίστι;

—Πετρο! άκούστηκε εκείνη τη στιγμή η φωνή της γυναικας του.

»'Ο δυστυχής Λάφης άνένεινε. Την έπιασε άμέσως από το μπράτσο κι' έβλήκαν έξω μαζί. Έν τ'α μεταξύ είχε αλλάξει χ'λια χρώματα. Φοβόντας, κυττάσε πίσω του, και στο τέλος της είπε:

—Έπαθα κάτι τρομερό! Έκανα μία κλοπή χωρίς να θέλω.

—Έκλεψες έσύ; Και τί έκλεψες;

—Νά, αυτό.

Και της έβειε την πουδρίερα. Φαντασθήτε όμως την καταπληξι του, όταν άκουσε τη γυναικα του να λέη:

—Βλάκα! Αυτή η πουδρίερα είναι δική μου. Την έχασα, έπάνω στη έίτρίνα την ώρα πού έξετάζα τα διάφορα καλλυντικά.

Σ. ΚΟΥΜΑΣ

Η ΣΚΟΠΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

»...Ή αυτήν την κοπέλλα συνδέομαι δύο χρόνια σχεδόν. Την άγαπά και άκόμη περισσότερο την έκτιω, γιατί έχει ψυχικά και πνευματικά προσόντα πού πολύ σ'ά για μπορεί κανείς να τ'ά συναντήσει. Είμαι δέβαιος δηλαδή, πως χρειάζεται να έχω πολύ μεγάλη τύχη για να ν'ά εναέθωρο στη ζωή. Άν δεν την έχω μέχρι σήμερα να μ'ένη γυναικα μου, αυτό όφείλεται σε δύο λόγους άνωτέρους από τη θέλησι μου. Ώστόσο, σήμερα έρισκομαι μπροστά σ' ένα πρόβλημα. Ένώ θα μπορούσα σε δύο τρεις μήνες να πραγματοποιήσω αυτή μου την έπιθυμία, άναρρωτιέμαι άν πρέπει να το κάμω. Και ο λόγος είναι ο έξης. Είμαι έπιστρατευμένος και έπομένως δεν ξέρω άν αύριο θα είμαι άκόμη κοντά της, άν θα ζήσω κλπ.

Έγω, λοιπόν, το δικαίωμα, αυτή την τόσο καλή, την τόσο ευγενική γυναικα, αυτήν πού σήμερα είναι για μένα ή φίλη, ή σύζυγος, ή άδελφή, ή μητέρα, να την κάμω δυστυχισμένη; Δέν θα είναι όρθότερο να μ'ένη τη σκλαδώςω μαζί μου, να την άφισω έλεύθερη, μ'ήπως και φτιάξη τη ζωή της υπό καλύτερες συνθήκες; Αυτό το πρόβλημα με άπασχολεί, κυρία Εύα, και θα ήθελα πολύ ν' άκούσω την γνώμη σας κ.λπ.

Μετά τιμής Νίκος Π...

Αυτά, άνάμεσα σε διάφορα άλλα μού γράφει κάποιος άναγνώστης μου. Αυτοίμα πού άναγκάζομαι να π'ά πρώτα άπ' όλα ότι για τη δική μου νοστροπία, η περιήπτοις αυτή τού άναγνώστη μου δεν πρέπει να παρουσιάζη κανένα πρόβλημα

Α' ΣΤΗ ΒΑΡΚΑ

Μια θάρκα ήταν άραγμένη στην ακρογιαλιά. "Ενας νέος και μία νέα, που έκαναν εκεί περπάτο, έσκέφθηκαν να κάμουν έναν γύρο στη θάλασσα και μπήκαν μέσα στη θάρκα.

— "Ωραία θαρούλα! είπε εκείνος. Τι έλαφρά που είναι! Μά θα ήταν αδύνατον, ένα ζευγαράκι να φιληθώ εδώ μέσα. Θ' άνα, ποδογύριζε και θα πνίγονταν και οι δύο τους!

— Ναι, έκαμε εκείνη και σώπασε.

Σιωπηλοί, έπιασαν τα κουτιά και άνοιχτηκαν στη θάλασσα. Είχαν προχωρήσει αρκετά, όταν εκείνη έλυσε ξαφνικά τη σιωπή και είπε, κοκκινίζοντας έλαφρά:

— Σωστό, μά επί τέλους, έγω ξέρω να κολυμπώ...

Β' Ο ΦΟΒΟΣ

"Ενα χωριότοπουλο με μία χωριάτοπούλα έγυρναν κάποτε στο χωριό από τη θύση, φορτωμένοι με τις στάμνες τους. "Ήταν άργα πια και είχε νυχτώσει.

— "Αχ, πώς φοβάμαι!... έλεπε ξαφνικά ενώ έβαδίζαν ή χωρία τοπούλα.

— Φοβάσαι; Έκαμε το χωρία τόπουλο. Και γιατί;

— Νά, άπότησε εκείνη, φοβάμαι μή με φιλήσης, τώρα που σκοτεινιάσει!...

— Μά είμαστε και οι δύο φορτωμένοι με τις στάμνες, είπε εκείνος. Και νάθελα δεν θα μπορούσα να το κάμω!

— Έχεις δίκιο, ψιθύρισε ή πονηρή χωριάτοπούλα. Μά θα μπορούσαμε να κατεβάσουμε άπ' τον ώμο τις στάμνες, και τότε...

Γ' ΔΑΘΑΜΑ ΚΑΙ ΑΛΓΟΥΝΑΡ

Στά τείχη έπάνω μανιασμένη ξεσάει ή σφαγή.. Τά παλλά, κάρια της Πεντέας άποκρούουν με λύσσα τον έχθρό, άνεδασμένα στις έπαλξεις. Και μέσα στα σπύτια τους, άφρόπαστες παρθένες περιμένουν με λαχτάρα την

νίκη, πρώτα άπ' όλα καλές ελπίσεις για τους καλούς των... "Ολες περιμένουν, κλαίνε και παρακαλούν τους Θεούς. Μά ή Δαθά, μά δεν περιμένει... Λαχτάρα για τον καλό της 'Αλγουνάρ, άφήνει το παλάτι, όπλίζεται θαρεία και τρέχει στα τείχη.

Αιματόερεκτος, φοβερός για τον έχθρό, μά τρυφερός για την άγαπημένη του, όρθώνεται ξαφνικά αντίκρυ της ό 'Αλγουνάρ...

— Ποιά εύτυχία για μένα, που σε θωρώ, περισσότερα μου! της λέει με λατρεία στα μάτια του. Μά και ποιά δυστυχία για την καρδιά μου, να σε νιώθω εδώ, άναμεσα στη φρίκη του κινδύνου.

Μιά έχθρική σάιτα, μαύρη και καταραμένη, μπηγεται στο λαρύγγι του εκείνη τη στιγμή και ό νέος κυλιέται άψυχος στα πόδια της άγαπημένης του.

— Ποιά δυστυχία για την καρδιά μου, που σε χάνω τόσο σπαρτακτικά, άέτε μου! ψιθυρίζει με άπόγνωσι ή κεραυνωμένη Δαθά. Μά και ποιά εύτυχία για την ψυχή μου, που θα άνταμώνω τώρα τη δική σου, ψηλά στον Ουρανό!...

Και μπηγει τα μαχαίρι της στην καρδιά της και πέφτει πλάι στον άγαπημένο της...

ΚΛΩΝΤ ΦΛΑΡΡΕΡ

ΠΟΛΥ ΣΩΣΤΑ

—Πού πās, άνδρούλη μου; —Μιά φρόνιμη γυναίκα ποτέ δε ρωτάει τον άνδρα της πού πάει. —Μά τότε οι φρόνιμοι άνδρες γιατί ρωτούν τις γυναίκες τους γι' αυτό;

—Έχεις λάθος! Οι φρόνιμοι άνδρες δεν έχουν γυναικίς!

Ο ΠΙΟ ΑΞΙΟΛΥΠΤΟΣ

—Όστε έχεις μητριά, κορίτσι μου; —Μάλιστα, κυρία. —Πόσο σε λυπάμαι, καύμενη. —Ό μπαμπάς μου, κυρία, είχε πιδ αξιολύπτης... γιατί ή μητριά μου είχε γυναίκα του!...

ΑΣΤΕΡΕΣ ΤΟΥ ΣΙΝΕΜΑ

Α. ΖΥΒΟΥΛΑΣ

—Έσκέφτηκα, ρε μάγκες μου, άστέρες να γινούμε, τους όπαδους του σινεμά γραμμή να συγκινούμε. Καί σ' ένα «οτεύνιο», λοιπόν, χωρίς περιστροφάς, άς πάμε να ποζάρουμε, «προφίλ» μά και «άν φάς». Του Μπόγρη «φίλμ» θα παίξουμε, περίφημα κι' ωραία και δίχως άλλο, στο πανί, θα σάμν την Μαυρέα.

ΓΕΡΟ—ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

—Έφης όρθώς, Θρασύβουλε! Και παραντίκα άς τρέξωμεν.

είς «φίλμιον» να παίξωμεν, τās καλλονάς μου, άπασαι, να συζητούν εύρώς, και ίνα επισκιασώμεν την δόξαν του.. Μ α υ ρ έ ω ς. «Αστήρ» θα γίνω φωτεινός κι' ουχι κινός κι' άπλος, και πάντα παρά το πλεονή της Σίρλεϋ της Τεμπλός, καθ' ότι γάρ όήλικες τυγχάνομεν άμφοτέροι, ου μην τε κι' εύμορφότεροι.

ΖΑΜΦΩ

Απ' τη χαρά θα λωλαθώ 'Ισοί, θα σκάσουν όλες οι θεατρίνες του πανιού και τόσες κουτσόποδες. Θά φώσ την Ντανιέλ Νταριέ κι' αυτήν την Γκραίης Μούρα κι' εκείνη την ξετσιπωτή την Ντόροθυ Λαμούρα.

—Όλες αυτές είναι Συμυρίες, του καντονιού γυρίστρες.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΑΣ

Σιγά-σιγά θα πήξ, Ζαμφώ, πώς ήταν καθαρίστρες, πώς με... π α ν ι σφουγγαρίζαν, γι' αυτό κι' έχουν γενή μαγκιώρες στο... π α ν ι!

ΣΟΥΣΟΥ

Τί συζητάτε εκεί, πτωχοί; Αφήστε τις μαυρίες, έγω δεν παίζω «φίλμ» ζαμαί μ' αυτές τις τσοκαρίες. Έγω να δω με «παρτεναιρ» αυτόν τον παλιοστάρ τον Τάυρον τον Πάουερ, πού δεν έχει, τουλάχιστον, ούτε δυο-τρεις «Πακάρ» και ταξιδεύει όλο με τράμ γι' αυτό τον λένε... Π α ο υ ε ρ ι.

—Έγω, ποτέ μου με «παδρ δμ» δεν θα ποζάρω στάρ

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΑΣ

—Όσα δεν φτάνει ή άλεπού, τά κάνει... κ ρ ε μ α (σ τ ά ρ!)

ΧΟΝΤΡΗ

—Έγω μία «ντίβα» θα γινώ, με δόξες και τιμές. Και μία κι' έχω... γ ρ α μ μ έ ς, θα κάνω κρότο στο χορό; στο «σπίτες», στο «μενουέτο» και θάμαι με τον Φρέντ Άσταίρ περίφημο «ντουέτο».

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΑΣ

—«Ντουέτο» θα χορεύετε; Κύττα μυαλά πού τάχει. Πώς θα χορέψης με χαζή, με τον λεγόμενο μαζί σ' ένα πανί τόσο στενό, πού δε... χ ω ρ ά ς μ ο ν ά χ η;

ΧΟΝΤΡΗ

—Αρ' δεν σε συνερίζομαι για την άνοσσία και πάντα στις κρυάδες σου δεν δίνω σημασία. Θά βγώ, πού λένε, στο πανί μετά ταύ Φρέντ Άσταίρ

και να με δήτε θάρχεστε κι' έσεις στο... «Ρ ο ζ ι» (κ λ α ι ρ).

—Όταν θα μπαίνω στο χορό, στη γή δεν θα πατάω, μά σαν πουλάκι με φτερά στα νέφη θα... πετάω μαζί με τον λεγόμενο...

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΑΣ

—Μωρή, θα σε περάσουνε για... φ ρ ο ύ ρ ι ο ι π τ ά (μ ε ν ο!)

ΠΑΓΩΝΑ

—Γιώ, πιδιά μ', τί να σάς πώ; Δεν ξέρω άπ' αύτούνα κι' άν βγώ, μαθές, στο σινεμά, θα βγώ με τη σιγκούνα. Μά πρέπει να μου πητε σεις τί ρόλους να διαλέξω για να μην πέσω έξω.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΑΣ

—Εσύ, Παγώνα λυγερή, μά κι' είσαι βλαχοπούλα, θα παίξης ρόλους βλαχικούς, σαν την «Προσφυγοπούλα». Έργο του Μπόγρη ήταν κι' αυτό, πού τώδαν πέσου όλοι στών 'Αθηνών την πόλι,

κι' άν τους συμβή να ξαναϊδούν ταινία σαν κι' εκείνη μες την 'Αθήνα, σίγουρα κανέναν δεν θα μείνη... Κι' αυτές πού πών στο «σινεμά», θα γίνουν τότες ούλες, σε κάποιο μέρος μακρινό σωστές... Π ρ ο σ φ υ γ α (π ο υ λ ε ς!)

ΚΑΡΑΜΠΕΤ

—Ίστέ, γιαθρούμ, χαρούμενος κι' έγώ τά γίνω άμά τραουντιστής με μπαγλαμά τά βγώ σε σινεμά. Λεφτά τά δάνα, τσόκ παρά και θα γιομίσω τσέπη κι' όλο Ντεουργούτι τάρχεται τον Καραμπέτ να βλέπη Λεφτά τά βγάλη και Κιρκρό, στραγαλατζής, πολλά γιατί σε πόρτα «σινεμά»... στραγαλία τά πουλά!

ΠΙΠΗΣ

—Απ' τά μικρά τά χρόνια μου πολύ με συγκινεί κι' έμένα το πανί.

Και σάς δηλώ σαφώς, πώς της όθόνης θάθελα κι' έγω να δώ τό... φ ω ς.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΑΣ

—Αφού, λοιπόν, έχεις και σύ για «σινεμά» μεράκι, γ' να γίνης... ταξιθέτρια, μά κι' έχεις φ α ν α ρ ά κ ι!

ΓΕΡΟ—ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

—Άλλά δεν ήρωτήσαμεν τον φίλτατον Πανσπάριον, έάν κι' εκείνον, όπωσούν, θα τον ιδούμε «στάριον»

ΠΑΝΣΠΑΡ

—Ίσως, στο μέλλον άσφαλώς άσπτη κι' έγω να γίνω, να παίρνω και να δίνω και με χορούς και μουσικές να τέρωπώ τό κοινόν, έφ' όσον, τότε, παρελθόν δεν θάχω... σ κ ο τ ε ι ν ό ν. Άλλά κατά την κρίσιν μου, στο τρεις χιλιάδες έτος μπορεί να μείνω σκέτος, με τον δικό μου νού!

γιατί στα «φίλμ» θα παίξουνε... ά σ τ έ ρ ε ς τ ο υ (ρ α ν ο υ).

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΙΣΒΙΟΣ

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΕΦΟΔΙΟ

Ό "Ε λ λ η ν α ς (στον Τσιάνο): —Για καλό και για κακό πούν άναλάβεη τη νέα σου ύπηρεσία πάρε μαζί σου κι' αυτό. (Σκίτσος: Σ. ΡΩΝΑ)

Σ τη Βαθυλώνα ζούσαν κάποτε δυο έακουσμένοι σ' όλο το βασίλειο άνθρωποι, ό σοφός Άμποςινά και ό χαμάλης Άμρέχ.

Ό χαμάλης αυτός ήταν ένας σωστός γίγαντας, προικισμένος άπ' τη φύση με άφάνταστη δύναμη κι' όλοι στην πόλι δέγ μιλούσαν παρα για τά θαυμαστά του κατορθώματα.

Ό Σουλτάνος, άκούοντας νά γίνεται τόσος λόγος γι' αυτόν, θελήσε να τον δη και μία μέρα τον έπροσκάλεσε στο παλάτι του, όπου τον έδεχθηκε καθισμένος έπάνω σ' έναν θρόνο χρυφένιν, έχοντας άπό τη μία μεριά του τον Βεζύρη και άπ' την άλλη τον σοφό Άμποςινά.

—Άμρέχ, τοί έπτε ό Σουλτάνος, την ξέρεις την κλειστή πόλι του κόστου; Είναι κλειστή άπό χρόνια και καμωμένη άπό κιόβρια έβλα. Βαστείται γερά με «βόλγια» άσκαία. «Α» μπουέ-

ΤΟ ΚΑΠΡΙΤΣΙΟ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

σης να την άνοίξης, θα σου δώσω χίλια φλουριά...

Ό χαμάλης έπέχθηκε την συμφωνία και, πηγαίνοντας την ίδια ώρα στην πόλη, της έδωσε μία δυνατή σπρωξιά με τις πλάτες του. Τά έβλα τρίζανε, το σίδερο λύγισε και ή πόλη άνοίξε!

Ό Σουλτάνος έμεινε κατάπληκτος με τό κατορθώμα του αυτό και του έπτε:

— Άμρέχ, μέσα στον μπαξέ του παλατιού μου έχω έναν πυρφό, χάλκινο, τριάντα πήχες ψηλό. Άν μπουρέσης να τον κουνήσης άπ' τη θέσι του, θα σου χαρίσω κάτι πιδ άκριβό και άπ' τά άκριβότερα πετράδια του κόσμου. την 'Αίχά, την όμορφότερη σκλάβά μου...

Ό χαμάλης, χωρίς να γάση και οδ, έζωσε την πόλη άπ' όλην την άσκαία.

με άτοαλένια σχοινιά και έρπάζοντάς τά έπειτα με τό δυο του χέρια τά τράβηξε τόσο δυνατά, πού λύγισε τον πυργό πρós τη πόλι... Και σαν να μην έφτανε αυτό, τον ξεκόλλησε άπό τό έρπυχο όπου είχε θεμελιωθεί με λυμένο μολύδι και τον έσήκωσε έπάνω στις πλάτες του...

Ό Σουλτάνος, μόλις τό έμπεσε αυτό, στενοχωρήθηκε πολύ, γιατί άγαπούσε την 'Αίχά και δεν περιμενε πώς θα έρισκόταν ποτε οι θρώπος να μετακινήση τον πυργό.

Ό σοφός Άμποςινά διάβασε όμως στην ψυχή του κυρίου του θλίψη του για τό χάσιμο τή όμορφης σκλάβας και βέλησε να προλάβη τό κακό. Έδωλε, λοιπόν, άπό τό κόρφο του μία μικρή σακκούλα άπό τριανταφυλλά-

χρωμο μετάξι και άφού την έβαλε στη μέση του δρόμου, έλειπ στον Άμρέχ:

— Θα σε δοκιμάσωμε άκόμα μία φορά, και άν βγής και πάλι νικητής, θα σου χαρίσω τό δαχτυλίδι μου, ένα πολυτίμο φυλαχτό, με τό όποιο μπορείς να προσταζής όλα τά πνεύματα και να γίνης ισχυρότερος άπό κάθε βασίληα. Άν όμως άποτύχης, θα χάσης την 'Αίχά πού κέρδισες. Σε προσκαλώ ώστόσο να μετακινήσης αυτή τη σακκούλα άπό τό δρόμο.

Ό χαμάλης έφερε με σεβασμό τό χέρι άπ' τό στόμα στο μέτωπο του και όπνητησε:

— Ό σοφός Άμποςινά θέλει, χωρίς άλλο, να κοροϊδέψη τον πτωχό Άμρέχ...

—Έγω πάντα σεβαρολογώ, έπε ό σοφός. Μήπως δεν τολμάς να δεχτής τό στοίχημά μου;... Τό δέχομαι, έπτε ό Άμρέχ και ζυγώνοντας πρós τό μέρος της (Τό τέλος στην σελίδα 21)

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Πώς ό Κομπολλέρο συγκρατεί τους στρατιώτες του στις θέσεις των. (Σκίτσος: Σ. ΡΩΝΑ)

24ον (τελευταίον)

— Μην διαίσεσθαι δέκομεν ο ντὲ Βιτρώ. Για νὰ ἀποκτήσῃ τὸν τίτλον τοῦ ὁ ἱππο-
της καὶ νὰ πάρῃ ὑπὸ τὴν κατοχὴ τοῦ τὴν
περιοχὴ τοῦ χρεῖταις νὰ φθάσῃ ἀσφαλὲς
στὸ Λοιδίνον. Εἶνε ἀνάγκη γι' αὐτὸ νὰ μὴ
γίνῃ ἀντιληπτὴ ἀπὸ κανένα ἡ ἀναχώρησις
τοῦ καὶ νὰ προσάτεται ἐπίσης κατὰ τὸ τα-
ξίδι τοῦ. Ἐλπίζω ὅτι ἕως αὐριο θὰ τοῦ ἐ-
χω ἐξασφαλίσει μιὰ συνοδεία τεσσάρων εὐ-
πατρίδων, οἱ ὅποιοι θὰ ἀφοσιωθοῦν στὴν ὑ-
πόθεσι τοῦ, σὺν νὰ ἐπάρκει γιὰ δικὴ τους.
Δέχομαι νὰ εἰσθῇ οὐδέποτε.

— Ναί, ἀπήντησε χωρὶς κανένα δισταγμὸ
ὁ Σουράν.

— Θαυμάσια. Τότε θὰ ἐτοιμασθῇτε γιὰ τὸ
ταξίδι αὐτὸ καὶ θὰ περιμένετε αὐριο τὸν ἱπ-
πότη μεταξὺ τῶν ἐπτὰ καὶ τῶν ὀκτῶ στὴν ἐ-
ξοδὸ τῆς πόλεως τοῦ Ἀγίου Ἀντωνίου.

— Πῶς; Ὁ ἱππότης δὲν πρόκειται νὰ ἐλ-
θῇ ἀπὸψε μαζί μου;

— Ὁχι φίλε μου. Γιὰ μεγαλύτερη ἀσφά-
λεια θὰ τὸν κρατήσω ἐδῶ. Σεῖς θὰ φύγετε
τώρα καὶ δὲν θὰ κάμειτε λόγο σὲ κανένα γιὰ
τὴν ἀποστολὴν τὴν ὁποῖαν ἀναλαμβάνετε.

Ὁ Σουράν θὰ ἐπρωτοῦσε νὰ ἀνελάμβαν
νε αὐτὸς ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ τὸν ἱππο-
τη. Ἐν τούτοις δὲν ἔφερε καμμίαν ἀντίρρη-
σι. Καί, ἀφοῦ ἀπεχάρησε μὲ μιὰ θερμὴ
χειραψίαν τὸν Ταγκρέντ καὶ τὸν ντὲ Βιτρώ,
ἔφυγε ἀπὸ τὸ μέγαρον.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Πόση ὑπὲρξεν ἡ ἐκπληξίς τοῦ Σουράν, ὅ-
ταν τὴν ἄλλη ἡμέρα, σὸν τόπο τῆς συναν-
τήσεως μεταξὺ ἐκείνων πού θὰ συνοδεύουν
τὸν Ἰωάννην Ταγκρέντ, ἀντίκρουσε καὶ τὸν
Ἀρτανιάν.

Γιατὶ ὁ ντὲ Βιτρώ, κατὰ σύστασιν τῆς Βα-
σιλίσσης, εἶχε ἀποσταθῇ γιὰ τὴν ἀποστολὴν
αὐτὴν σὸν πιστὸν αὐματοφύλακα, ὁ ὅποιος πάλι
εἶχε καλέσει κοντὰ τοῦ τὸν Ἀθῶ, τὸν
Πόρθο καὶ τὸν Ἀραμί.

Οἱ δύο ἄνθρωποι εἶδαν ὅτι ἡ ἐχθρότης τους
δὲν εἶχε πιά κανένα λόγο καὶ ἐφίεισαν μὲ συγ-
κίνησι τὰ χέρσα.

Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ὁ ντὲ Ἀρτανιάν
καὶ ὁ Σουράν ντὲ Μπερζεράκ συνεδέθησαν
μὲ μιὰ εὐκρινὴ φιλίαν, πού κανένα νέφος δὲν
ἐπέσκιασε ἔκτοτε.

Τὸ ταξίδι στὴν Ἀγγλίαν ἐπρασματοποιήθη
χωρὶς κανένα δυσάρεστο.
Ὅταν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Καρδινάλιου ἐπλη-
ροφόρησαν τὴν ἀναχώρησις τῆς μυστηριώ-
δους αὐτῆς συνοδείας, καὶ ἐτέθησαν ἐπὶ τὰ
ἴχνη τῆς ἦσαν πᾶ ἀργά.

Ὁ ἱππότης, οἱ τεσσάρων αὐματοφύλακες
καὶ ὁ Σουράν ντὲ Μπερζεράκ εἶχαν ἐγκατα-
λείψει τὴν Δουνιέρκη δύο ὥρες προτοῦ νὰ
φθάσῃ ἐκεῖ ἡ διαταγὴ τοῦ Βασιλέως, διὰ
τῆς ὁποίας ἀπηγορεύετο ἐπὶ ἐν ἐκκοσμητικῶν
ἡ ἀναχώρησις παντὸς πλοίου γιὰ τὴν
Ἀγγλίαν.

Ἐνὰ μῆνα ἀργότερα, ἀφοῦ ἔγιναν οἱ ἀπαι-
τούμενες διατυπώσεις, ὁ ἱππότης Ταγκρέντ
εἶχεν ἀποκτήσει τοὺς τίτλους τοῦ καὶ εἶχε
ᾤρεσι ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ τὴν κολλοσιαια
κληρονομία πού τοῦ εἶχεν ἀφήσει ὁ πατέρας
τοῦ.

Ἦταν τώρα ὁ δοῦς τοῦ Βουκιγχαμ, ὁμοτί-
μος τῶν Βασιλέων τῆς Ἀγγλίας καὶ ἕνας
ἀπὸ τοὺς πλουσιωτάτους ἀνθρώπους τοῦ Ἡ-
νωμένου Βασιλείου.

Τὸν ἐπόμενον χρόνον, συνοδευόμενος ἀπὸ
μιὰ πολυμελὴ ἀκολουθίαν, ὁ νεαρὸς δοῦς τοῦ
Βουκιγχαμ ἐφθάσε στὸ Παρίσι.

Καί, τότε, ἔγιναν οἱ γάμοι τοῦ μετὰ τὴν βα-
σιλίσσαν ντὲ Σερνάλ, μετὰ τὴν ὁποῖαν δὲν εἶ-
χε παύσει νὰ ἀλλοιογραφῇ καθ' ὅλον αὐτὸ
τὸ διάστημα.

Ἡ Βασιλίσσα συνεφιλιώθη μὲ τὸν Καρ-
δινάλιον καὶ ἡ συμφιλίωσις αὐτῆς ὑπὲρξεν ἡ

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου

ΤΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝΤΑ ΤΗΣ
ΙΔ' ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ 91ον. 25—1—41.

«Ἐπιτυχεῖς» περιορισμέναι ἐπιχει-
ρήσεις. Συνελήφθησαν ἄνω τῶν 100
αἰχμαλώτων. Ἡ ἀεροπορία μας ἐδρα-
σεν ἐπιτυχῶς καταρρίψασα 3 ἐχθρικά
αεροπλάνα ὑπεράνω τοῦ μετώπου. Ἐ-
τερα 3 τοιαῦτα κατερρίφθησαν ἐκ τῶν
ἐνεργησάντων τὴν κατὰ τὴν Θεσσαλο-
νίκῃς ἐπιδρομῇ. Ἀπαντᾷ τὰ ἀερο-
πλάνα μας ἐπέστρεψαν εἰς τὰς βάσεις
τῶν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ 92ον. 26—1—41.

«Περιορισμέναι» ἐπιτυχεῖς ἐνέργειαι.
Συνελήφθησαν αἰχμαλώτοι τινεῖς.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ 93ον. 27—1—41.

«Τοπικὴ δράσις. Κατελήφθησαν ση-
μεῖα τινὰ τοῦ ἐχθροῦ. Συνελήφθησαν
περὶ τοὺς 90 αἰχμαλώτοι καὶ περιήλ-
θον εἰς χεῖρας μας αὐτόματα τινὰ ὀ-
πλα. Ἐπιδρομὴ ἐχθρικών ἀρμάτων ἀ-
πεκρούσθη καταστραφέντων 4 ἐξ αὐ-
τῶν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ 94ον. 28—1—41.

«Περιορισμέναι» τοπικαὶ ἐνέργειαι.
Συνελήφθησαν αἰχμαλώτοι τινεῖς. Δύο
ἐχθρικά ἀεροπλάνα καταρρίφθησαν ὑ-
πὸ τοῦ ἀντισταεροπορικοῦ πυροβολικοῦ
μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ 95ον. 29—1—41.

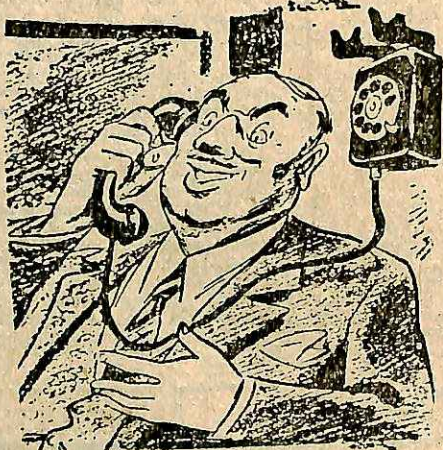
«Περιορισμέναι» ἐπιτυχεῖς ἐνέργειαι.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ 96ον. 30—1—41.

«Τοπικαὶ» ἐπιτυχεῖς ἐνέργειαι. Κα-
τελήφθησαν σημεῖα τινὰ τοῦ ἐχθροῦ
καὶ συνελήφθησαν περὶ τοὺς 200 αἰ-
χμαλώτοι, ἐν οἷς καὶ 7 ἀξιωματικοί.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ 97ον. 31—1—41.

«Κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν τὰ
στρατεύματά μας διεξήγαγον ἐπιτυ-
χεῖς ἀγῶνας ἐπὶ ὁρεινῶν περιοχῶν ὑ-
ψους 1900 μέτρων καὶ ἄνω. Κατελή-
φθησαν μεγάλης σημασίας ἐδαφικά
σημεῖα κατεχόμενα ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ καὶ
συνελήφθησαν περὶ τοὺς 150 αἰχμαλώ-
τοι. Εἰς ἑτέρον σημεῖον τοῦ Μετώπου
προσπάθεια τοῦ ἐχθροῦ νὰ ἐπιτεθῇ δι'
ἀρμάτων συνετρίβη ἐν τῇ γενέσει τῆς.

ΣΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΧΙΟΥΜΟΡΙΣΤΙΚΟ ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΟ

— Ἐμπρός!... Ἐμπρός!... Σὰς παρακα-
λῶ, ἐξήγησά τοῦ γραφεῖον διανομῆς δελτίων τοῦ
πολυγραφίου Ἀγορανομίας Πῶς εἶπατε; Νὰ
ζητήσω τὸν ἀριθμὸν 27.451; Εὐχαριστῶ.
— Ἐμπρός!... Ἐμπρός!... Ὁ δὲ ἄλλος Δη-
μῶδης Δημόδης ὑπαλλήλος τοῦ Δημοῦ.
Ἦθελα νὰ σὰς ἐπεξηγήσω γι' αὐτὸ τὸ πρό-
σθετο δελτίο τῆς ἑκακάρους πού σὰς ἔλεγα
χθές...

... Σὰς παρακαλῶ, σταθεῖτε λοιπὸν νὰ σὰς
πῶ: δὲν πρόκειται νὰ κάνω καμμίαν ἐπιχειρησι
μ' αὐτὸ τὸ εὐλογημένον δελτίο. Δὲν σὰς εἶπα
καὶ χθές τὸ θράδυ τί τὸ θέλω; Καί, σὸ κα-
τωκάτω δὲν γίνω μεγάλα πράγματα: εἶνα
ψωροδελτίο γιὰ λίγη ἑκακάρη. Σταθεῖτε, μὴ
διακόμειτε, γιὰτὶ δὲν εἶνε εὐκόλο νὰ σὰς ἐ-
ναρξά! Ναι, ἔξω ὅτι εἰσθε ἀπορροημένοι,
ἀλλ' ἂν διακόμειτε, θὰ με ἀναγκάσει νὰ σὰς
ἀπαρχῇ μιὰς περιόδου εὐμερίας γιὰ τὴν
Γαλλίαν.

Ἡ δοῦκισσα ντὲ Σεβρὲς κατέθεσε καὶ αὐ-
τὴ ἀργότερα τὰ ὄπλα, μὴ βρίσκοντας τὸ ἔδα-
φος πρόσφορον γιὰ τὴν μηχανορραφίαν τῆς καὶ
ἀπεσυρθεὶ στὴν Ἀγγλίαν, ὅπου ἔζησε κοντὰ
στὴν ἀγαπημένην τῆς κόρη, πού ἦταν τώρα
δοῦκισσα τοῦ Βουκιγχαμ.

Ὅσο γιὰ τὸν Σουράν ντὲ Μπερζεράκ, ἐξή-
κολούθησε νὰ γράφῃ ποιήματα καὶ νὰ κυνη-
γᾷ τὸν ἔρωτα, ὁ ὅποιος, ἀλλοιμονοῦ! δὲν
ἐλύριζε νὰ τὸν κυττάξῃ, παρὰ μόνον γιὰ νὰ
τοῦ εἰπῇ ἕνα χαμόγελο, γεμάτον εἰρωνείαν ἢ
συμπόνιαν!

ΤΕΛΟΣ
(Μετάρρασις: ΑΛΕΞ. ΜΑΓΝΗ)

ΜΙΘΡ.ΙΔΑΤΗΣ

Ἐμπρός στὸν ΜΕΓΑΛΟ ΝΕΚΡΟ

Μία ζωὴ ἀφιερωμένη ἐξ
ὁλοκλήρου στὴν Πατρίδα

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς δὲν ὑπάρχει πιά
ἀνάμεσα μας! Συμβόλο ζωντανὸ ὡς
χθές, ἱερὴ ἀναμνησις σήμερα, παραμένει
πάντα ὁ ἄνθρωπος πού ἐνωσε ὅσο κα-
νεῖς ἄλλος τὴν ἐλληνικὴν ψυχὴ καὶ πού
μας ἔδωκε τὴν πληρέστερη καὶ δυναμικώ-
τερη ἐκφράσι τῆς.

Ὁ Μεταξᾶς οὐκ ἦταν ἕνας κυβερνητής.
Ἦταν Ὁ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ. Ὁ ὁδηγητής.
Ὁ Ἀρχηγός. Ἦταν κατὰ περισσοῦτο
ἀκόμη: Ὁ Δημιουργός! Ἐδωκε τὴν προ-
σωπικὴν σφραγίδα τοῦ στὴν ἐποχὴν τοῦ,
τὴν ἀνέβασε σὲ τὸ ὕψος τῆς φωτεινῆς δια-
νοίας τοῦ, τῆς ἐνεφύσησε τὸν παλμό τῆς
ὑπέρροχης ψυχῆς τοῦ καὶ ἐμεγαλουργῆσε
σὲ μιὰ περίοδον, ὅπου ὅλα ἦσαν σύγχυ-
σις καὶ χάος καὶ προμῆνυμα ὀλέθρου.

Ἡ Ἑλλάς ὁλόκληρη, ἀπὸ τὸ ἕνα ἄ-
κρον ὡς τ' ἄλλο, εἶχε συσπειρωθῇ γύρω
τοῦ, ὅταν ἐξῆσε. Κατὰ ἀπὸ τὴν μεγάλην
καὶ προστατευτικὴν σκιά τοῦ, ζητάει καὶ
σήμερα τὴν δύναμι, γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ
ἔργον πού ἀρχισε ὁ ἀλησμόνητος νεκρός.

Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΟΥ

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς εἶχε γεννηθῇ ἀ-
πὸ πατέρα Κεφαλληνόν, ἀπὸ μητέρα Ρου-
μελιώτισσα, ἡ μάμμη τοῦ ἦταν ἀπὸ τὰ
Γρεβενὰ τῆς Μακεδονίας καὶ εἶδε τὸ φῶς
στὴν πατρίδα τοῦ Ὀδυσσεύς, τὴν Ἰθά-
κην. Στὸ βαπτιστικὸν τὸ ἀναφέρεται μάλι-
στα μὲ δύο ὀνόματα: Ἰωάννης καὶ
Μιχαήλ. Τὸ πρῶτον τὸ ἦθελε ὁ ἀναδόχος
τοῦ «κυρία Μαγδαληνῇ, συμβία τοῦ κυ-
ρίου Ἀνδρέου Μ. Βελλιανίτη, ἐκ Παζῶν»,
τὸ δεύτερον ἡ μητέρα τοῦ Ἑλένης Παναγῇ
Μεταξᾶ, ἐκ Βραχωρίου τοῦ Ἀργιναίου.

Γιὰ τοὺς προγόνους τοῦ, ἔξερομε πολ-
λὰ: πάρα πολλά. Ἐμφανίζονται ἀπὸ τὸ
1081. Δύο αἰ' αὐτοῦς, ὁ Μαρῖνος καὶ ὁ
Καίσαρ, ἔπесαν θύματα τῶν Βενετῶν, ὁ
πρῶτος στραγγαλισθεὶς καὶ ὁ δεύτερος
τουφεκισθεὶς, ἐπειδὴ ἐτόλμησαν νὰ ὑψώ-
σουν τὴν φωνὴν τοὺς ἐναντίον τῶν τυράν-
νων.

Ἱστορικῶς γνωστὴ, ἡ οἰκογένεια τῶν
Μεταξᾶδων εἶνε κυρίως ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ
15ου αἰῶνος. Ἀναφέρεται πράγματι ὅτι,
τὴν ἐποχὴν αὐτὴν, ὁ ἑνὸς πλοίαρχος Θω-
μᾶς Κέλου μετέφερε στὴν Κρήτη 25 οἰκο-
γένειες, πού εἶχαν ἔλθει πρόσφυγες στὴ
Χίο ἀπὸ τὸ Βυζάντιον, μεταξὺ δὲ αὐτῶν
τῶν οἰκογενειῶν βρίσκονταν καὶ τρεῖς ἀ-
δελφοὶ Μεταξᾶδες. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς,
ὁ Ἀγγελος, ὑπῆρξε ὁ κατ' εὐθείαν πρόγο-
νος τοῦ ἐκλιπόντος πρωθυπουργοῦ.

Ὁ πατέρας τοῦ ἦταν ἐπαρχος στὴν Ἰ-
θάκην καὶ γι' αὐτὸ βλέπομε τὸν νεαρὸ Ἰω-
άννη νὰ ἀρχίζῃ τὴν σπουδὴν τοῦ στὴ νῆσον
τοῦ Ὀδυσσεύς καὶ νὰ τὴν συνεχίσῃ ἀρ-
γότερα στὸ Ἀργιστόλι, ὅπου, ἐν τῷ με-
ταξὺ εἶχε ἐγκατασταθῇ ἡ οἰκογένειά τοῦ.
Σὲ ἡλικία 15 ἐτῶν, ὁ Μεταξᾶς εἰσήλθε
στὴ Σχολὴ τῶν Εὐελπίδων, πού ἦταν τό-
τε στὸν Πειραιᾶ, στὸ κτίριον πού ἀργότε-
ρα ἐστεγαζόταν ἡ Γενικὴ Ἀπεθῆκη Ὑ-
λικοῦ Στρατοῦ.

Ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ, συσταθεῖσα
ἀπὸ τὸν τότε ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν
Μαυρομιχάλην, ἀπετελεῖτο ἀπὸ τοὺς καλυ-
τέρους ἀξιωματικούς τοῦ ἐλληνικοῦ στρα-
τοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης: τὸν ἀντιστα-
γματάρχην τοῦ πυροβολικοῦ Μαστραπᾶ,
τὸν ταγματάρχην τοῦ μηχανικοῦ Σοφίαν-
Νοταρᾶ καὶ Μπρούσιον, τὸν ταγματάρ-
χη τοῦ πυροβολικοῦ Βυζάντιον καὶ τὸν λο-
χαγὸν τοῦ πυροβολικοῦ Ἀντωνόπουλον.

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἦλθε πρῶτος
στὴς ἐξετάσεις, μὲ μεγάλη διαφορά βαθ-
μολογίας ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὑποψηφίους.
Κατὰ τὴν περίοδον τῆς φοιτήσεώς τοῦ
(1885—1890), διακίχηται τῆς Σχολῆς
διετέλεσαν δύο ἀπὸ τὴς ἐξέχουσας στρα-
τιωτικῆς φυσιογνωμίας τῆς ἐποχῆς, οἱ
συνταγματάρχαι Μάνος καὶ Πάνος Κολο-

Ὁ ἀείμνηστος Ἀρχηγὸς ἐμφανῶν λόγον ἐνώ-
πιον συγκεντρώσεως ἐπαγγελματιῶν.

κοτρώνης. Καθηγητὰ τοῦ στὰ μαθηματι-
κά ἦταν, ἐξ ἄλλων, οἱ ἀείμνηστοι μαθημα-
τικοὶ Κυπριαρσιὸς Στέφανος, Ἀναργύρος
καὶ Καραγιαννίδης.

Ὁ καθηγητὴς Ἀναργύρος διηγείτο κά-
ποτε ὅτι, κατὰ τὰ πενήντα χρόνια πού
διετέλεσε καθηγητὴς στὴ Σχολή, δὲν εἶχε
συναντήσῃ πῶς δυνατὸ μαθηματικὸ κεφα-
λὶ ἀπὸ τὸν Μεταξᾶ. Ἀνέφερε δὲ χαρακτη-
ριστικῶς ὅτι μόνον αὐτὸς, ἀνάμεσα στὸ
πλῆθος τῶν ὁσίων μαθητῶν, εἶχε κατορ-
θῶσαι νὰ λύσῃ διαφορικὰς ἐξισώσεις μὲ
δικὸν τὸν τρόπον.

Ἀργότερα, ἀξιωματικὸς πιά τοῦ Ἑλ-
ληνικοῦ στρατοῦ, ὁ Μεταξᾶς ἐφοίτησε
στὴ Στρατιωτικὴ Ἀκαδημία τοῦ Βερολί-
νου, ὅπου εἶχε ὡς συμπαθῆτάς τοῦ πρόε-
δρον τῆς Τευρκικῆς Δημοκρατίας Κεμάλ
Ἀτατούρκ καὶ τὸν Ἐρνέστ πασᾶ.

Γιὰ τὴν τελικὴ δοκιμασίαν, στὴν ὁποῖαν
τοὺς ὑπέβαλαν, ὁ ἀείμνηστος πρωθυπουρ-
γὸς διηγείτο κάποτε τὰ ἐξῆς σὲ κύκλο
φιλίμων τοῦ προσώπου:

«Ἐπὶ δέκα ἡμέρας, μὰς ὑπέβαλαν σὲ
μιά συνεχὴ ἐπιπορευσιάν, γιὰ νὰ ἀντι-
ληφθῶν τὴν σωματικὴν μας ἀντοχή. Ἀλλὰ
ἔαμε διαρκῶς ἄλογα καὶ τὸ θράδυ, μόλις
μας ἔδιναν δύο ὥρων καιρὸν γιὰ νὰ κοιμη-
θούμε. Ὅλοι εἴμαστε φοβερά ἐξηντημέ-
νοι. Καί, ξαφνικά, μιὰ μέρα, μὰς ἔδωκαν
τὸ θέμα τῶν ἐξετάσεων. Ἐπρεπε νὰ τὸ
λύσωμε μέσα σὲ δύο ὥρες».

Παρ' ὅλα αὐτὰ, ὁ Μεταξᾶς ἦλθε πρῶ-
τος καὶ κατέκτησε τοὺς καθηγητὰς τοῦ.

Ἡ στρατιωτικὴ τοῦ σταδιοδρομία, ὅ-
ταν κατέπιν ἐπέστρεψε στὴν Ἑλλάδα, ὑ-
πῆρξε ἀματική. Ὁ Βενιζέλος τὸν προσέ-
λαβε ὡς ὑπατιστίου τοῦ καὶ ὁ Βασιλεὺς
Κωνσταντῖνος τὸν ἐκρησινολογήσας ὡς ἕνα
ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους συνεργάτας τοῦ
κατὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους καὶ κα-
τόπιν.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΤΑΞΙΣ

Ὁ Μεταξᾶς, καθ' ὅλη τὴν μακρὰ στα-
διοδρομίαν τοῦ, ὑπῆρξεν ἕνας ἀκούραστος
μελετητής καὶ ἕνας ἄνθρωπος ἐξαιρετι-
κῆς, καταπληκτικῆς μάλιστ, δράσεως.
Ἐργασίαν τελείως τῇ Γαλλικῇ, τὴν Ἀγ-
γλικῇ, τῇ Ρωσικῇ καὶ τῇ Γερμανικῇ. Οἱ
μελέτες τοῦ ἐξετείνοντο σ' ὅλα τὰ ἐπίπε-
δα τῆς ἀνθρωπίνης μορφώσεως καὶ οἱ
γνώσεις τοῦ ἦσαν ἀπέραντες. Αὐτὸ ὅμως
δὲν τὸν ἐμπόδιζε ἀπὸ τὸ νὰ κινῆται καὶ
νὰ ἐργάζεται διαρκῶς.

Ἀφηγοῦνται ὅτι, στὰ νεανικά του χρό-
νια, ἦταν ἕνας νέος σεμνός, ἥρεμος καὶ
αἰσθητὸς τῇ ἥθῃ. Οἱ συναστροφές
τοῦ ἦσαν περιορισμένες καὶ οἱ διασκεδά-
σεις τὸν ἐτρέφον ἐλάχιστα. Τὴν ἴδιαν
τακτικὴν ἀκολουθῆσε καὶ κατόπιν. Ἐν-
α μόνον πάθος εἶχε: τὸ ταίγιο. Δὲν τὸ ἐγ-
κατέλειπε ποτὲ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ.

Ἡ οἰκογενειακὴ τοῦ ζωὴ ἦταν ἀπλὴ καὶ
ἥρεμη, μιὰ ζωὴ οἰκογενειαρχοῦ. Τὸ φαγῆ-

τὸ τοῦ λιτοῦ. Ἐτρώγε δὲ μὲς πάντα μὲ μα-
γάλη ὄρεξι καὶ ἡ ὑπόλοιπη ἡμέρα τοῦ ἐ-
περνοῦσε μὲ μερικοὺς καφέδες.
Τὴν ἀπλὴ αὐτὴ καὶ ἥρεμὴ ζωὴ τὴν ἐκα-
ρακτηρίζε μιὰ παραδειγματικὴ τάξις. Ὁ-
πὼς ὅλα ἦσαν τακτοποιημένα μέσα στὸ
μυαλὸ τοῦ, τὸ ἴδιο συνέβαινε καὶ μὲ τὰ
πράγματα πού εἶχε στὸ γραφεῖόν τοῦ. Ὁ
λα ἦσαν στὴ θέσι τους. Στὸ ζήτημα αὐτὸ
ἦταν αὐστηρότατος, εἴτε ἐπρόκειτο γιὰ
τοὺς οἰκείους καὶ τοὺς ὑπηρετὰς τοῦ, εἴ-
τε ἐπρόκειτο γιὰ τοὺς συνεργάτας τοῦ,
στὴ δημοσίαν ζωὴν τοῦ. Δὲν ἐσυγχωροῦσε
καμμίαν ἀταξίαν, καμμίαν προχειρότητα.

Καταπληκτικὴ ἦταν ἐπίσης ἡ μνήμη
τοῦ. Ἐθιμῶντων πρόσωπα καὶ πράγματα
μὲ μιὰ καταπληκτικὴν εὐχέρεια. Γιὰ πολ-
λοὺς συγγραφεῖς, θὰ μπορούσε νὰ σὰς
πῇ, χωρὶς καμμίαν ἀπολύτως σκέψιν, σὲ
ποῖα σελίδα πραγματεύονται τοῦτο ἢ ἐ-
κεῖνο τὸ θέμα. Δὲν τοῦ συνέβαινε ποτὲ
νὰ κάμῃ λάθος. Καὶ ἐνῶ οἱ ἄλλοι εὐρι-
σκαν τὸ χαρισμα αὐτὸ καταπληκτικόν, ὁ
Μεταξᾶς τὸ θεωροῦσε ἐντελὴς φυσικὸν καὶ
ἐσηκῶνε μὲ ἀδυσία τοὺς ὤμους στὰ
ἐγκωμιαστικὰ σχόλια πού τοῦ ἐγίνοντο
ἐξ ἀφορμῆς αὐτοῦ.

Τίποτε ὅμως δὲν θὰ μπορούσε νὰ ἐ-
ξομοιωθῇ μετὰ τὴν ἀκατάβλητὴν ἐργατι-
κότητα τοῦ ἀείμνηστον Πρωθυπουργοῦ, κα-
τὰ τὰ τελευταία αὐτὰ χρόνια, πού ἐπρω-
κεῖτο νὰ εἶνε καὶ τὰ τελευταῖα τῆς ζωῆς
τοῦ.

Ὅταν ἀνέλαβε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρα-
τιωτικῶν, ἕνας ἀνώτερος ἀξιωματικὸς ἐ-
λεγε χαρακτηριστικῶς:

— Ἀπ' αὐτὴς ἀκόμη τὴς πρώτης ὥρας
πού ἐγκατεστάθην στὸ γραφεῖόν τοῦ Ὑπουρ-
γοῦ, ὅλοι, ἀπὸ τοὺς στρατηγούς ὡς τὸν
τελευταῖον στρατιώτην, ἐνωίσασα πῶς ἐ-
να σιταβρὸ χέρι καὶ μιὰ ἀλύγιστη θέλησι
διηύθυνε τὰ πάντα. Καί, ὡστόσο, ὁ Με-
ταξᾶς δὲν εἶχε προφέρει παρὰ λίγες λέ-
ξεις μόνο καὶ δὲν εἶχε ἐκδώσει παρὰ ἐ-
λάχιστες διατάξεις. Ἀλλὰ μὰς εἶχε ἐμφυ-
σῆσει τὸν παλμό τοῦ. Ἡξέραμε πιά, ἀ-
πὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, πῶς εἴχαμε ἕνα
Ἀρχηγὸ καὶ ἀκολουθήσαμε ὅλοι πιστὰ

7ον

— Είσαι ανήθικος, Ματθαίε. 'Η 'Εταιρία μας δεν έχει την αξίωσή από τα μέλη της να είναι προσηφάνη. Εγώ θα σου πω... 'Απώσθησέ το θά σου δώσω οδηγίες τι πρέπει να κάμεις και σε τι να την βοηθήσεις. Και αν η δουλειά επ'αυτή, θα σου δώσω ένα καλό τσέκι δέκα χιλιάδων φράγκων που θα εισπραχθεί από την Τράπεζα της Γαλλίας. 'Επειτα, θα κάμω την έκθεσή μου, την οποία θα υποβάλω στο συμβούλιο της 'Εταιρίας. Στην έκθεσή, λοιπόν, αυτή, φιλαρμόκο μου, θα αναφέρω λεπτομερώς τα κατορθώματά σου και θα τονίζω ότι η επιτυχία της επιχειρήσεως οφείλεται αποκλειστικώς σε σένα. 'Εκείνο τότε θα σε κατατάξω αμέσως μεταξύ των μελών της 'Εταιρίας, και τότε μονάχα θα μάθης ποιά είναι η 'Εταιρία μας, πώς εργάζεται, πώς κατορθώνει πάντοτε να είναι άδρατος και σούληπτος και πώς ανταμείβει τα μέλη της. Με λίγα λόγια, φίλε μου, θα μαθής τόσα θαυμάσια πράγματα, που θα υπέ-

Η λύσις είχε δοθή. Δεν παραμελούσε ποτέ το παραμικρό. Από τα σοβαρώτερα ζητήματα, μεταπηδούσε με καταπληκτική ευχέρεια σε ζητήματα που θα έφαιναντο έπουσιώδη, αλλά που δεν ήταν καθόλου τέτοια για τον άνθρωπο αυτών της παραδειγματικής τάξεως και της καταπληκτικής ακριβείας.

ΗΡΩΪΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΙΣ

Ο Μεταξάς είχε μια ήρωική αντίληψη για τη ζωή. Και την αντίληψη αυτή την διέτηρε ως την τελευταία του στιγμή. Δεν έπαυσε να εργάζεται και όταν ακόμη η υγεία του είχαν αρχίσει να κλονίζονται.

Και ύπηρεζε άσφαλώς θύμα της άκαταπονήτου εργατικότητός του, η οποία δεν του άφινε ούτε στιγμής ανάπαυσιν.

Ο Μεταξάς είχε άσφαλώς έναν μεγάλον νεκρόν που σμερνούτο παλόνι. Ο θάνατός του αποτελεί τιμή για το έθνος, που, μέσα στη σμερνή ήρωική προσπάθειά του, προσέφερε στον θωμό της Πατρίδος, και αυτόν ακόμη τον πρώτο πολίτη του, τον Αρχηγό και Πατέρα του...

Η απώλεια του Μεταξά είχε μεγάλη. 'Αλλ' είχε μια απώλεια από εκείνες, που δεν μπορεί να κάμουν ένα λαό, όπως ο Έλληνας, να σκύψει το κεφάλι. Τουναντίον, ο απροσδόκητος χαμός του Κυβερνήτου έχωλάρωσε την εθνική συνείδηση, έκανε δρόμο γρανιτένιο και ατράνταχτο την πίστι μας, έδωσε φτερά στην όρμη μας...

Ο Έλληνικός λαός, από τον πρώτο ως τον τελευταίο πολίτη, μαθαίνοντας τον θάνατον του Μεταξά, παρ' όλη τη βαθεία δόνηση και τον ψυχικό σπαραγμό που ένοιωσε, άνεση ήκουσε υπερήφανα το κεφάλι και, σιωπηλά, ευλαβικά, χωρίς μάταιες έπιδείξεις, άνευνωσε τον όρκο που είχε δώσει: ότι θα αγωνισθή ως πού να νικήση!

ρηφανευθής διότι η τύχη σε ήξευσε να γίνης μέλος ενός τέτοιου θαυμασίου οργανισμού. Ο έπόπτης της κινήσεως αφού άκουσε με άνεκκρυστη χαρά τις διαβεβαιώσεις αυτές του Ουίλλιαμ, είπεν: — Έμπρός, Γκιλ 'Ελστεν, λέγε μου τι πρέπει να κάμω και θα το κάμω. Νοιώθω την ανάγκη να μπώ όσο το δυνατόν πιο γρήγορα στα μυστήρια του οργανισμού σας. — Πρέπει να ξέρης, όμως, φίλε μου, ότι τα μυστικά της έταιρίας είναι μυστικά που σκοτώνουν. Από τη στιγμή που θα μάθης ένα μυστικό της έταιρίας, πρέπει να ξέρης ότι ο θάνατος σε άπειλει, αν δεν κρατήσης το μυστικό και το προδώσης. Όσο μεγάλος, όσο ισχυρός και αν είσαι, μά και αν περιστοιχίζεσαι ακόμα από ένα ολοκληρό τάγμα χωροφυλάκων, δεν θα άποφυγής τον θάνατον. 'Αλλά πάλιν ο θάνατος θα κρέμεται κάθε στιγμή επάνω από το κεφάλι σου, και στή περίπτωσιν ακόμη που υποσχεθήκης να βοηθήσης την έταιρία και την τελευταία στιγμή απέφυγες να το κάμης.

Ο Ματθαίος έχωμεν έλασε, άδειασε το περιεχόμενο του ποτηριού του και είπεν: — Φίλε μου, Γκιλ 'Ελστεν, μπορείς να με λήσης ελεύθερα και με τη δεσώδεση ότι ξέρω και έγω να κρατήσω μυστικά. Γιόν θα ναυτο που με άπειλει δεν τον ποδοίμαι, γιατί θα δουλεύω για την έταιρία σας σαν ένας από τους πιο πιστούς και πιο άφωσιωμένους έταίρους.

— Λαμπρά. — Λέγε λοιπόν τώρα, Γκιλ 'Ελστεν. Είμαι περίεργος να ιδώ τέλους πάντων τί έχω να κάμω.

Ο Ουίλλιαμ έγέμισε το ποτήρι του συντρόφου του, καθώς και το δικό του, άναψε έπειτα την πίπα του και ρώτησε: — Τι ώρα έρχεται αύριο το τραίνο Βερολίνου - Παρισίων;

— Στις έπτά ακριβώς, είμαι δέ εκείνη την ώρα έπόπτης της κινήσεως.

— Θαυμάσια! 'Η παρουσία ύπαλλήλων ξενοδοχείων μέσα στο σταθμό άπαγορεύεται, όπως ξέρω. Είνε όμως ανάγκη να δρούμε τρόπο να παραβιάσωμε τον κανονισμό, διότι πρέπει να μω μέσα στον σταθμό, να περάσω ως ύπαλληλος ξενοδοχείου και να πείσω μιά επιβίτιδα να με άκολουθήση...

— Διάβολε! έπιθύρως ο Ματθαίος. Μά ένα πράγμα πολύ δύσκολον.

— Άς δοίμε, Ματθαίε. Εγώ δεν είμαι άπ' εκείνους που πνίγονται μέσα σε μιά κουταλιά νερό. Ούτε από εκείνους που τα σαστίζουν μόλις θρεθούν μπρος σ' ένα μικρό έμ-πόδιο.

— Το ξέρω.

— Πρέπει λοιπόν και σύ να είσαι ίδιος δπως έγω. Μόνο με τον τρόπο αυτό θα προδεύσης και θα γίνης πλούσιος. Σκέψου λοιπόν. Προσπάθησε, θάνασινε το μυαλό σου και κάμε τα άδύνατα δυνατά να θρής τρόπο, ώστε μόνος έγω να έρεθώ στον σταθμό.

Ο Ματθαίος σκέφθηκε, έθηκε το μέσον κα ταστρατηγήσεως του κανονισμού και είπεν: — Άκουσε, μω, Γκιλ 'Ελστεν. Όπως σοδ είπα, το τραίνο έρχεται ακριβώς στις έπτά το πρωί. Στις έπτά παρά τέταρτον άνοίγουν την πόρτα και εκείνοι που περιμένουν περνούν από την αίθουσα της άναμνησής στον περίβολο του σταθμού. Εγώ, ως έπόπτης της κινήσεως, έρισκομαι στο γραφείο μου από τις έξ.

— Ε, λοιπόν; — Λοιπόν, Γκιλ 'Ελστεν, εκείνη την ώρα ακριβώς θάρθης στο γραφείο μου να με θρής. Κανείς δεν θα σ' έμποδίση, γιατί έγω ο ίδιος θα στέκω στην πόρτα και θα περιμένω. — Λαμπρά.

Θα σε δάλω στο γραφείο μου και θα καθήσης να περιμένης. 'Επειδή όμως θα είσαι ντυμένος ως ύπαλληλος ξενοδοχείου και θα κινήσης φυσικά την περιέργεια, έγω θα άπομακρύνω τους άλλους ύπαλλήλους μέχρι του εξωτερικού περιόλου για να μη σε ίδούν και άρχίσουν τις φωνές και τις διαμαρτυρίες.

— Όραία. 'Επειτα; — Εγώ θα κατευθυνθώ στο γραφείο του σταθμάρχου, που με περιβάλλει με όλη του την έμπιστοσύνη και εκτίμησι και θα το πω ότι ένας άστυνομικός μετρηφισμένος σε ύπαλληλος ξενοδοχείου, έρισκεται στο γραφείο μου και περιμένει το τραίνο από το Βερολίνο για να τεθή επί τα ίχνη κάποιου διαδότη του κακούργου. Και θα τον πείσω ότι είσαι άστυνομικός.

— Γειά σου λοιπόν, φώναξε ένθουσιασμένος ο Ουίλλιαμ. Είσαι λαμπρός συντροφος. Θα προδεύσης πολύ γρήγορα, φίλε μου.

Άδειασαν τότε τα ποτήρια τους και οι δυο μαζί και μετά ο Ουίλλιαμ συνέχισε: — Σοδ είπα, ότι το σχέδιο της έταιρίας μας είναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα.

— Εγώ θα άρπάξω μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα.

— Εγώ θα άρπάξω μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα.

— Εγώ θα άρπάξω μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα.

— Εγώ θα άρπάξω μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα.

— Εγώ θα άρπάξω μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα.

— Εγώ θα άρπάξω μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα.

— Εγώ θα άρπάξω μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα.

— Εγώ θα άρπάξω μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα.

— Εγώ θα άρπάξω μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα. 'Η νέα όμως γιναι να άρπάξουμε μιά γυναίκα.

— Έγώ; — Ναι. Πές της δ, τι διάβολο θέλεις. Κάμε τα άδύνατα δυνατά, αλλά πρέπει να την πείσης να με άκολουθήση με κλειστά μάτια. Ο Ματθαίος έμεινε διατακτικός για λίγες στιγμές και μετά είπεν άποφασιστικά. — Καλά, θα το κάμω κι' αυτό. — Λαμπρά! 'Εμείνουμε τελείως σύμφωνοι... — Συμφωνάτατοι. Δεν μου είπες όμως, Γκιλ 'Ελστεν, αφού εκείνη πεισθή και σ' άκολουθήση, πού θα την οδηγήσης; — Ω, Ματθαίε, το πών είναι ν' ανεβή στο αυτοκίνητο, που θα περιμένη έξω από τον σταθμό. Όταν μπη ξέριω πού θα την οδηγήσω...

— Έμειναν έντελως σύμφωνοι.

Ο Ουίλλιαμ έφώναξε το γκαρσόνι, με το όποιο άνήλλαξε ξενοδοχείου ο Ουίλλιαμ μπηκε στο γραφείο του έπόπτου και έγκατεστάθη σ' αυτό.

Ο Ματθαίος έξ άλλου, συνεπής στις υποχρεώσεις του, αφού άπεμάκρυνε τους άλλους ύπαλλήλους των ξενοδοχείων και τους έταποθέτησε σε μέρους άπ' όπου να μη μπορούν να έλθουν τα όσα συνέβαιναν μέσα στον σταθμό, είδοποίησε τον σταθμάρχη ότι κάποιος άστυνομικός, μετρηφισμένος, έρισκόταν στο γραφείο του. Συνομιλήσε λίγη ώρα μαζί του και μετά έπεστρεψε στον Ουίλλιαμ.

— Ίωρα μπορείς να είσαι έντελως ήσυχος, του είπεν. Ο σταθμάρχης δεν θέλει ούτε σε σε άντικρύση.

Το τραίνο Βερολίνου - Παρισίων έφθασε την κανονική του ώρα και ο Ουίλλιαμ που παρακολουθούσε προσεκτικά τους άποδιδόμενους έπίδωτας, έδειξε κάποια στιγμή στον Ματθαίον μιά νέα ντυμένη στα κατάμαυρα και του είπεν:

— Μά, αυτή είναι η Μάρθα Ρούγερ. Πήγαινε και πηλασία την και πρόσφερε τις υπηρεσίες σου. Όπως θέλεις, είναι μόνη.

Ο Ματθαίος ύπηκουσε και σε λίγο έρισκόταν κοντά στην όρμηνη νεά.

Η Μάρθα Ρούγερ, μιά έξαιρετικά όμορφη νεά, μόλις είκοσι χρόνων, φορούσε μαύρα λγώ του προσφάτου θανάτου της μητέρας της και έταξίδευε μόνη.

— 'Η δεσποινίς; ρώτησε ο έπόπτης Ματθαίος. Ζήτη τίποτε;

Η Μάρθα, έλποντας μπροστά της έναν άνώτερο σιδηροδρομικό ύπάλληλο, δεν έδίστασε να άπαντήση:

— Μάλιστα, κύριε, κάτι ήθελα...

— Μήπως μπορώ να βοηθήσω σε τίποτε την δεσποινίδα...

— Ω! Και πολύ, κύριε.

— Τότε είμαι στις διαταγές σας.

Η Μάρθα Ρούγερ φάνηκε σαν να διατάξη λίγο, και άμέσως είπεν:

— Έχω μιά σύσταση για ένα ξενοδοχείο, αλλά μέσα στο τραίνο, μιά κυρία, στην οποία έδειξε την διεύθυνση του ξενοδοχείου, δεν με ένεθάρρυνε καθόλου...

— Άηλαδής.

— Μοδ έδωσε κακές συστάσεις γι' αυτό, κύριε.

— Μπορείτε, δεσποινίς, να μου δείξετε την σύσταση του ξενοδοχείου αυτού;

— Εύχαριστώ.

Και μέσα από μιά μικρή τσάντα, που κρατούσε στο χέρι της, άνεσυρε την έντυπο διεύθυνση του ξενοδοχείου και την έδωσε στον Ματθαίον.

Εκείνος, αφού έρριξε ένα βλέμμα επί της διευθύνσεως, συνωφρυνώθηκε, έμεινε σκεπτικός και είπεν:

— Δεν τολμά να καθηγηρήσω το ξενοδοχείο αυτό. Δεν μπορώ όμως και να σας το συστήσω...

— Όποτε είσθε έπιφυλακτικός;

— Διότι δεν είμαι βέβαιος, είμαι έπιφυλακτικός, δεσποινίς... Είπατε ξένη;

— Σχεδόν. Έχω έλθει και άλλοτε στο Παρίσι, αλλά το γνώρισα τόσο λίγο...

— Τότε, δεσποινίς, θα μου επιτρέψετε να σας συστήσω έγω ένα...

— Θα το θεωρήσω ευεργέτημα, κύριε.

— Έχωμε και μεις, δεσποινίς, τα μικρά μας μυστικά. Βλέπετε εκείνον τον κύριο;

— Μάλιστα.

— Είναι ύπαλληλος ενός ξενοδοχείου. πού μάς έχει συστήσει αυτή η διεύθυνση της άστυνομίας, για να τον χρησιμοποιήσουμε σε περιστάσεις, όπως η δική σας...

— Ω, κύριε, οδς εύχαριστώ πολύ.

— Καθώς και εγώ, δεσποινίς.

Και ο Ματθαίος, χωρίς να περιμένη περισότερο, έκαμε νόημα στον Ουίλλιαμ να πηλασία. Και όταν ο άνθρωπος του «Κόκκινου Δαχτυλιδιού» έφθασε κοντά της, όποκλινόμενος και χαιρετώντας, του είπεν:

— Γκιλ 'Ελστεν, θα μάς προσφέρης τις δ-

πηρεσίες σου... Θα σοδ συστήσω έξω την δεσποινίδα...

— Ω! Έκαμε ο Ουίλλιαμ. 'Η δεσποινίς λοιπόν, έπιθυμεί να μείνη στο ξενοδοχείο μας;

— 'Η δεσποινίς είναι ξένη και ήθελα να της παράσχετε κάποια έξαιρετική περιποίηση.

Ο άπαίσιος Ουίλλιαμ χαμογέλασε παράξενα και είπεν:

— Ο κύριος έπόπτης μπορεί να είναι ήσυχος. 'Η δεσποινίς θα μείνη όχι άπλως εύχαρη στην ένη, άλλ' ένθουσιασμένη.

— Λαμπρά!

Και ο έπόπτης γυρίζοντας προς την Μάρθα Ρούγερ:

— Έχετε άποσκευές; ρώτησε.

— Όχι. Μόνο αυτή τη θάλιτα.

— Δώστε την, λοιπόν, στον κύριο 'Ελστεν και άκολουθήστε τον. Έού δέ, 'Ελστεν, δεν θέλω να θγής από την μεγάλη πόρτα. Οι άλλοι ύπαλληλοι των ξενοδοχείων θα άρχισουν πάλι τις διαμαρτυρίες των, ότι κάνομε προτιμήσεις.

— Θα δούμε από την μικρή πόρτα, εκείνη εκεί. Άλλως, και το αυτοκίνητο του ξενοδοχείου μας εκεί θα περιμένη.

— Θαυμάσια! Πηγαίνετε λοιπόν.

Ο Ματθαίος όποκλήθηκε ευγενικά έμπρος στην άνυποπη Μάρθα, που τον έχαιρετσε εύχαριστώντας και άκολουθούσε τον Ουίλλιαμ, που προπορεύονταν και κρατούσε την θάλιτα της στο χέρι του.

Βήγαν από μιά μικρή πόρτα του περιόλου στον δρόμο, όπου περιμένε ένα αυτοκίνητο και ο Ουίλλιαμ ένευσε στον σωφέρ να πηλασία. Τού έδωσε την θάλιτα, άνοιξε μετά την πόρτα του αμαξίου και άποκαλύφθηκε μπρος στη νεά λέγοντας:

— Εύαρεστηθήτε να περασετε, δεσποινίς.

Άνυποπη η Μάρθα άνέθηκε και κάθισε, ενώ από άπέναντί της κάθισαν, μ' όλες τις ένδειξεις του σεδασμού, κάθισε ο Ουίλλιαμ που και διάταξε τον σωφέρ.

— Έμπρός! Στό ξενοδοχείο.

Και το αυτοκίνητο ξεκίνησε άμέσως, ενώ ένα χαμόγελο θριάμβου διαγραφόνταν στα χείλη του Ουίλλιαμ.

Η ΠΛΗΡΩΜΗ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Επί μισή ώρα και περισσότερον τώρα το αυτοκίνητο οιδόχιζε τους κεντρικούς και κοσμοπλημμυρισμένους δρόμους του Παρισίου καταβυθνόμενο προς τα προάστεια, που ήσαν λιγότερον θορυβώδη και σχεδόν έρημα.

Και ως ένα σημείο, θωομένη στις σκέψεις της, η Μάρθα Ρούγερ δεν είχε προσέξει την λεπτομέρεια αυτή. Όταν όμως έρριξε μιά τυχαία ματιά στο ρολόγι της, φώναξε με κάποια έκπληξη:

— Μπρά! Τρέχωμε περισσότερον από μισή ώρα! Μά είνε λοιπόν τόσο μακριά το ξενοδοχείο μας;

Ο Ουίλλιαμ χαμογέλασε καλοκάγαθα και είπεν:

— 'Η δεσποινίς είναι ξένη και γι' αυτό δέ θάια κάμνει την έρώτησιν αυτή...

— Τι ένοιείτε;

— Έννοώ, δεσποινίς, ότι το ξενοδοχείο μας δεν είναι μακριά, αλλά το Παρίσι είναι μεγάλο. Το ξενοδοχείο μας, βέβαια, δεν έρισκεται στα κέντρα, γιατί αυτό θα ήταν άχληρο για τους ένοίκους. Το ξενοδοχείο μας, δεσποινίς, έρισκεται σ' ένα άριστοκρατικό προάστειο και γι' αυτό θα πεισθήτε σε λίγο.

— Πλησιάζομε, τουλάχιστον, να φθάσωμε;

— Μάλιστα, δεσποινίς.

Ένώ όμως έβινε την καθησυχαστική αυτή άπάντησιν ο Ουίλλιαμ, τα τρομερά του βλέμματα έξήταζαν τα περί.

Και σε μιά στιγμή που το αυτοκίνητο έπερνούσε από ένα δρόμο έντελως έρημο και κανείς δεν έβλεπε, ο Ουίλλιαμ έθγαλε από την τσέπη του ένα μικρό μπουκαλάκι, το έξαμαρτίσε διαστικά και έπωφελομένους της ευκαιρίας που του παρέχε η Μάρθα Ρούγερ, καθώς έβλεπε εκείνη τη στιγμή προς τα έξω, έφερε γρήγορα - γρήγορα το μπουκαλάκι κάτω από τα ρουθούνια της και την άναγκασε να εισπνεύση το άρωμα του ύγρου, που περιείχε το μπουκαλάκι.

Το άποτελεσμα ύπηρεζε κεραυνωδώς. 'Η Μάρθα έχασε άμέσως τις αισθήσεις και έπεσε πλάγιως, επάνω στα καθίσματα του αυτοκινήτου.

— Θαυμάσια! έπιθύρως ο Ουίλλιαμ.

Εύουρε τότε τα παρατεταμένα των μικρών παραθυριών, για να ηι φαίνεται άπ' έξω η άναστροφή νεά, έκαμε νόημα στον σωφέρ, που άμέσως έμαρτίσε την ταχύτητα του αυτοκινήτου και του έδωσε διάφορες οδηγίες.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ: 'Η συνέχεια.

Ο ΤΟΚΙΟ: —Οι έπιστήμονες μας, άναζητώντας διάφορες κατάλληλες ύλες, που θα μπορούσαν ν' άντικαταστήσουν το σπινίον μαλλί, έστρεψαν τις έρευνές των και προς το τρίχωμα των... σκύλων! Έτσι, η άδελφή του μαρκησίου Χαχουζίκα επέτυχεν να παραγάγη, από τρίχες σκύλων, ένα νέο είδος ύφασματος, που δεν διαφέρει σχεδόν καθόλου από τα έξ τριχών προβάτων μάλλινα ύφασματα. Άς σημειωθή δέ ότι οι τρίχες των σκύλων μπορούν να προέχρηται είτε από ζωντανά, είτε από νεκρά ζώα και το «σκυλομάλλο» αυτό θα είναι, όπως έλπίζατε, κατά 20 έως 30 τοις εκατόν φθηνότερο από το συνήθισμένο μαλλί.

Ο ΚΑΪΡΟ: —Ένας έργάτης, του όποίου ο δεκαετής γιούδ Χασάν πέθανε πριν από μηνιγίτιδα, συνήτησε προ ήμερων ένα αγοράκι που έμοιαζε καταπληκτικά με τον άποθανόντα γιού του. Ο άπαρηγόρητος εργάτης άρχισε να κλαίει λυγμούς. Μετά όμως κατελήφθη φαίνεται από αλφεινά παραφροσύνη και τραδώντας ένα μαχαίρι από τη ζώνη του, κατέφερε άλλεπάλληλα χτυπήματα έναντιόν ενός άνυποπτου διαδότη. Με δυσκολία κατωρθώθη ν' άρπασθή ο τρελλός εργάτης που άπεσπάλη στο ψυχιατρείο, ενώ το θύμα του, σε αρκετά σόδαρη κατάσταση, μετεφέρθη σε νοσοκομείο.

Ο ΠΑΡΙΣΙΟΙ: —Το Δημοτικό Συμβούλιο της πόλεως μας πήρε την άπόφαση να ίδρύση 300 γκαράς είδικά για... ποδήλατα σε διάφορες συνοικίες της πόλεως. Το μέτρον αυτό έκρίθη άναγκαίον λόγω της καταπληκτικής αύξησεως του άριθμού των έν κυκλοφορία ποδηλάτων, την οποία έπέφερε η έλλειψις θενζίνης και η κατάργησις των αυτοκινήτων.

Ο ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ: —Διαρκούσης μιάς παρασίτωσης του «Συρανό ντε Μπερζε-ρόκ» στο 'Εθνικό θέατρο της πόλεως μας, προεκήληθη, την περασμένη Δευτέρα, ένα σοβαρότατο δυστύχημα: Ένώ έξετυλίσσετο η σκηνή της συμπολοκής, ο 22ετής ήθοποιός Πάλοτσι κατέπεσε επάνω στο δάπεδο αλμύφωτος. Όπως έξηκριώθη μετά, μολονότι στη θεατρική συμπλοκή έχρησιμολοιόντο κενά φυσίγνια, τεμάχια ενός άπ' αυτά είχε έκτοξευθή από ένα όπλο και ένεσφηνώθηκαν στο κρανίο του άτυχου ήθοποιού. Έννοείται, ότι η παράστασις διεκόπη άμέσως και ο Πάλοτσι μετεφέρθη στο νοσοκομείο. 'Η κατάστασίς του όμως θεωρείται κρίσιμος.

Η ΘΛΕΦΩΝΗΤΡΙΑ

ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

★ Δεν πρέπει να έχουμε καμμιάν άλλη άπαίτη από τις γυναίκες μας, έκτός του έρωτος και της χάρας.

★ 'Η γυναίκα μπορεί να σου πη ψέματα χωρίς κανένα λόγο, ενώ ο άνδρας για να σου πη ψέματα πρέπει να υπάρχει κάποιος λόγος.

★ Ο έρωτας δεν έλπει, τα έλαττώματα και η φίλια τα παραβλέπει.

★ Μονάχα μιά γυναίκα που μπορεί να μισηση μπορεί και ν' άγαπήση.

★ Είνε άδύνατο να έχη άδικο μιά γυναίκα που άγαπιέται.

★ Οι γυναίκες έχουν μιάν άρρώστεια: την άγάπην κι' ένα φάρμακο: την άγάπην.

★ Στον έρωτα δεν υπάρχει η πιο όμορφη, αλλά η πιο ταπεινή.

★ Οι περισσότερες γυναίκες έπιδίδωνται ν' άμαρτήσουν μόνο και μόνο για να μεταστήσουν κατόπιν.

★ 'Η άρετή της γυναίκας είναι οδράργυρος και η καρδιά της κερή.

★ 'Η γυναίκα που πουλίζει τον έρωτά της, πουλίζει εκείνο που δεν έχει.

★ 'Η γυναίκα είναι η δηλητηριασμένη έδωθεργα που μεταχειρίζεται ο διάβολος για να πείση τις ψυχές μας.

★ 'Η χάρις της γυναίκας είναι μιά άπάτη.

★ Οι γυναίκες καταστρέφονται άπ' την εδωσιστρία τους και σώζονται άπ' την έρωτα, τρώπια τους.

★ 'Η γυναίκα είναι ο φυσικός φίλος του άνδρος.

★ Της γυναίκας το όνομα είναι: 'Ασπάθεια.

★ 'Η υπόληψις της γυναίκας είναι συνδεμένη άναπόσπαστα με τις όρέξεις της.

Προσέχετε την ΟΜΟΡΦΙΑ ΣΑΣ

Σ' ένα από τα προηγούμενα τεύχη, σας έδωσαμε μιά συμβουλή: να μάθετε να περπατάτε. Δεν άρκει όμως αυτό για να διατηρήσετε την γοητεία σας. Πρέπει να προσέχετε και την όμορφη σας, και όχι μονάχα αυτήν που σας έδωσε η φύσις, αλλά κι' αυτή που κατωρθώσατε να έξασφαλίσετε μόνες σας.

'Η φιλαρρέσκια υπάρχει έμφυτη στη γυναίκα, από τον καιρό που έγινε ο κόσμος. Οι γυναίκες παντού και πάντα, είναι για ν' άποκτήσουν την όμορφη που τους άρνήθηκε η φύσις, είτε για να συνωμώσουν εκείνη που έχουν, είτε για να την παρατείνουν όταν ο χρόνος άρχιση να την μαρμαρην, έσφοδίστηκαν ένα σωρό τεχνάσματα.

Ίσως μάλιστα ο καλλωπισμός να ήταν προγενέστερος και άπ' αυτήν την καθαρότητα του σώματος. Το τελευταίο αυτό ήτανε φυσικά άνακαθεν σπουδαίο, αλλά η όμορφη θεωρήθηκε ακόμη σπουδαιότερη.

Για τις γυναίκες τα στολίσια ήτανε πάντα όπλα και δολώματα, για να πνίγουν ευκόλως, τερα στα δίχτυα τους τους άντρες.

'Η 'Ιουδήη, η διάσημη για την ασυτηρότητα και την όμορφη της χήρα, που έωσσε την πατρίδα της με την γενναιότητα και την αλυσία της, όταν έτοιμασθηκε να πάη στη σκηνή του 'Ολοφέρνη, που ήταν έχθρος της πατρίδος της, έφόρεσε πλήθος στολίσια και καλλυντικά, για να κάνη την όμορφη της όσο μπορούσε πιο γοητευτική.

Στις χώρες της 'Ανατολής, τα άρώματα και τα καλλυντικά έπαίξαν άνεκαθεν σπουδαίοτατον ρόλο. Για το μούρισμα των ματιών χρησιμοποιούσαν ίδιους το άντιμόνιο, ουσία που χρησιμοποιείται ακόμη και σήμερα για τον ίδ

μπορούσαν να ξαναπαντρευτούν, προ πάντως στα χωριά, και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν είχαν μικρά παιδιά και δεν μπορούσαν να έρθουν πουθενά την παρामीκη βοήθεια, η θρησκεία και η κοινωνία τους έδιναν την άδεια να ξαναπαντρευθούν.

Η χήρα που έχει παιδιά αίσθα νεται θέαση λιγότερο την έλλειψη του ανδρός της. Έχει τόσες υποχρεώσεις, τόσες φροντίδες και σχολίες, που σ'εν της μένει καιρός να σκεφθώ ότι έμεινε μόνη. Και επειδή η μητρότης κατευνάζει τις απαιτήσεις της σκέψης, μπορεί να υποστή τη μοναξιά χωρίς πειρασμούς.

Αυτό όμως συμβαίνει όταν είναι γυναίκα δυνατή, ικανή να κυβερνήσει μόνη της την οικογένεια και μπορεί να επιβάλει στα παιδιά σεβασμό και υπακοή. "Αν όμως είναι ανίκανη για ό,τι αυτά και δεν μπορεί ν' αναλάβει τις εθόνες που απαιτεί μια οικογένεια, τότε είναι απαραίτητο να πάρει έναν σύντροφο. "Αλλωστε, πολύ σπάνια ο πατριός είναι κακός για τα παιδιά της γυναίκας του και μια νέα χήρα που έχει πείρα της ζωής είναι πολλές φορές η πιο ιδεώδης σύντροφος.

Εν πρώτοις, δεν έχει ποτέ πολλές και παράλογες απαιτήσεις. Ξέρει πολύ καλά ως ποιο σημείο πρέπει να υπολογίζει την αγάπη του ανδρός της, ώστε δεν του δίνει μεγάλο θάρος και συντελεί στο να δοκιμάζουν, και οι δυο τις μικρές εκείνες απολαύσεις που είναι τόσο συχνές στην οικογενειακή ζωή.

Παρουσιάζεται όμως ένα σπουδαίοτατο ζήτημα: η αναμνησίς του μακαρίτου, που μένει για άρκετον καιρό ζωντανή στη μνήμη της χήρας. Και ο δεύτερος σύζυγος δεν μπορεί θέαση να τον και τηγορήσει για τίποτε, πρώτα επειδή οι άπότητες έχουν πάντα δική, και έπειτα για να μην δυσχερестή τη γυναίκα. "Απ' αυτόν όμως εξαρτάται να τον ξεχάσει εκείνη και να αντικαταστήσει

στην καρδιά της την εικόνα του. Ο νέος σύζυγος δεν πρέπει ποτέ να καταφέρεται εναντίον του προκατόχου του. Και η γυναίκα πρέπει να θυμάται τον πρώτο όσο το δυνατόν λιγότερο. Το πρώτο της καθήκον μετά τον γάμο είναι θέαση να εξαφανίσει όλες τις φωτογραφίες του μακαρίτη που βρίσκονται στο σπίτι. Μπορεί να κρατήσει μονάχα μίαν, κρυμμένη στο θάσος κανενός οφθαλμού, αλλά με τον καιρό και αυτή θα χαθεί, σε καμμία μετακόμιση και κανείς δεν θα αντιληφθεί την έλλειψή της.

Είναι αλήθεια πως οι γυναίκες δεν ξεχνούν εύκολα, και ότι ο δεύτερος σύζυγος δεν κατορθώνει πάντα να εξακριβώσει σε ποια πτυχή της μνήμης της γυναίκας του βρίσκεται κρυμμένος ο προκάτοχος του. Αιδήσεις, διάνοια, καρδιά, αίσθημα, ποιά από τα μέρη αυτά διατηρούν ακόμη τα ίχνη του νεκρού;

Η "Αννα Δ' "Εστε, που παντρεύτηκε την πρώτη φορά με τον Φραγκίσκο ντε Γκού και σε δεύτερο γάμο πήρε τον Φραγκίσκο ντε Γκού, έωρισε με διαθήκη να θάψουν την καρδιά της στον τάφο του Γκού και το κομμάτι της στον τάφο του Νεμούρ.

Ποιάς από τους δυο μπορούσε να υπερηφανεύεται ότι έπηρε το καλύτερο μερίδιο; Ο "Ιάκωβος Νεμούρ, σφίγγοντας στην άγκαλιά του το πλασματάκι εκείνο που τότε αγάπησε με τόσο πάθος, έκαταλάβε άραγε ποτέ ότι στην καρδιά της "Αννας έμεινε ασυμπίστη η αγάπη της για τον Φραγκίσκο ντε Γκού;

"Ανώφελες αισθησιακές περιπλοκές, θα πήτε. Πάντως, μια χήρα χωρίς παιδιά δεν πρέπει να μένει για πάντα χήρα, προ πάντως όταν είναι νέα. Μπορεί όποτεδήποτε να ξαναβρεί την αγάπη και δεν πρέπει να μη δοκιμάσει τη χαρά της μητρότητας, δημιουργούσα μίαν οικογένεια που θα είναι γι' αυτήν αληθινή παρηγοριά σε χαλεπότερες ημέρες.

Δ. ΒΕΡΔΗΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΚΡΟΒΟΛΙΣΤΗΣ

Ένα παλιό αλλικό διήγημα

"Ήμασταν πολύ κουρασμένοι. Όλη την ημέρα είχαμε χτυπηθεί στις απόκρυφες βουνοπλαγιές κάτω από το λιοντάρι του "Ιουβίου. Με το ηλιακό πρὸς τα πίσω, κουρασμένοι ή ακουμπισμένοι στο χώμα και αποκαυτωμένοι, οι άνδρες έπεριμεναν. Τώρα είχε τελειώσει. Ο εχθρός είχε υποχωρήσει.

Περὶ το τέλος της ημέρας εξέπασε μια ολιγόλεπτη καταιγίς. Η ατμόσφαιρα είχε μια μυρωδιά χλωματίλας και αίματος. Είχαμε σκοτώσει πολλούς και σε πολλές μεριές στα επικλινή επίπεδα, όπου το φέγγος του δελτινού, έλέεσσε μικρά ροδικά νερού με περυνού κάτω απ' τους σωρούς των νεκρών και να ξαναεγείναι κατακόκκινα. "Ευχαριστούσαν να κοιμηθούμε εκεί κι' έτρεπε να έρθουμε κάπου άλλο, καταφύγιο προτού να νυχτώσει.

Στο μέρος όπου ο δρόμος έσχη μιάτις μια γωνία, ήταν αφημένο ένα αμάξι, πλαγιασμένο στα χερσούλια του. Ο αγωγιάτης του ασφαλώς θα βρέθηκε εκεί την ώρα που άρχισαν τα πυρά του πυροβολικού και αναγκάστηκε να

ξεζύψη και να φύγει. Γεμάτο άχυρο, έμεινε εκεί απ' το πρωί, προστατεύοντας απ' τη βροχή μια στενή λωρίδα έδάφους. "Αμέσως ο σύντροφός μου Πιμπράκ εκθάβρισε το μέρος απ' τις πέτρες, άπλωσε χαίμα δυο-τρεις θέμιες άχυρο και τεντώνοντας τα κουρασμένα μέλη του, άρχισε να σκέπτεται.

"Αλήθεια, αυτός ο Πιμπράκ ήταν ένας απ' τους νικητές της ημέρας. Μά καλύτερα θα ήταν να γίνω ελρην. Τι ιδέα ήταν κι' αυτή να πᾶνε ν' απελευθερώσουν την "Ιταλία!

Ο Πιμπράκ ήταν εοαίσθητος, άνθρωπος των γραμμάτων κι' όταν τα είκοσιδυο του χρόνια δεν έγονάτιζαν κάτω απ' την κούρσας μιάς ημέρας μάχης, δεν τους άπηγόρευε έναν εοχάριστο περίπατο με μάζι με τις μούσες. "Ετσι, σιγά-σιγά, άρχισε να διανοητολή ότι όταν θα εγύριζε στην πατρίδα του, θα έγραφε τις ακριβείς εντυπώσεις του, τις αληθινές, απ' όσα είχε δει. Προσπαθούσε ήδη να θυρή πως θα άρχιζε το θέλιο του, όταν ο θνός τον άνάγκασε να κλείσει τα μάτια του και να μείνει ακίνητος, σαν τους νεκρούς που έκοιμόνταν τον αλάνο ύπνο παραπέρα στις βουνοπλαγιές.

Κατά τα μεσάνυχτα, ο Πιμπράκ, μέσος στη νάρκη του, έ-

νοίωσε την άορίστη αίσθησι κάποιου κομπού που ήρθε να ταπλώσει κοντά του, μα δεν είχε το κυράγιο να εγρήνη εντέλως για να υπερσπλήση το κρεβάτι του. Ο συνάδελφός άλλωστε είχε ήσυχνο ύπνο. Ξαπλώνοντας στο άχυρο, έρχόχαισε λίγο κι' έπειτα δεν ξανακοιούστηκε.

Τα ξημεράματα, ο νεαρός όνειροπόλος μισάνοιξε τα μάτια του. Κάτι τον άναγλούσε. Τού φάνηκε σαν να είχε κολλήσει ή χλαίνη του στα πλευρά του. Μηχανικά, έφερε το χέρι του στο μέρος εκείνο και το ξανάβγαλε θουτηγμένο στο αίμα. Τρομαγμένος, πετάχθηκε έπάνω, γιατί ένόμισε για μια στιγμή ότι έπληγώθηκε στον ύπνο του. Μα πολύ γρήγορα έκατάλαξε τι είχε συμβεί. "Ενας άκροβολιστής είχε έρθει να πεθάνει έπάνω στο άχυρο. "Ήταν σχεδόν ένα παιδί. Τρέποντας λίγο ο Πιμπράκ διέπιστωσε ότι ο σύντροφός του κρεβάτιού του είχε δεχθεί στο λαίμα και στο στήθος τρομερά χτυπήματα εφολόγης και ότι ή ψυχή του είχε βγή πολύ γρήγορα από τις χλαίνουσες αυτές πληγές.

Έμεινε για κάμποση ώρα σιωπηλός και σκεπτικός μπροστά στο άψυχο κομμάτι του συνάδελφου του κι' έπειτα, σιγά-σιγά, άρχισε να ξεχνά τον θάνατο και να σκέπτεται μονάχα τον έαυτό του, τον πόνο που θα έδοκιμάζαν οι δικόι του αν έοκοτωνόταν και τη λύπη που θα ένοιωσε αν πέθαινε. Η άλλοκοτη αυτή σκέψις τον έκαμε να γελάσει, χωρίς να μπορεί να καταλάβει γιατί. Μήπως έπίστευε στην άθανασία της ψυχής;

Ο Πιμπράκ θέλησε να κοιμηθεί, μα θυμήθηκε πως είχε τελειώσει το σιγαρόχαρτό του κι' έψαξε τις τσέπες του πεθαμένου, μα δεν βρήκε τίποτε, εκτός από πέντε γράμματα που είχαν τη διεύθυνση του σκοτωμένου: "Αντόλφ Καρντόν, άκροβολιστής του τρίτου λόχου του δεκάτου συντάγματος.

Στα τρία πρώτα γράμματα, σταλμένα απ' τη Βεσούλ, κάποια δεσποινίς Μαρί Καρντόν, ή έξαδέλφη του ασφαλώς, του συνιστούσε να μη χάση τα μαντήλια του και τις κάλτσες του, να προσέχη, και του έδινε λεπτομέρειες τεχνικές για την άγροικία του πατέρα της. "Όταν θα έτελειώνει ο πόλεμος, θα έκαναν καλά αν άγόραζαν και το γειτονικό χωράφι. Θα το ε-παίρναν φθηνά. Η εξαδέλφη ήλπιζε ότι ο άκροβολιστής θα εγύριζε σε λίγο γερός και θα έπαντρεύονταν. "Υπέγραφε: "Η μέλ-λουσα γυναίκα σου και τώρα μνηστή σου. Στα τρία αυτά γράμματα, ή ναικοκυράλα αυτή είχε έσωκλείσει τρεις πανοές. Σε ύστερόγραφο του έθymiζε ότι ήταν περριτό να δάξη γραμματόσημα και να σπαταλά έτσι τα λεπτά του.

Ο Πιμπράκ έκαμε έναν μορφασμό περιφρονητικό. Την έβρισκε πολύ περή αυτή τη δεσποινίδα απ' τη Βεσούλ. Λυπημένος, άνοιξε τα άλλα δυο γράμματα. "Αμέσως ένοιωσε μια θαθεία συγκίνησι.

"Α το καμένο το κορίτσι! Την έλεγαν Ρόζα κι' είχε τη διεύθυνσή της κάτω απ' την υπογραφή της. Αυτή δεν ήταν άρραβωνιασμένη. Δεν μιλούσε στο παιδί για λάχανα και καρότα, ούτε για τον πατέρα της. Δεν του συνιστούσε να μη χάση τις κάλτσες του και τα μαντήλια του. "Εκείνον μόνο έπεριέμενε να γυρίσει, έστω και πληγωμένος για να τον περιποιηθώ, να τον θεραπεύσει, να τον αγαπήσει. Αυτά ήταν γράμματα γεμάτα άοία αίσθημα για τα γαλλικά χρώματα, για την Γαλλία. "Ενα άακρο έκύλιε από τα μάτια του Πιμπράκ. Πόσο έπόνεσε!

Αφά Αίγιες έβδομάδες άργότερα, ο Πιμπράκ έβρισκάν με άδεια στο Παρίσι. "Όπως είχε υποσχεθεί στον έαυτό του εκεί κάτω, ή πρώτη του σκέψις ήταν να φέρη στην καλήν ή Ρόζα νέα απ' τον ά-

γαπημένο της και να της έπιστρέψη τα γράμματα, τα όποια είχε φυλάξει με ήρη προσοχή.

"Όσο έπλησίαζε στο σπίτι της Ρόζας, τόσο ή καρδιά του έσφιγγόταν κι' έτοιμάσε τις φράσεις που θα χρησιμοποιούσε. "Η ιδέα ότι θα άνηγγελλε την μοιραία ίσως είδησι, τον έκανε να πονή προκαταβολικά. Θα της το έλεγε με τρόπο, για να την προετοιμάσει για την καταστροφή.

"Αυτόσας, είχε φθάσει στο 28 που ήταν ο αριθμός της διεύθυνσεως της Ρόζας. Μα ήταν δύνατον το κορίτσι αυτό να έμεινε στο μονόδρομο αυτό σπύι, του όποιου το ίσούγιο, ήταν ένα καπνείο; Τι άστέια που ήταν ή ζωή αλήθεια! Ποτέ του δεν θα μπορούσε να το έχη φαντασθεί αυτό! "Η δεσποινίς Ρόζα να μένη σ' ένα καπνείο! Καί καθώς μαιταις είχε άναστήσει να έρθη στην πόρτα του σπιτιού, άπεφάσισε να μεί στο καπνείο, για να καπνίσει ένα τσιγάρο και να σκεφθώ.

Σε μια γωνία του έρημου καπνείου, ένας γάτος έρονρόνιζε στα γόνατα μιάς κοιμισμένης γυναίκας. "Ήταν νέα άκόμη και ο Πιμπράκ είχε δει και πιο άσχημες, αν και ή όψις της κοιμισμένης με τα κολλημένα μαλλιά και τα μισοανοιγμένα παχία χείλη δεν ήταν τόσο εύχρηστη.

"Εκείνη έξπλησσε και σέρνοντας τις παντοφλές της, έρώτησε τον Πιμπράκ τι ήθελε να τον σερέβρη.

—Μια μπιτόλλια μύρα, άπην-ησε ο όνειροπόλος.

—Με δυο ποτήρια; έρώτησε χαμογελώντας ή γυναίκα.

Ο Πιμπράκ έδέχθηκε με ευένεια και άναψε ένα τσιγάρο.

"Όσο περνούσε ή ώρα, ο Πιμπράκ στενοχωριόταν και περισσό-τερο. Πως να μίληση σ' αυτό το πλάσμα με την τόσο ταπεινή εμφάνισι για το έρωτικό ροιάντο της Ρόζας και του νεαρού άκροβολιστού; Μηχανικά, έξωγράφιζε έπάνω στο τραπέζι κύκλους με το χυμένο άφρό της μπύρας. Καί ή γυναίκα τον κοιτούσε και τον έβρισκε χαριτωμένο με τους ευγενικούς του τρόπους. "Εθελαίωθε πως δεν ήταν κανένας άλλος μέσ' στο καπνείο και κλείνον-τας το μάτι της άρκετά έφρα-στικά στο στρατιώτη, του έκαμε κάποιαν έρώτησι...

—Όχι, εύχαριστά. Είμαι δια-στικός. Ζητώ κάποιον.

—Ποιον; έρώτησε ή νέα.

—Μια δεσποινίδα. Μα δεν μπο-ρεί να την έρετε έσείς...

Και στενοχωρημένος διηγήθηκε τη θλιβερή ιστορία.

—Μά ή Ρόζα είμαι έγώ! έφώ-ναζε έκείνη. Μπρά, τον καμένο τον Καρντόν. "Αστε έοκοτώθηκε. Ερε τον κακομοίρη! "Ερχόταν καμμία φορά...

—Νά, σάς φέρνω τα γράμμα-τά σας.

—Τα γράμμάτά μου; "Α, ναι! "Εβαλα τον γειτονικό μπακάλη και του έγραψε, γιατί έγώ δεν έξέρω γράμματα. Πες μου λοιπόν, δεκανέ, θέλεις να πάρης κάτι; Πληρώνω έγώ στη μνήμη του νε-αρού...

ΕΚΤΩΡ ΠΕΣΣΑΡ

ΤΙ ΤΗΣ ΑΡΕΣΣΕ

"Η μικρή Λιάνα κουβεντιάζει με ή φίλη της Φωφώ, καθώς περπατάνε στο όριο:

—Τι ώραί! Θα βρέξη!

—Σ' άρέσει ή βροχή;

—Όχι, αλλά όταν βρέξη, πι-γαίνουμε και χωνιάσμε με ή μα-μά στο έαχαροπλασείο.

ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Στο δικαστήριο:

—Γιά να δοίμε... Μετανοείς πραγματικά, που έσπασες στο κε-φάλι του ανδρός σου μια καρέ-κλα;

—Μάλιστα, κύριε πρόεδρε, για-τί ήταν... έλοκαίνουρη!...

ΣΟΥΛΗΝΕΣ ΤΥΛΙΧΤΕΣ

"Η Ζαμφώ πήγε πρωί-πρωί στο παρά-θυρο της Βενετίας του Τσάρλα.

—Βενετία, άνοιξε να σου πώ!

Το παράθυρο άνοιξε και πρόβαλε μια

γυναίκα παχουλή:

—Τι θές, καλέ Ζαμφώ μου, τ' είναι;

—"Ήθελα να σε πάρω μαζί μου να πάμε στην "Αθνα στην αγορά.

—Χριστός και Παναία! Καί ήχαθήκα-νε τα θροφίματα έδώ στον Ποδονόφτη, για να τρέχουμε τόσο δρόμο;

—Όχι καλέ! Μούπανε πως ήφέρανε, λές, σουλήνες και τι να σου πώ, έχω καιρό να τσοί φάω τυλιχτές. "Από τον καιρό που ήρχικαμε, Βενετία μου, δεν τσοί πάσκασα.

—Μά λές νάχη; Νά μην κάνουμε, καύ-μένη, τον κόπο άδικα και να ναύλα!

—Μου τότε ο γυιός τη Πέραινας, κα-λέ! Τον είδα που είχε ένα πακέτο και τσοί πήγαινε να τσοί μαγειρέψη ή μάνα του.

—Τότες να ντυθώ κι' ήφταξα!

"Η Ζαμφώ έφόρεσε βιαστικά ένα φόρε-μα κι' έλπε στην κουινιάδα της την Τερψι-θέα:

Τά βάσανα του ΚΑΡΑΜΠΕΤ ΚΑΤΡ-ΜΑΙΝ

"Αρτινάκις γεννησι του γιορτού έκει, έμάς καλεσμένο ήκανε, ισπί τι του φάμε.

"Αμάν πολύ καλό φαί ήβγαλε. Κιοφιτέ με ροβούτι, άρμενικός φαί, γκιουζέλ, ντάχτυ-λά σου γλυμένος να κάνης, μπουρεκ ήκανε, χαλβά με πετ-μέζ ήκανε, μουαλεπή ήκανε, ούλα ήκα-να, έμεις καλά φάσμε, χορτασμένοι ε-ν ήκαμε.

—Αμάν, Καραμπέτ, Σουρπουτίσα

είπε, καρνίμ τόκ!

—Καλό να σου ένεται, Σουρπουτί-σα!

"Ενα ποτήρι νερός άπάνω ήχουσ, ρόμπτα του βρεμένου ένεται.

—"Αχ! Καραμπέτ, μπάκ, χατά ε-ν ηκε.

—Ζαράρ γιόκ, Σουρπουτίσα, έσύ καλά να είσαι, ούλο καλά ένεται.

"Ενα χοντρός άντρωπος, μουζικάν-τες, να παίξη μουζικά τέλει.

—Πιάνω έκει, βιολί έκει, ό,τι τέλεις παίξε, "Αρτινάκις είπε, Σουρπουτίσα, τέλεις να παίξης; ύναίκα μου άρά-τησε.

Σουρπουτίσα έμένα κυτταμένος ή-κανε.

—Παίξε, Σουρπουτίσα, είπα. "Αν-τεία έκεις!

Σουρπουτίσα χοντρώ άντρωπος γύ-ρισε και έρώτησε:

—Τέλεις έσύ να παίξης τη βιολί κι' έγώ τη τιάνο;

"Εκείνος είπε:

—Όκι, πιάνο κάτρ—μáιν τα παί-ξμε.

—Ποιό είναι, μπρέ, κατρουμένη; λέω.

Νερό ρόμπτα του ήπσεσε βρεμένη Σουρ-πουτίσα ένηκε!

—Κατρουμένη! λέει χοντρός.

"Ενα γροτιά μάτι του ήδωσα, έμα έκείνος με τη βιολί κεφάλι μου άνοιξε.

"Υστερα τμήμα ήματα κατρουμένη λένε έμα ντύο μαζί τη τιάνο παί-ζουνε! "Αμα χατά ένηκε πιά!

ΚΑΡΑΜΠΕΤ

—Πάω με τη Βενετία στην "Αθνα για σουλήνες. Έχε το νού σου στο σπύι και στα παιδιά.

—Γνώσι που την έχεις, να τραβές τό-σο δρόμο!, είπε ή γεροντοκόρη.

"Η Ζαμφώ την άγριοκυττάξε και της πέταξε το φαρμάκι της:

—Δέν πάω, κοκώνα μου, για κανένα γαμπρό. Γιά θροφίματα του σπιτιού μου πάω.

Ήσαν το λεωφορείο με τη Βενετία και μετά μισή ώρα παζάρευαν τις σωλήνες στην φαραγορά.

—Νά, μου τσοί καλοζούσης, άκούς; φώναζε ή μιά.

—Μή διαλέγεις τσοί πιο μικρές και τσοί θέλω για τυλιχτές, φάωνας ή άλλη.

—Καλά, κυράδες μου, με ξεκουφάνα-τε! έλεγε ο φάρας.

—Είνε φρέσκες.

—Δέν τσοί βλέπεις πως σαλεύουνε;

—Κι' ή Τερψιθέα, ή κουινιάδα μου, σα-λεύει, μα είναι μπαγιατικία, έκατό χρο-νά!

—Βάλ' τσοι σ' ένα πακέτο και βρέξ' τσοι με θάλασσα πολλή, είπε ή Ζαμφώ, κι' έμα πάμε σπύι τσοί χαρίζομε, Βενε-τία μου.

Πλήρυσαν και φύγανε να πάρουν το λεωφορείο για τον Ποδονόφτη.

Σάν έφθασαν στη στάσι, ο κόσμος ή-ταν πλημύρα.

—Θά σταθούμε όρδές!, είπε ή Ζαμφώ, γιατί τα παιδιά μου είναι μονάχα.

"Η Βενετία βρήκε μια θέσι, μα ή Ζαμ-φώ με το πακέτο της στεκόταν όρδη.

Το λεωφορείο ξεκίνησε φορτωμένο σαν μασούνα. Στο δρόμο, ένας χοντρός που καθότανε έκει μπροστά που στεκόταν ή Ζαμφώ, έβαλε τις φωνές.

—Κυρά μου, τί κρατάς; Δέ βλέπεις πως στάζει νερά και λέκίσσες το παντα-λόνι μου!

—Θάλασσα είναι, δέ βλάφτει, είπε ή Ζαμφώ ξερά-ξερά.

Σε λίγο πάλι ο "Ιδισος.

—Μά... καταλαβαίνεις πως με μούλια-σες; Τράδα πάρα κεί.

—Γιά να σου πώ! Σά θές να μην τσα λακώνεσαι, να παίρνης ταξί να πᾶς σπι-τι σου! Μωρέ χαράς το! Το έπίσημο προσάπτο το' άλεπούς τα μούτρα, που θα μάς προσβάλη κιάλας!

Ο άνθρωπος έγινε κατακόκκινος και κούνησε το κεφάλι συγκρατούμενος.

Φαίνεται όμως πως όσο ζούλουσε το πακέτο ή Ζαμφώ, τόσο οι σωλήνες έβγα-ζαν θάλασσα. Σε μια στιγμή, το παντα-λόνι του χοντρού έγινε μούσκεμα.

—"Α, μα δεν υποφέρεσαι, κερά μου!, της έφώναζε.

Καί καθώς έτρεχε το αυτοκίνητο, άρ-παζε το πακέτο της Ζαμφώ και το πέ-ταξε έξω από το παράθυρο.

Τότες οι φωνές της έστρώσαν τον κό-σμο.

—Μωρέ μασκαρά! Μωρέ γλύτση! Στα σου σωφέρ, στάσου!

Ο σωφέρ στάθηκε. Οι δυο γυναίκες κατέβηκαν για να πάρουν το πακέτο, όλ-λά δυστυχώς έπεσε μέσα σ' ένα δούρκο κι' ήταν άδύνατο να τις περιμαζέψουν.

Ήσαν άλλο αυτοκίνητο για να φτάσουν σπύι τους.

—"Αδικία ώρα να τσήρη εκείνης τη φαρμακομύτας τη κουινιάδα μου. Καλέ, από τη στιγμή που τσέιπα πως πάω για σουλήνες ήάζντισε ή λυσισασμένη! Το μάτι τη να βγή "Ισάλλα! Πᾶνε οι πα-ράδες και τόσα ναύλα!

ΣΥΛΒΙΟΣ

Α.Ο.Α.Ο.

ΛΕΜΟΝΙΟΥ ΘΑΥΜΑΤΑ

Το λεμόνι κάνει κυριολεκτικώς θαύματα στο κεφάλι της όυνεινής! Νά μερικά απ' αυτά: —Γαργάρα με πικρή διάλυσι, χυμό λεμό-νιού και νερό θεραπεύει τον πονοκέφαλο και το κρυολόγημα.

—Μισό λεμόνι σπιμένο μέσα σε καφέ, χω-ρίς έσχαρη, θεραπεύει τον πονοκέφαλο.

—Μία βουτηχ λεμονάδα χωρίς έσχαρη, πριν από το φαί, είναι πρώτη τάξεως προλη-πικό και θεραπευτικό για τις άρρώστειες της χολής.

—Ο χυμός του λεμονιού πᾶζει το γάλα

Τό λακρινί τοϋ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΑ

ΕΠΕΤΑΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

(στο σκοπό τη, «Βάσως»)

Στέλνει χιλίους άνηλι- (σουρά

που τους όνομάζει λυ- (σουρά

—τρέλλα του σωστή! (σουρά

κι' έχουν, τώρα, όλ' οι (λυκοί—

πώ! πώ! πώ! τί ρε- (ζιλήκι!—

αίχαλωτιστή.

Μές την τάση του γα- (σουρά

και στη συμφορά, (σουρά

έχασε και την Κλει- (σουρά

και τα όχυρά.

"Αχ! Τσιάνο, θά τρελλαθώ Τσιάνο,

γιατί οι Τσιολιάδες δεν μ' άφίνουν ν' (άνασάνω.

Ρ ε φ ρ α ν

Και λέει ο Ναπολέον

«τουμπί όρ νόν τουμπί»,

γιατ' ο στρατός μας πλέει

στα Τίρανα θά μη.

II

Τό λιοντάρι παριστάνει

και δεν παύει να μάς κάνη

τόν ήθοποιό.

Στέλνει και τον Καβαλλέρο,

έναν άδοντάρη γέρο,

...κ ο ν σ ε ρ β ο π ο ι ό.

Τό στρατό να προλαμβάνη

για να μη χαθή

καί... κ

24ον (Τελευταίον)

— Εγύρισε ο Πύρρος! Έκανε με χαρά η Θεανώ.
— Και πού είχε; ρώτησε η Ροδόκλεια.
— Έρχεται, όπου και νάναι, φθάνει...
— Έχει, λέει, αρκετά να να με μάς πη. Και αν δεν άπατάμαι, άκούω κιόλας τα ήματα του.
— Δεν άπατάσαι, άκούσθηκε θάρεια ή φωνή του Πύρρου από το έαθος του κήπου.
— Έφθασα!...

— Εξύγασε ο Έλλην, έχαιρέτησε εύγενικά τις γυναίκες και άρχισε γελώντας:
— Δεν με ρωτάτε τίποτα, με έλέπω τις έρωτήσεις να καίνε στα μάτια σας και στα χείλη σας. Γι' αυτό δεν θα σας θασανίσω. Θα σας πω όλα όσα είδα.

Σταμάτησε μία στιγμή και η φυσιογνωμία του σοδάρωσε με μιάς. Άρχισε πάλι άναστε νάζοντας τάρτα:

— Η Πωμπήλα δεν άπάρεχε πιά. Τίποτε δεν σώθηκε. Μας το είχαν διηγήσει, μα δεν τόν πιστεύαμε. Είπε πράγματα που αν δεν τα είδω κανείς με τα μάτια του δεν μπορεί να τα πιστέψει...

Σταμάτησε. Οι άνάσες των γυναικών άκούγονταν λαχανιασμένες από την άγωνία.
— Τα λίγα κείρια που έχουν μείνει όρθια, συνέχισε σε λίγο ο Πύρρος, είνε πιά άνατρηχαστικά από τα γκρεμισμένα. Γιατί μένα εκεί μπορεί να ίδω έαθήματα που κάνουν τις τρίχες σου να όρθωθούν...

— Τι είδες, λοιπόν; ρώτησε ο Μάρκελλος.
— Νά, σ' ένα σπίτι είδα μία γυναίκα που κρατούσε τόν μαρμό της στην άγκαλιά της. Σ' άλλο είδα έναν άντρα που κρατούσε στα χείρια του κάτι κλειδιά. Σ' τα φρούρια, είδα στρατιώτες με τη στολή τους όλοόθους.

— Μεγάλε Θεέ, έρώναζε η Ροδόκλεια. Και πώς τους είδες όλους αυτούς; Πύρρε; Έπεράσαν σχεδόν δυό χρόνια από την καταστροφή. Δεν έόασπισαν τα πτώματα;

— Αυτό είνε τόν παράξενο, άποκρίθηκε ο Πύρρος. Η λάβα, ή πύρη αυτή σκόνη που κατακύλησε από τόν Βεζούβιο, τάχει διατρήσει σε ζωντανά. Όλα έχουν την έκτρησή της τελευταία των άγωνιών. Και τα φρούρια της τελευταίας τους, και τα κομμάτια είνε σαν ζωντανά...

— Άλλά, είνε τόσο παχύ τόν στρώμα της λάβας, που αυτά μόνο που έμειναν όρθια μπροστά να φανούν. Ποιάς ζέρει πόσοι άνθρωποι και πόσοι θησαυροί είνε κρυμμένοι κάτω από τόν σταχτερό αυτό στρώμα.

— Είνε σκόνη ακόμα ή λάβα αυτή; ρώτησε η Θεανώ.
— Όχι, είνε σαν πέτρα, σαν όραχος σταχτερός... Πρέπει να σπάσει κανείς αυτό τόν στρώμα, για να άνακαλύψει από κάτω όλα τα συντρίμια της πολιτείας.

— Και τόν σπίτι μου; ρώτησε δειλά η Ροδόκλεια. Τό είδες τόν σπίτι μου, Πύρρε;
— Φαντάσθηκες πώς τόν είδα, Ροδόκλεια, άποκρίθηκε σιγά ο Έλλην. Ένα θουναλάκι χωμένο μέσα στη λάβα... τίποτα άλλο... Έκει στους πρόποδες τού Βεζούβιου, ή καταστροφή ήταν π ό πλήρεια.

— Και κάτω από τόν θουναλάκι αυτό θα είνε θαμμένοι οι γονείς μου και ή γρηά Θέκλα, φιδύρισε η γυναίκα.

— Δάκρυα ήρθαν στα μάτια της. Σηκώθηκε ο Μάρκελλος και πέρασε στοργικά τόν χέρι του γύρω από τούς ώμους της.

— Μη λυπάσαι, άγαπημένη μου, είπε γλυκά. Αυτή ήταν από τις λίγες καταστροφές που έγιναν στους αιώνας... Χρόνια και χρόνια θα τη διηγούνται οι άνθρωποι. Νά βοάσω τόν Θεό που μάς έσωσε έμάς από αυτή τη συμφορά.

ΤΕΛΟΣ

Κομπράι «Θησαυρός» 1945

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

— Τίποτε δεν μοιράζουμε με τόσο άφθονία όσο τις συμβουλές.

— Είνε χειρότερο να δυσπιστεί κανείς στους φίλους του παρά να τούς άπατά.

— Η καλακεία είνε κίβδηλο νόμισμα και τή τη συμφορά.

Όσα δεν άναφέρουν τα έπίσημα άνακοινωθέντα

ΜΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

— Ήταν γεμάτη άγωνία ή παγερή εκείνη Γενάριακή νύχτα. Ένα ξεροδόρι φοβερό έτίναζε έπάνω στα κεφάλια του ήρωϊκού λόχου μας τα χιόνια των ύπερύψωλων λόφων.

— Όλη ή μέρα έπέρασε με τόν άγριο κυνηγητό των Ιταλών, που είχαν σκορπίσει τα πτώματα ενός όλόκληρου άποδεκατισμένου τάγματος, στα άποκρημα φαράγγια ενός ύψωματος της Κλεισούρας.

Τό μαύρο της νύχτας σκατάδι, που τόν έξέκοβε και λίγο ή αντίαυγια των χιονιών, είχε όρθι τόν λόχο τόν δικό μας ακριώς στην άρθρωσι ενός νεού ύψωματος.

— Ο λοχαγός, ένας ώριμος έφεδρος αξιωματικός, ήταν άρκετά συνετός, ώστε να μην παρασυρθεί θερμός από τη νίκη, σε μία παράτολη έξορμησι.

Πού ήξερε τί αντίτασι θα συναντούσε στο καινούργιο ύψωμα;

— Άν ήταν πολλάπλοιοι οι έχθροι κι' αν κρατούσαν όργανασιμένες θέσεις, θα ήταν φρονιμώτερο να άναμειν την αύγη και ν' αναλάβει μία συνδυασμένη έπίθεσι, ζητώντας αντίστοιχες ένοχούσεις από κοντινές μονάδες. Άν όμως, αντίθετα, ο αντίπαλος δεν διέθετε άρκετές δυνάμεις, τότε χανόταν μία πολύτιμη εύκαιρία. Και ο ήρωϊκός λοχαγός δεν ήταν διόλου διατεθειμένος να χάσει μία εύκαιρία τόσο έξαιρετική, που ή έκμετάλλευσή της θα μας έξηφάλιζε, χωρίς τις άνάλογες θυσίες, ένα ύψωμα έξαιρετικής στρατηγικής σημασίας.

Κάνει άμέσως χωρίς στιγμής χρονοτριβή, προσκλητήριο και άπευθυνόμενος στους άνδρες του με συγκίνηση, τούς τονίζει:

— Βρισκόμαστε, παιδιά μου, σε μία στιγμή τέτοια, που μάς χρειάζεται μία παλληκαριά. Πρέπει, με κάθε θυσία, να μάθουμε την έκτασι των έχθρικών δυνάμεων έπάνω στο ύψωμα, πόν τόν κρατούμε τις ύπώρειες την ώρα αυτή. Άν είνε λίγες οι δυνάμεις αυτές, και και είνε λίγες, όταν είνε και διπλάσιες απ' τις δικές μας— πρέπει να συνεχίσουμε την συντριπτική και νικηφόρο έξορμησι μας. Όποιου λοιπόν από σας τόν λέει ή καρδιά του για τή έθνική αυτή άποστολή, άς κάνει δυό δήματα μπροστά.

— Εξούρκωσαν τα μάτια τού λοχαγού, όταν είδε όλόκληρο τόν λόχο να κάνει τα παραγγελθέντα ήματα, σαν να έκτελούσε απλά γυμνάσια σόν ειρηνικό γήπεδο κάποιου στρατώνος...

Μη μπορώντας ν' άρθρώσει λέξι, ο λοχαγός έφίλησε εκείνους που έρισκονταν πιά κοντά του και ύστερα άπευθυνόμενος στόν λοχία Π., τόν έλεπε:

— Πήγαινε έσύ, παλληκάρι μου. Σύνθημά μας θα είνε τόν έξης: Άν δής μεγάλες δυνάμεις, να προσπαθήσεις να φύγης, χωρίς να γίνης αντίληπτος, γιατί ο καυμός μου θα είνε μεγάλος αν σε χάσω. Άν αντίθετα κόψη τόν μάτι σου πώς τούς κάνουν με καλά, μόλις άπομακρυνής άρκετά από τόν έχθρικό καταυλισμό, ρίξε μία τουφεκιά και φτάσαμε.

Τό άτρόμητο παλληκάρι άρχισε ν' άνηφορίζε σαν φεφωτός πρós τόν ύψωμα.

— Άκούωθησαν ώρες άναμονής γεμάτες άγωνίας.

Νά συνελήφθη ο λοχίας; Νά όρθηκε μήπως μεγάλες δυνάμεις; Γιατί δεν τουφεκίζει τόσες ώρες;

Μά ο ήρωϊκός λοχίας, όπως έμάθαμε

μετά, είχε τόν σκοπό του. Μόλις διεπίστωσε πώς ο αντίπαλος ήταν τού χεριού μας, δεν θέλησε να φύγη προτού τόν καταφέρει αυτός τόν πρώτο πλήγμα. Έπείσθημε πραγματικά έναν τεράστιο σωρό από πολεμικά όπλα. Περιμενε την κατάλληλη στιγμή και όταν ο νυστάλεος Ιταλός σκοπός είχε πλησιάσει σόν σωρό χουχουλίζοντας, τα χείρια του από την παγωνία, όρθηκε την εύκαιρία να ρίξει μία χειροβομβίδα στα πολεμικά όπλα και να τινάξει σαν άστραπη στην καταφροιά. Σε λίγο στα γύρω φαράγγια αντίλαλουμε ο φοβερός κρότος των βομβών, των φυσιογών και των δέδων της Ιταλικής μονάδας.

— Ο λόχος μας, που παραμόνευε στις ύπώρειες, άρχισε να πανηγυρίζει:

— Κάτι θα τούς έχη σκορώσει αυτό τόν θηρίο. Έλεγε τρίτοντας από χαρά τα χείρια του ο λοχαγός.

Και τόν πανηγύρι έκορυφώθηκε όταν άκούστηκε ή συνθηματική τουφεκιά τού λεοντόκαρδου λοχία.

Με έπί κεφαλής τόν λοχαγόν που κρατούσε τόν άχώριστό του πιστόλι, ο λόχος άρχισε να σκαρφαλώνει πρós τόν έπίμαχον ύψωμα, όπου ή αύγη τόν όρθηκε θριαμβευτική.

Συγκινητική ήταν ή στιγμή της συναντήσεως τού λοχαγού και τού λοχία.

Οι κόμποι των συγκινητικών δακρύων άνέβησαν στα μάτια όλοκληρου τού λόχου, που είχε ζώσει τόν συνταρακτικό σύμπλεγμα των δυό ήρώων.

Τό ύψωμα κατελήφθη σε λίγο και τόν πρώτο έγγραφο πόν υπέγραψε ύστερα από τόν θρίαμβό εκείνον ο λοχαγός ήταν ή πρόστασι να προαχθί ο λοχίας Π. σε άνθυπασπιστή.

Και μία παρωδία

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΤΑ-ΠΕΚΟΥ

Σινιόρι! Σάν ήλθεν ή θρασύ σου λέω την προσευχή μου. Πολλές φορές έβλαψα έγώ καθώς και τή δική μου.

— Εκείνοι που θομάρδισαν δεν ήσανε δά ξένοι: Βιττόριο, Μπρούνο λέγονται, κι' ο Τσιάνο περιμένει. Μ' άπαρηγόνησαν οι Ιταλοί. Όλο πηγαίνω πίσω.

Προσμένω τα χειρότερα. Είν' άμαρτία να έλπισω. Σάν έτυχία την άγαστή τού Άγγλου τόν φοβέρα. Οι εδώνιοι μ' άφανίσανε φωνάζοντας: «Άερα!»

— Πήγαινε έσύ, παλληκάρι μου. Σύνθημά μας θα είνε τόν έξης: Άν δής μεγάλες δυνάμεις, να προσπαθήσεις να φύγης, χωρίς να γίνης αντίληπτος, γιατί ο καυμός μου θα είνε μεγάλος αν σε χάσω. Άν αντίθετα κόψη τόν μάτι σου πώς τούς κάνουν με καλά, μόλις άπομακρυνής άρκετά από τόν έχθρικό καταυλισμό, ρίξε μία τουφεκιά και φτάσαμε.

Τό άτρόμητο παλληκάρι άρχισε ν' άνηφορίζε σαν φεφωτός πρós τόν ύψωμα.

— Άκούωθησαν ώρες άναμονής γεμάτες άγωνίας.

Νά συνελήφθη ο λοχίας; Νά όρθηκε μήπως μεγάλες δυνάμεις; Γιατί δεν τουφεκίζει τόσες ώρες;

Μά ο ήρωϊκός λοχίας, όπως έμάθαμε

μετά, είχε τόν σκοπό του. Μόλις διεπίστωσε πώς ο αντίπαλος ήταν τού χεριού μας, δεν θέλησε να φύγη προτού τόν καταφέρει αυτός τόν πρώτο πλήγμα. Έπείσθημε πραγματικά έναν τεράστιο σωρό από πολεμικά όπλα. Περιμενε την κατάλληλη στιγμή και όταν ο νυστάλεος Ιταλός σκοπός είχε πλησιάσει σόν σωρό χουχουλίζοντας, τα χείρια του από την παγωνία, όρθηκε την εύκαιρία να ρίξει μία χειροβομβίδα στα πολεμικά όπλα και να τινάξει σαν άστραπη στην καταφροιά. Σε λίγο στα γύρω φαράγγια αντίλαλουμε ο φοβερός κρότος των βομβών, των φυσιογών και των δέδων της Ιταλικής μονάδας.

— Ο λόχος μας, που παραμόνευε στις ύπώρειες, άρχισε να πανηγυρίζει:

— Κάτι θα τούς έχη σκορώσει αυτό τόν θηρίο. Έλεγε τρίτοντας από χαρά τα χείρια του ο λοχαγός.

Και τόν πανηγύρι έκορυφώθηκε όταν άκούστηκε ή συνθηματική τουφεκιά τού λεοντόκαρδου λοχία.

Με έπί κεφαλής τόν λοχαγόν που κρατούσε τόν άχώριστό του πιστόλι, ο λόχος άρχισε να σκαρφαλώνει πρós τόν έπίμαχον ύψωμα, όπου ή αύγη τόν όρθηκε θριαμβευτική.

Συγκινητική ήταν ή στιγμή της συναντήσεως τού λοχαγού και τού λοχία.

Οι κόμποι των συγκινητικών δακρύων άνέβησαν στα μάτια όλοκληρου τού λόχου, που είχε ζώσει τόν συνταρακτικό σύμπλεγμα των δυό ήρώων.

Τό ύψωμα κατελήφθη σε λίγο και τόν πρώτο έγγραφο πόν υπέγραψε ύστερα από τόν θρίαμβό εκείνον ο λοχαγός ήταν ή πρόστασι να προαχθί ο λοχίας Π. σε άνθυπασπιστή.

Και μία παρωδία

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΤΑ-ΠΕΚΟΥ

Σινιόρι! Σάν ήλθεν ή θρασύ σου λέω την προσευχή μου. Πολλές φορές έβλαψα έγώ καθώς και τή δική μου.

— Εκείνοι που θομάρδισαν δεν ήσανε δά ξένοι: Βιττόριο, Μπρούνο λέγονται, κι' ο Τσιάνο περιμένει. Μ' άπαρηγόνησαν οι Ιταλοί. Όλο πηγαίνω πίσω.

Προσμένω τα χειρότερα. Είν' άμαρτία να έλπισω. Σάν έτυχία την άγαστή τού Άγγλου τόν φοβέρα. Οι εδώνιοι μ' άφανίσανε φωνάζοντας: «Άερα!»

598) Όπλίτης Χαζηκοσμάς Εύστράτιος, Έργον 211, Τ. Τ. 415.

599) Υπαξιωματικός Ρωμανός Μάριος, Α. Β. Τ. Τ. 594.

1560) Όπλίτης Ταμπατσόπουλος Όμηρος, Δ' Κτηνιατρικόν Άπόσπασμα, Τ. Τ. 212.

561 563) Υπαξιωματικοί Λιωνάκης Θεόδωρος, Παγιαλάς Άντ., Ψαρουδάκης Χαράλ., 1ος Λόχος, 14ον Σύν/μα πεζ., Τ. Τ. 866.

564) Όπλίτης Σαντορινιάς Άλξες, Μονάς 2020, Τ. Τ. 327.

565) Σμηνίτης Παπαγιαννάκης Κων. Α. Β. Μ.

566) Υπαξιωματικός Χανιώτης Φάνης, Α. Β. Τ. Τ. 594.

567) Όπλίτης Τσουκνιάς Διονύσιος Μονάς 673. Κ. Φρουραρχείον, Άμύνταιον.

568) Αξιωματικός Λάιος Εύαγγελος, Μ. 1381)5 Τ. Τ. 724.

569) Όπλίτης Πιτυοπούρας Στ., 1ον Σύν/μα πεζ., 1ος Λόχος, Τ. Τ. 490.

1570) Σμηνίτης Μαντάκος Νικ., 3010, Τ. Τ. 594.

571) Σμηνίτης Άντωνιάδης Βασίλ., Μονάς 2020, Τ. Τ. 327.

572) Όπλίτης Κωτρώτας Άν. Β. Σ. Άντισερ. Πυρ/κού, Ούλαμος Σύν/τος Τ. Τ. 594.

573) Όπλίτης Άθανασιάδης Ιωάννης, Μονάς 673, Κ. Φρουραρχείον, Άμύνταιον.

574) Υπαξιωματικός Άγγελος Μιχαήλ, Γ' ΙΙΙ Μοίρα Πεδ. Πυροβολικού, Τ. Τ. 693.11.

575) Υπαξιωματικός Εύαγγελιστής Δαν., άριθ. 38, Τ. Τ. 693.

576) Όπλίτης Δαλακάνης Θάνας, Μονάς 53)1 Τ. Τ. 850.

577) Υπαξιωματικός Δρακόπουλος Δημ., άριθ. 38, Τ. Τ. 693.

578) Όπλίτης Σφακιανός Μανούσος, Α. Β. Τ. Τ. 594.

579) Όπλίτης Τσιριλάκης Ιωάννης, Χίος Σύν/ρ. Τομείς Τ. Τ. 327.

1580) Όπλίτης Δαρτασιανός Ιωάννης, 14Α Λόχος Διαδίδεσων Τ. Τ. 790.

581 — 582) Όπλίτης Βουθούνης Κων., Ταϊτοπούλου Βασίλ., άριθ. 38, Τ. Τ. 693.

583 586) Όπλίτης Χροσταγιάμης Πάνας, Κοτσιδής Πάνας, Βασιλείου Γρηγ., Ρουμάνος Γεώργιος, άριθ. 37, Τ. Τ. 693.

587) Σμηνίτης Καντάλας Γ., Μ. 3010, Τ. Τ. 594.

588 — 589) Δίσιος Κωστάζος Άγγελος, Παπαδάκης Ιωάννης, Ν. Μ. 627.

1590) Δεκανεύς Άγγελόπουλος Άπόσι, 43ον Σύν/μα πεζ., Ο. Δ. Σ. Τ. Τ. 866.

591) Όπλίτης Παπασταμάτης Παν., Μονάς 1, Τ. Τ. 825.

592) Δεκανεύς Τσονόπουλος Πετ., Λόχος Διαδίδεσων Τ. Τ. 294.

593) Όπλίτης Ψαρρός Έλευθέριος, άριθ. 38, Τ. Τ. 693.

594 — 595) Υπαξιωματικός Μεταξάς Μάριος, όπλίτης Καλάφας Δημ., Μ. 37, Τ. Τ. 693.

596) Όπλίτης Τσεπαδάκης Ιωάννης, 14ον Σύν/μα πεζ., Ο. Δ. Σ. Τ. Τ. 866.

597) Υπαξιωματικός Κολόζης Παν., 51)Β Σύν/ρ. Τομείς Δ' Λόχος 14, Τ. Τ. 415.

598) Δεκανεύς Σαράντος Άγγελος, Μονάς 1253, Ο. Δ. Σ. Τ. Τ. 866.

599) Όπλίτης Μήτσου Δημ. Άποθ. Άλ. Στρ. 3. Τ. Τ. 594.

1560) Όπλίτης Κοτάκης Δημ., Λόχος Διαδίδεσων Τ. Τ. 294.

561 — 562) Ναύτας Μερκούριος Ζαχαρίας, Κασσάνης Γεωρ., Ν. Μ. 627 (Μέση Υπ. Ναυτική).

563) Όπλίτης Δερβίσης Άστέριος, 920)1 Τ. Τ. 294.

564 — 566) Υπαξιωματικός Γε

ωργιάδης Π., όπλίτης Πέππας Δ., Τσάκανας Δ., 1)Λογοκρισία, Τ. Τ. 825.

567) Υπαξιωματικός Σγουρόπουλος Δημ., Μονάς 1, 1ος Λόχος Τ. Τ. 825.

568 — 569) Υπαξιωματικός Καπνιάς Κων., Δεκανεύς Διονυσόπουλος Κων., Μονάς 9η, Τ. Τ. 825 Σ. 1.

1570) Όπλίτης Βόσσας Π., Α' Μικτή Μοίρα Αύτων 1ος Λόχος Τ. Τ. 825.

571) Όπλίτης Παρασκευαούλας Κος Πλάτων Μονάς 11)Α Τ. Τ. 825.

572 — 573) Υπαξιωματικοί Μπασιδάκης Θάνας, Άσπερης Κων., 1)85 Τ. Τ. 790.

574) Υπαξιωματικός Παπαδάκης Νίκος, Ο. Δ. Σ. Τ. Τ. 866.

575) Σμηνίτης Βαρελλάς Ιπποκράτης, Αεροδρόμιον Τ. Τ. 594.

576) Υποσηνίας Κορκιζιώτης Μιχ., Μονάς 3000, Τ. Τ. 594.

577) Όπλίτης Κουλουμειδής Στράτος, Μονάς 1380 Τ. Τ. 724.

578) Όπλίτης Άποστολίδης Παν., ΥΙ)Β Σύν/ρ. Τομείς Δ' Χυρόν 18, Τ. Τ. 415.

579) Όπλίτης Βακονίτης Πέτρος, ΥΙΒ Σύν/ρ. Τομείς Δ' Χυρόν 18, Τ. Τ. 415.

1580) Υπαξιωματικός Ζάδρας Χρ., ΥΙ)Β Σύν/ρ. Τομείς Δ' Χυρόν 18, Τ. Τ. 415.

581 — 583) Όπλίτης Άργυρέλης Άναστ., Στρατομάκης Άντωνίος, Μηνιάνης Χαράλ., ΥΙ)Β Σύν/ρ. Τομείς Δ' Χυρόν 18, Τ. Τ. 415.

584 — 585) Όπλίτης Καραδήμος Παν., Χασάπης Άντων., άριθ. 37, Τ. Τ. 693.

586) Όπλίτης Κρούμαλης Άνδρ., ΥΙΙ Α' Σύν/ρ. Τομείς Δ' Χυρόν 18, Τ. Τ. 415.

587) Όπλίτης Κωστάργου Πέτρος, ΥΙ)Β Σύν/ρ. Τομείς Δ' Χυρόν 18, Τ. Τ. 415.

588) Υπαξιωματικός Παπαντώνης Σπύλ., 37ον Σύν/μα πεζ., 1ος Λόχος Τ. Τ. 790.

589) Ναύτης Χριστοδούλου Φιλίππος, Ν. Μ. 246, Ν. Τ. Τ. Βήτα.

1590) Όπλίτης Σπηλιώτης Δημ., Έργον 211, Τ. Τ. 415.

591 — 592) Όπλίτης Ραλλιδής Πάυλος, Βουρανός Μάριος, Μ. 401)1 Τ. Τ. 712.

593 — 595) Υπαξιωματικοί Χατζόπουλος Άντων., Σκυτάλης Άνδρ., Πρέζας Γεώργ., Ζήργας Ν. κ., Παρδατόγλου Βασ., Ταικιδάκης Άντ., Μυλωνάς Δημ., Σ. Φ. Τ. Τ. 594.

1669) Όπλίτης Κίνης Χρ., 5ος Λόχος Έργατών Έργον 211 Τ. Τ. 415.

599) Όπλίτης Καλαϊτζάκης Άντων., ΧΙΥ Λόχος Διαδίδεσων, Τ. Τ. 790.

1600) Όπλίτης Κόμης Νικ., ΥΙΒ Σύν/ρ. Τομείς Δ' Λόχος 12, Τ. Τ. 415.

601) Όπλίτης Βενέτας Ιωάννης, 2ον Κλιμάκιον Σ. 2 Π. Χ. Τ. Τ. 693.

602) Όπλίτης Στρατής Κων., Παράρτημα μονάδας 1371, Σ. 2, Λόχος Έργατών Τ. Τ. 752.

603) Όπλίτης Κωμάτας Κ., Μονάς 2010, Τ. Τ. 590.

604) Όπλίτης Σαλαγιάννης Γεώργ., ΥΙ)Β Όμας Πυροβολικού (2) Τ. Τ. 415.

605) Ναύτης Καλαϊτζής Δημ., Έργον 211, Τ. Τ. 415.

607 — 609) Υπαξιωματικός Παπαδοπούλου Ιωάν., όπλίτης Δεμερτζής Παράσχ., Παναζόπουλος Άνδρέας, Έργον 211, Τ. Τ. 415.

1610) Όπλίτης Γεωργόπουλος

Μαρίνος ΥΙ)Β Σύν/ρ. Τομείς Δ' Χυρόν 14, Τ. Τ. 415.

611) Όπλίτης Κανδύλης Εύαγγελος, ΥΙ)Β Σύν. Τομείς Δ' Χυρόν 14, Τ. Τ. 415.

612 — 613) Δεκανεύς Παπαδημητρίου Σπαραξίμ, Όπλίτης Βασιλόπουλος Εύαγγ., Βον Σύν/μα Α)Α Πυρ/κού 1η Πυρ/χία, Τ. Τ. 594.

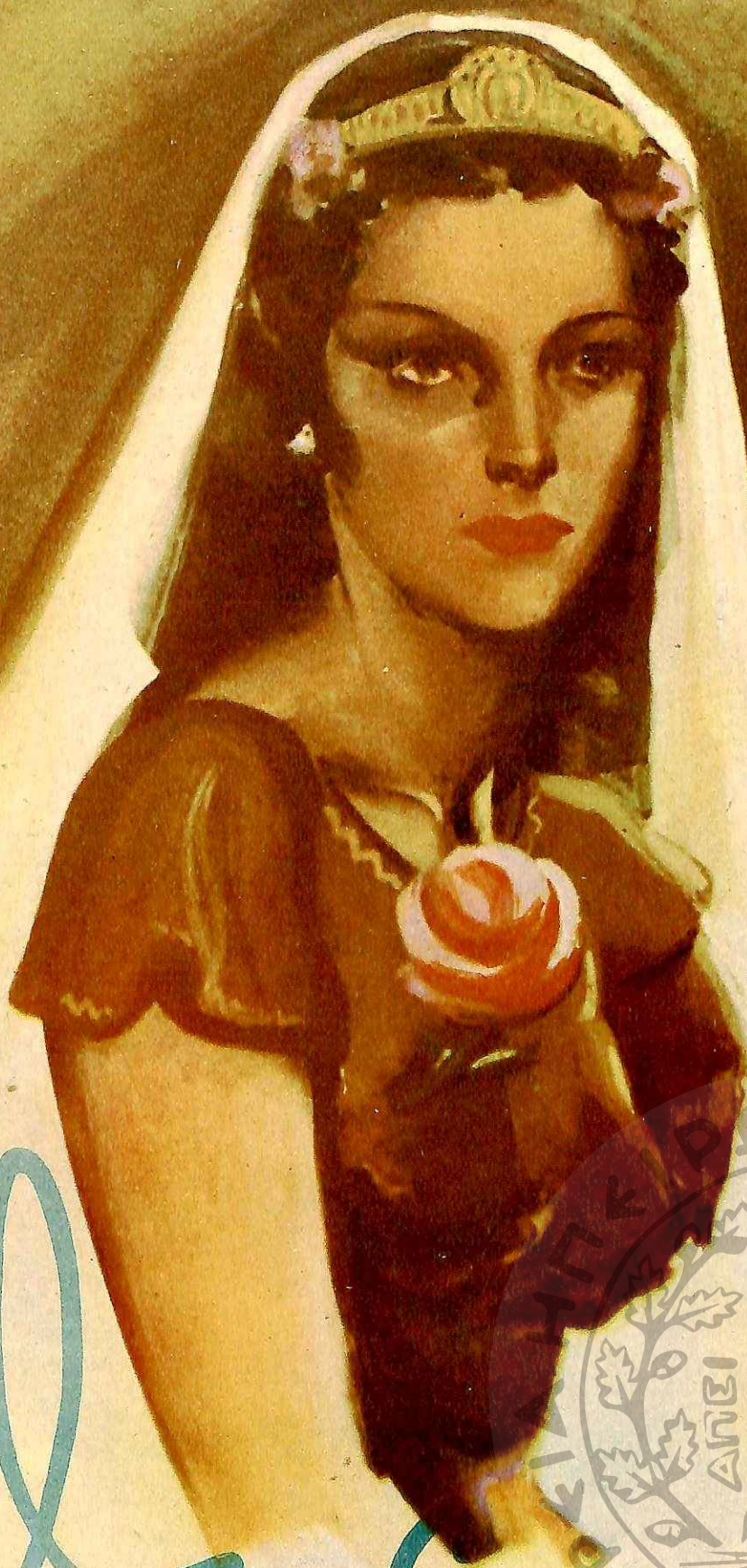
614) Όπλίτης Σιώτης Γεωρ., Έργον 211, Τ. Τ. 415.

615 — 616) Όπλίτης Ηλιόπουλος Γεωργ., Κασελίτης Γεώργιος, ΥΙ)Β Σύν/ρ. Τομείς Δ' Λόχος (14) Τ. Τ. 415.

617) Όπλίτης Άγγελόπουλος Κων., ΥΙ)Β Σύν/ρ. Τομείς Δ' Χυρόν 18, Τ. Τ. 415.

618) Δεκανεύς Πήλιος Χρυσ., ΥΙ)Β Όμας Πυροβολικού 2, Τ. Τ. 415.

619) Δεκανεύς Κατσούδας Δ., Έργον 211, Τ. Τ. 415.

Handwritten signature in blue ink, appearing to read 'K. Barlos'.